

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
DEPARTAMENTO de LINGUA GALEGA E LITERATURA
(ESO, BACHARELATO E ARTES ESCÉNICAS 2º BACHARELATO)

IES DE SAR
SANTIAGO DE COMPOSTELA
CURSO 2020-21

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	1
2. PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL	1
2.1. METODOLOXÍA DE TRABALLO QUE SE SEGUIRÁ NO CASO DO ENSINO A DISTANCIA	1
2.2. MODO DE PROVEER O DEREITO Á EDUCACIÓN AO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSINANZA TELEMÁTICA.....	2
2.3. MECANISMOS QUE O PROFESORADO ADOPTARÁ PARA ASEGURAR O SEGUIMIENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO	2
3. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	2
4. CONCRECIÓN DAS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS NO CURSO ANTERIOR.....	5
5. LIÑAS XERAIS DO PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DAS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS O CURSO PASADO. MEDIDAS METODOLÓXICAS E ORGANIZATIVAS.....	5
6. BLOQUES NOS QUE SE ESTRUTURA O CURRÍCULO.....	5
7. PROGRAMACIÓN DE CADA UN DOS CURSOS	5
7.1. PROGRAMACIÓN DE 1º DE ESO	6
7.2. PROGRAMACIÓN DE 2º DE ESO	29
7.3. PROGRAMACIÓN DE 3º DE ESO	54
7.4. PROGRAMACIÓN DE 4º DE ESO	84
7.5. PROGRAMACIÓN DE 1º DE BACHARELATO	111
7.6. PROGRAMACIÓN DE 2º DE BACHARELATO	136
8. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL (considerando as conclusións principais dos informes individualizados elaborados á finalización do curso 2019/20) E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS (na ESO e 1º de Bacharelato).....	156
9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES	157
Na ESO	157
En Bacharelato.....	157
10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL.....	157
11. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES	158
12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC DO CENTRO	159
13. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA	160
14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.....	160
15. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	161
16. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	162
17. COMUNICACIÓN E INFORMACIÓN DA PROGRAMACIÓN	163
ANEXO: PROGRAMACIÓN DE ARTES ESCÉNICAS DE 2º de Bacharelato	165

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A programación está elaborada a partir do currículo establecido no Real Decreto 1105/2014, de 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obligatoria e do Bacharelato. (BOE 03/01/2015) e máis concretamente en Galicia do especificado no DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG 29/06/2015).

O IES de Sar é un centro urbano, situado en Santiago de Compostela, pese a súa localización, os/as alumnos/as non responden exactamente ás características do alumnado de cidade. Moitos proveñen das zonas rurais próximas a Compostela. Temos que diferenciar, porén, entre o alumnado de ESO e o de Bacharelato.

O IES de SAR, ao ser o único en Compostela (e un dos poucos en Galicia) que imparte o Bacharelato de Artes plásticas, a orixe do alumnado nesta etapa educativa é moito máis heteroxénea. Xa que desde 1º de Bacharelato incorpóranse alumnos/as que proveñen doutros centros da localidade ou da contorna.

Pese a que entre o alumnado hai moitos que teñen como lingua nai o galego, é o castelán a lingua máis empregada nas aulas e fóra delas. No presente curso aínda é pronto para sabermos a situación da lingua galega, pero case podemos afirmar que, mentres nos cursos iniciais predomina o castelán, comeza a haber unha certa concienciación lingüística nos cursos de Bacharelato.

No presente curso académico, o Departamento impartirá a materia de Lingua Galega e Literatura tanto na ESO como en Bacharelato e Artes Escénicas en 2º de Bacharelato.

A distribución da docencia do Departamento queda como segue:

Don Santiago Conde Ramos (profesor do Departamento de Inglés), imparte un grupo de 1º de ESO como materia afín.

Dona Ana Castiñeira Rial imparte en 2º de Bacharelato Lingua Galega e Literatura e Artes Escénicas.

Dona Carme Lado Franco imparte 1º de Bacharelato (actualmente de baixa médica, sendo substituída por Don Manuel Dopazo)

Dona Esperanza Mariño Davila imparte un grupo de 1º de ESO, 2º de ESO, 3º de ESO e 4º de ESO.

2. PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL

De momento contamos con que a programación presentada se poida levar a cabo de maneira presencial en todos os grupos.

2.1. METODOLOXÍA DE TRABALLO QUE SE SEGUIRÁ NO CASO DO ENSINO A DISTANCIA

2.1.1. SEMIPRESENCIAL

Todos os niveis están nas clases de maneira presencial. Se ao longo do curso se tivese que levar a cabo a semipresencialidade nalgún grupo, modificaríamos a maneira de traballar. Procuraríase que este alumnado traballase os mesmos contidos ca no ensino presencial, adaptándoos ao escenario previsto. Os días que puidese asistir á aula explicaríanse os contidos e realizaríase algunha tarefa. Na casa o alumnado faría as tarefas indicadas polo

profesorado a través do e-mail iesdesar.org, na Classroom de Google ou na Aula virtual Moodle. Dado que non se poderían corrixir todas na aula, tamén se lle indicaría a maneira de autocorrixirse, utilizando os recursos que estes medios telemáticos proporcionan. O alumnado podería acceder ás respostas que o profesorado lle enviaría. Esta metodoloxía xa se está empregando nalgúns casos con alumnas/os confinadas/os.

2.1.2. NON PRESENCIAL

Neste posible escenario seguiríase a seguinte metodoloxía de traballo, a escoller:

- Explicación dos contidos mínimos e aclaración de dúbidas por medio de videoconferencia.
- Indicación e realización de tarefas, así como a súa corrección, por medio da Classroom e/ou da Aula Virtual, utilizando os recursos que estas proporcionan.
- Usaríanse tamén outros recursos telemáticos: Espazo Abalar e correo electrónico corporativo do IES de Sar.

2.2. MODO DE PROVEER O DEREITO Á EDUCACIÓN AO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSEÑANZA TELEMÁTICA

Cando unha parte do noso alumnado non poida seguir a ensinanza telemática, e en previsión deste posible escenario, a Dirección do Centro encargárase de proporcionarlle os recursos telemáticos necesarios, como se fixo no terceiro trimestre do curso pasado. Aínda así, se se dese o caso de que algún alumno ou alumna non puidese seguir esta ensinanza, enviaríase o material elaborado polo profesorado por correo postal. O alumnado reenviaríalle o traballo feito ao profesorado polo mesmo medio. Na nosa materia serían actividades fundamentalmente prácticas e centrándonos como no caso do ensino non presencial nos contidos mínimos imprescindibles.

2.3. MECANISMOS QUE O PROFESORADO ADOPTARÁ PARA ASEGURAR O SEGUIMENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO

No caso de detectar que algún alumnado non segue a actividade programada, procederíase a:

- Información aos proxenitores por medio do Espazo Abalar.
- Información aos titores-as.
- Información ao Equipo Directivo do instituto.

Por estas tres vías, trataríase de averiguar a causa do non seguimento para poder solucionar a situación.

3. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na área de Lingua Galega e Literatura incidiremos no adestramento de todas as competencias de maneira sistemática, facendo fincapé nos descritores máis afíns á área. Estes **descritores tradúcense en estándares de aprendizaxe** avaliábeles que se explicitarán na programación concreta de cada un dos cursos (ver punto 3 desta programación).

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)

Desde a área de Lingua Galega e Literatura desenvólvense de forma xeral varios aspectos desta competencia, xa que as análises das estruturas morfolóxicas, sintácticas e textuais supoñen un adestramento do razoamento lóxico, a súa sistematización, a aplicación dun método rigoroso. Por

outro lado, a variedade tipolóxica e temática dos textos pon en contacto a área coa relación do ser humano coa realidade, o mundo científico e o contorno ambiental.

Así, ademais dos descritores da competencia que se traballan puntualmente destacamos os seguintes:

- Tomar conciencia dos cambios producidos polo ser humano no contorno natural e as repercusións para a vida futura.
- Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante.
- Aplicar estratexias de resolución de problemas a situacións da vida cotiá.

Comunicación lingüística (CCL)

A competencia en comunicación lingüística adéstrase de maneira explícita no propio ámbito curricular; por tanto, poderíamos incluír calquera dos descritores desta competencia. Porén, e dado que se explicitan posteriormente resáltanse aquí aqueles que favorecen a súa transversalidade.

Destacamos, pois, os descritores seguintes:

- Comprender o sentido dos textos escritos e orais.
- Manter unha actitude favorable cara á lectura.
- Expresarse oralmente con corrección, adecuación e coherencia.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.

Competencia dixital (CD)

A área de Lingua Galega e Literatura debe contribuír ao adestramento da competencia dixital, tan relevante e necesaria no contexto actual. O uso das novas tecnoloxías supón un novo modo de comunicación cuxo ámbito haberá que adestrar de maneira sistemática. A produción de procesos comunicativos eficaces nos que se empregan os contidos propios da materia é un pilar esencial para o desenvolvemento da competencia dixital nos alumnos e alumnas.

Para iso, nesta área, traballaremos os seguintes descritores da competencia:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Elaborar información propia derivada da información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Comprender as mensaxes que veñen dos medios de comunicación.
- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais (CCEC)

A expresión lingüística e o coñecemento cultural que se adquire a través da literatura facilitan desde a área o desenvolvemento desta competencia. A verbalización de emocións e sentimentos sobre as manifestacións literarias ou artísticas, as creacións propias, o coñecemento do acervo literario... fan desta área un cauce perfecto para adestrar a competencia.

Traballamos, por tanto, os seguintes descritores:

- Mostrar respecto cara ao patrimonio cultural mundial nas súas distintas vertentes e cara ás persoas que contribuíron ao seu desenvolvemento.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.

- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e das manifestacións de creatividade e gusto pola estética no ámbito cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas (CSC)

Traballar con outros, descubrir as diferenzas e establecer normas para a convivencia favorece o desenvolvemento das competencias sociais e cívicas. Desde o uso da lingua para chegar a consensos, establecer e cumprir regras de funcionamento ata o seguimento das normas de comunicación, pódese adestrar en Lingua Galega e Literatura esta competencia. Por outra parte, a contextualización da comunicación lingüística e literaria propias da área e a importancia da crítica textual fan fundamental o traballo desta competencia.

Para iso, adestraremos os seguintes descritores:

- Coñecer as actividades humanas, adquirir unha idea da realidade histórica a partir de distintas fontes e identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha constitución.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a intervención activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

O adestramento do sentido de iniciativa e espírito emprendedor é de vital importancia en calquera contexto educativo porque favorece a autonomía dos alumnos e o desenvolvemento de habilidades persoais para emprender accións innovadoras en contextos académicos que logo se poderán extrapolar a situacións vitais. No propio estudo da materia, os alumnos e as alumnas deben recoñecer os seus recursos e adquirir hábitos que lles permitan superar dificultades no traballo e na consecución de metas establecidas.

Os descritores que priorizaremos son:

- Optimizar os recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias.
- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo, superando as dificultades.
- Dirimir a necesidade de axuda en función das dificultades da tarefa.
- Xestionar o traballo do grupo, coordinando tarefas e tempos.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender (CAA)

A competencia pódese desenvolver na área fomentando tarefas que permitan que o alumno ou a alumna se recoñeza a si mesmo/-a como aprendiz para a mellora dos seus procesos de aprendizaxe. Neste sentido, Lingua Galega e Literatura préstase especialmente a iso, xa que é unha área que favorece os procesos metacognitivos e a adquisición de estratexias e estruturas de aprendizaxe extrapolables a outras áreas e contextos.

Trabállanse os seguintes descritores de maneira prioritaria:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, funcións executivas... Xestionar os recursos e motivacións persoais en favor da aprendizaxe. •Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.

Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

4. CONCRECIÓN DAS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS NO CURSO ANTERIOR.

Indicaranse na programación de cada curso.

5. LIÑAS XERAIS DO PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DAS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS O CURSO PASADO. MEDIDAS METODOLÓXICAS E ORGANIZATIVAS.

Indicaranse na programación de cada curso.

6. BLOQUES NOS QUE SE ESTRUTURA O CURRÍCULO

Bloque 1: "Comunicación oral. escoitar e falar", atende ao uso oral da lingua. Incide, sobre todo, na necesidade de que o alumnado teña modelos de fala adecuados e poida pór en práctica a lingua galega dentro e fóra da aula en contextos formais e informais.

Bloque 2: "Comunicación escrita. Ler e escribir", ocúpase da comprensión lectora e a produción escrita.

Bloque 3: "Funcionamento da lingua", integra contidos relacionados co código e a súa organización e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua coa finalidade de capacitar para o seu uso correcto, para concibir os coñecementos lingüísticos non como un fin en si mesmo, senón como medio.

Bloque 4: "Lingua e sociedade", pretende que o alumnado comprenda os procesos sociolingüísticos e históricos que explican a situación actual da lingua e identifique os prexuízos para a súa superación. Tamén ten como obxectivos que recoñeza e empregue termos sociolingüísticos de xeito preciso.

Bloque 5: "Educación literaria", asume o obxectivo de facer do alumnado lectorado competente, que integre a lectura como un mecanismo de comprensión do propio eu e da sociedade ao longo de toda a súa vida, a través do achegamento á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e autoras máis salientables, recoñecendo a vinculación destes produtos literarios coa propia historia de Galiza.

7. PROGRAMACIÓN DE CADA UN DOS CURSOS

7.1. PROGRAMACIÓN DE 1º DE ESO

OBXECTIVOS

1. Comprender, interpretar e resumir o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. escoitar e comprender o sentido global de informacións procedentes da comunicación audiovisual, desenvolvendo un pensamento crítico.
3. escoitar con interese e respecto as intervencións orais, respectando as normas de cortesía.
4. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, as estratexias necesarias para producir textos orais sobre temas de actualidade.
5. Valorar as producións orais cunha fonética galega correcta e mostrar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
6. Intervir de maneira activa en situacións orais propias do ámbito académico.
7. Coñecer e aplicar estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.
8. Producir discursos breves e comprensibles, adecuados á situación e á intención comunicativa, coherentes e ben organizados, sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e académica.
9. Ler de maneira comprensiva e interpretar textos escritos en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
10. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información, consultar modelos de composición escrita e solucionar dúbidas de traballo.
11. Mostrar unha actitude crítica cara ás mensaxes que manifesten prexuízos lingüísticos.
12. Ler en voz alta coa dicción adecuada e respectando os patróns fonéticos do galego.
13. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá, das relacións sociais ou do ámbito académico con adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
14. Usar as TIC, con progresiva autonomía, para redactar e presentar os seus escritos.
15. Coñecer e utilizar un léxico amplo e preciso.
16. Coñecer e utilizar adecuadamente a fonética do galego.
17. Utilizar os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe autónoma.
18. Aplicar correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas do galego.
19. Coñecer e utilizar as categorías gramaticais básicas para mellorar a creación e a comprensión de textos.
20. Identificar e explicar as funcións oracionais e as unidades que as desempeñan.
21. Coñecer e utilizar os conectores textuais e as regras de concordancia para dar cohesión aos textos.
22. Diferenciar as distintas clases de oracións segundo a intención do emisor.
23. Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.
24. Desenvolver unha competencia comunicativa integrada a partir do coñecemento das linguas.
25. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.
26. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia, a partir do seu contorno familiar e o do resto do alumnado, valorando a importancia de contribuír ao proceso de normalización da lingua.
27. Coñecer a situación sociolingüística e legal das linguas da Península Ibérica.
28. Recoñecer e valorar as variantes xeográficas do galego, rexeitando prexuízos lingüísticos.
29. Diferenciar os textos non literarios dos literarios, e nestes últimos, identificar os tres grandes xéneros.
30. Ler de maneira comprensiva, expresiva ou dramatizada textos de distintos xéneros, relacionándoos coa súa experiencia propia e expoñendo a súa opinión.
31. Escribir textos sinxelos con intención estética, utilizando os coñecementos literarios adquiridos.
32. Describir os trazos que caracterizan o cómic e a canción como linguaxes artísticas.

33. Coñecer e aplicar as estratexias de autoavaliación, recoñecendo os erros nas súas producións.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E MÍNIMOS ESIXIDOS

Na columna de Mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais (noticias de actualidade) e elaborar un resumo.	LGB1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade). LGB1.1.2. Traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a resumos.	CCL,CAA	Comprender o contido dunha narración oral. Resumir o seu contido.
B1.2. Extraer a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais sinxelos dos ámbitos social e académico, e seguir instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e académico. LGB1.2.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	CCL, CAA	
B1.3. Coñecer e apreciar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	CCL, CSC, CAA, CSIE	Manter as normas de respecto e cortesía que rexen na comunicación oral. Recoñecer a importancia dos aspectos prosódicos e dos códigos non verbais.
B1.4. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e identificar prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e as secundarias de programas informativos. LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. LGB1.4.3. Identifica e	CCL, CAA, CAS	

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.		
B1.5. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, as estratexias necesarias para realizar exposicións orais planificadas e participar de forma construtiva en diversas interaccións comunicativas.	LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas.	CD,CAA,CSEI E,CCL	Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais
B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas. LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega. LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL,CAA,CCE C	
B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL,CSC	Producir textos breves, adecuados e correctos en intervencións espontáneas.
B1.8. Participar activamente en situacións	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito académico,	CCL,CSC	

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
propias do ámbito académico (pedir aclaracións, intercambiar opinións e expor conclusións).	respectando as regras de interacción. LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.		
B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. LGB1.9.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa. LGB1.9.4. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais. LGB1.9.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	CAA,CCL,CSC,CSIEE	Saber utilizar as técnicas e estratexias para falar en público, tanto en situacións formais coma informais, de forma individual ou en grupo. Planificar os contidos dos textos orais.
B1.10. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	CCL,CSC,CSIEE,CCEC	Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.
B2.1. Aplicar técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos. LGB2.1.2. Recoñece a intencionalidade do emisor a partir de elementos contextuais explícitos. LGB2.1.3. Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	CCL,CCA,CD	Subliñar, esquematizar e resumir diferentes tipos de texto. Utilizar o dicionario para coñecer o significado de termos descoñecidos

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	<p>LGB2.1.4. Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.</p> <p>LGB2.1.5. Interpreta o significado de elementos non lingüísticos (símbolos, iconas, etc.).</p> <p>LGB2.1.6. Busca información para ampliar e completar o contido das mensaxes a través de distintos recursos: xornais, revistas, libros, enciclopedias, buscadores de internet.</p> <p>LGB2.1.7. Contrasta os contidos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.</p>		
<p>B2.2. Comprender, interpretar e sintetizar textos da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil e normas e instrucións de uso.</p>	<p>LGB2.2.1. Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.</p>	<p>CCL,CSC</p>	<p>Comprender, interpretar e sintetizar textos da vida cotiá e das relacións sociais do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil e normas e instrucións de uso.</p>
<p>B2.3. Comprender, interpretar e sintetizar escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.</p>	<p>LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.</p>	<p>CCL,CSC</p>	<p>Comprender, interpretar e sintetizar escritos dos medios de comunicación: noticias, sucesos.</p>
<p>B2.4. Comprender, interpretar e sintetizar escritos do ámbito académico do alumnado, especialmente, textos descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, e información de</p>	<p>LGB2.4.1. Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida académica: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.</p> <p>LGB2.4.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.</p>	<p>CCL,CAA,CD, CSC</p>	

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
dicionarios e enciclopedias en distintos soportes.			
B2.5. Utilizar de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	LGB2.5.1. Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	CCL,CAA,CD	Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.
B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmiten prexuizos e reflexionar sobre os usos lingüísticos discriminatorios.	LGB2.6.1. Manifesta unha actitude crítica ante as mensaxes que transmiten prexuizos e reflexiona sobre os usos lingüísticos discriminatorios. LGB2.6.2. Identifica e evita o uso de expresións habituais que evidencian prexuizos de distinta natureza: relixiosos, raciais e sexistas.	CCL,CSC	
B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto. LGB2.7.2. Le en voz alta seguindo os patróns fonéticos do galego. LGB2.7.3. Utiliza recursos das TIC para rexistrar a voz.	CCL,CD	Ler en voz alta fluidamente un texto.
B2.8. Planificar, producir e revisar o escrito co fin de producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.	LGB2.8.1. Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto. LGB2.8.2. Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo o requira a situación comunicativa. LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal. LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas). LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	CCL,CD	Planificar e producir textos con adecuación, coherencia, cohesión, respectando as normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.

Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	CCL,CD,CSC	Producir , en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais: cartas, notas, mensaxes.
B2.10. Producir, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital. LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias.	CCL,CD,CSC	Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos tipo noticia.
B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios da vida académica, especialmente resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida académica, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	CCL,CD	
B2.12. Producir textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	CCL,	
B2.13. Usar, con progresiva autonomía, as TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) para planificar, revisar e mellorar a presentación dos escritos.	LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación. LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	CCL,CD	Usar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.
B2.14. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de confianza.	LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das produções propias e alleas. LGB2.14.2. Acepta o erro	CCL,CAA	

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.		
B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	CCL	Empregar o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal e informal da lingua.
B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	CCL,CAA	Pronunciar correctamente os fonemas propios da lingua galega.
B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta en calquera soporte, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	CCL,CD	Saber utilizar os dicionarios e as tic para consultar e resolver dúbidas.
B3.4. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. LGB3.4.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	CCL	Respectar as normas gramaticais en textos orais e escritos.
B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.	CCL	Usar a puntuación de acordo coa cohesión textual.
B3.6. Recoñecer e explicar o uso das distintas categorías gramaticais, utilizar este coñecemento para distinguir erros e diferenciar as flexivas das non flexivas.	LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	CCL,CAA	
B3.7. Recoñecer, usar e reflexionar sobre os mecanismos da cohesión textual como a deixé persoal.	LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais.	CCL,CAA	Recoñecer a deixé persoal e a súa función de cohesión textual.
B3.8. Recoñecer,	LGB3.8.1. Identifica, explica	CCL,CAA	Recoñecer os conectores

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
usar e explicar os conectores textuais máis comúns (sobre todo os temporais e os explicativos).	e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.		textuais máis comúns
B3.9. Coñecer as regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto.	LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia. LGB3.9.2. Identificar as funcións sintácticas no seo da oración.	CCL,CAA	Usar as regras da concordancia na elaboración de textos. Identificar as funcións sintácticas no seo da oración.
B3.10. Recoñecer as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	CCL,CAA	
B3.11. Aplicar Progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	CCL,CAA	Recoñecer os erros nas producións orais e escritas propias e alleas.
B.3.12. Participar en proxectos (elaboración de Materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL,CAA,CD	

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL,CAA	
B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, valorar positivamente o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico. LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia. LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona. LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade.	CCL	Valorar as linguas como medio de expresión, de relación e como sinal de identidade dun pobo. Recoñecer a importancia da lusofonía
B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo dos contextos familiares do alumnado.	LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado. LGB4.2.2. Coñece e valora os antropónimos galegos.	CCL	
B4.3. Adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL,CSC	Valorar a importancia de contribuír individualmente á normalización da lingua galega.
B4.4. Coñecer a situación sociolingüística e	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos	CCL,CSC	Coñecer a situación legal das linguas de España.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
legal das linguas de España.	individuais.		
B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL,CSC	Identificar prexuízos lingüísticos. Dar exemplos da súa contorna.
B4.6. Recoñecer e apreciar as variantes diatópicas do galego.	LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural. LGB4.6.2. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona. LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	CCL,CCEC	Recoñecer e apreciar as variantes diatópicas do galego.
B5.1. Ler, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionando o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, procurando assimilar os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	CCL	Ler textos literarios e recoñecer neles trazos literarios. Ler obras literarias, de maneira guiada, e emitir un xuízo ou opinión argumentada.
B5.2. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes. LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CCL	Diferenciar e caracterizar os tres xéneros literarios.
B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou	CCL	Ler expresiva e comprensivamente diferentes textos poéticos.

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
de poemas recitados ou cantados, sinalar a temática ou temáticas abordadas e describir os valores estilísticos dos textos.	temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.		
B5.4. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñecer a funcionalidade dos elementos formais básicos.	LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	CCL	Ler expresiva e comprensivamente diferentes textos narrativos.
B5.5. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e apreciar os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	CCL	Ler expresiva e comprensivamente diferentes textos dramáticos.
B5.6. Escribir textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	CCL,CCEC	Escribir textos sinxelos de intención literaria, empregando diferentes recursos retóricos.
B5.7. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas.	LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística. LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios. LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística. LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definitorios.	CCL,CCEC	
B5.8. Familiarizarse, seguindo unhas pautas orientadoras, co	LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a	CCL,CD	

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.		

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,h,l,o	B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de calquera texto oral ou daqueles propios dos medios de comunicación, especialmente noticias de actualidade, próximas aos intereses do alumnado.	Escoita e comprensión de diferentes textos orais dos medios de comunicación audiovisual.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e Falar.	d,e,h	B1.2. Comprensión e interpretación de textos orais utilizados no ámbito social e académico (instrucións, presentacións de tarefas e breves exposicións orais de temáticas variadas).	Escoita, comprensión e análise de textos orais do ámbito académico.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,h,	B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa con actitude de interese, de cooperación e de respecto.	Organización ordenada das Intervencións e opinións do alumnado, respectando a quenda de palabra e a exposición dos demais membros do grupo.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,e, h	B1.4. Escoita crítica e reflexiva das mensaxes dos medios de comunicación, con especial atención aos programas informativos.	Escoita e comprensión de diferentes textos orais dos medios de comunicación audiovisual.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	h,p,	B1.5. Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC), de estratexias necesarias para producir textos orais sobre temas de actualidade.	Elaboración e gravación dunha noticia en soporte dixital.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	h,p	B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,e,g,h	B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Producción de textos orais (diálogos, conversas) a partir da asunción de distintos roles .

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,h,	B.1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito académico (pedimento de aclaracións, intercambio de opinións e exposición de conclusións).	Preguntas breves dirixidas a manter a atención e o interese sobre os contidos que se traballan na aula.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,c,g, h,p	B1.9. Coñecemento e aplicación de estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais.	Planificación, preparación e exposición dun texto expositivo tendo en conta as técnicas e estratexias necesarias para falar en público.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,d,h,l,o	B1.10. Construción de discursos adecuados, cohesionados e coherentes desde o punto de vista comunicativo, sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e académica.	Planificación, preparación e exposición de diferentes textos seguindo uns roles dados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.1. Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	Aplicación de estratexias que facilitan a comprensión de textos (selección e subliñado da información importante e busca do vocabulario descoñecido).
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil, normas e instrucións de uso.	Lectura e comprensión de textos relacionados coa vida cotiá (mensaxes electrónicas, normas, instrucións) elaborados polo propio alumnado.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.3. Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.	Lectura e análise de textis dos medios de comunicación (noticias fundamentalmente)
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.4. Comprensión e interpretación de textos do ámbito académico, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.	Lectura e análise de distintos textos do ámbito académico.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.5. Utilización guiada da biblioteca e das TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	Busca guiada de información na rede e na biblioteca.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	c,d,h	B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmitan prexuízos ou usos lingüísticos discriminatorios, especialmente, os que aparecen nos medios de comunicación.	Análise crítica da linguaxe utilizada en diferentes textos
Bloque 2. Comunicación	h,o	B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo	Lectura en voz alta de diferentes textos.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
escrita. Ler e escribir		adequados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación.	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.8. Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.	Revisión dos textos elaborados polo alumnado atendendo ás regras de adecuación, coherencia e cohesión.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.9. Producción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	Producción de distintos textos relacionados coa vida cotiá en soporte papel ou dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.10. Producción, a partir dun modelo, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	Elaboración e gravación dunha noticia en soporte dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.11. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida académica, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.	Producción de diferentes textos relacionados coa vida académica (resumos, exposición e conclusións).
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.12. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	Producción de diferentes textos en soporte impreso ou dixital de distinta tipoloxía (descripción, exposición...)
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h,f	B2.13. Uso, con progresiva autonomía, das TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) na planificación, revisión e presentación dos escritos.	Aplicación dos correctores informáticos ás propias elaboración dos alumnos en soporte dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.14. Autoavaliación da aprendizaxe da lingua cunha actitude activa e de confianza.	Enquisa de autoavaliación da aprendizaxe da lingua.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	Estudo de vocabulario a partir de diversos textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,d,e	B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	Estudo e análise das características fonéticas e fonolóxicas da lingua e discriminación de interferencias e textos orais
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,n,l	B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico,	Uso de dicionarios e manuais de consulta en soporte impreso ou dixital para a

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		especialmente sobre clases de palabras e normativa.	análise e produción dos textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.4. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Revisión dos propios textos e aplicación das normas ortográficas e morfolóxicas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.5. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	Revisión dos propios textos e aplicación das pautas de cohesión textual.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.6. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas (substantivo, adxectivo cualificativo, verbo, adverbio, etc.) así como a diferenza entre palabras flexivas e non flexivas para a creación e comprensión de textos.	Análise das categorías gramaticais básicas nos textos traballados.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,l,n,	B3.7. Recoñecemento, uso e reflexión dos mecanismos da cohesión textual como a deixé persoal.	Análise dos mecanismos de cohesión textual e aplicación nas propias producións.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	Análise dos conectores textuais máis comúns e aplicación nas propias producións.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.9. Coñecemento das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto.	Estudo e análise das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.10. Recoñecemento das modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	Estudo e análise das modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.11. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	Revisión dos propios textos elaborados polo alumnado.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,h	B.3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Elaboración grupal dun vídeo sinxelo (dunha temática relacionada con contidos transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha	Elaboración grupal dun vídeo sinxelo (dunha temática relacionada con contidos

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		competencia comunicativa integrada.	transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	Elaboración grupal dun vídeo sinxelo (dunha temática relacionada con contidos transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.4. Análise da situación sociolingüística, a partir do contexto familiar do alumnado.	Elaboración dun traballo de recollida de datos sociolingüísticos no ámbito familiar.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.5. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	Escoita e análise crítica de vídeos (aloxados na internet) de contidos relacionados coa utilización da lingua.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.6. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	Análise de textos sobre a situación sociolingüística e legal das linguas de España e recollida das conclusións.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	Análise e comentario de textos orais e recollida dos prexuízos detectados.
Bloque 4. Lingua e sociedade	h,o,p	B4.8. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diatópicas do galego.	Escoita e análise de diferentes textos orais e escritos pertencentes a distintas variedades xeográficas.
Bloque 5. Educación Literaria	h,l	B5.1. Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.	Lectura de distintos textos literarios
Bloque 5. Educación Literaria	h,l	B5.2. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	Análise de textos literarios e non literarios e de fragmentos pertencentes aos tres grandes xéneros.
Bloque 5.	h,l	B5.3. Lectura expresiva e	Lectura expresiva de textos

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Educación Literaria		comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos.	poéticos e análise das características destacadas en relación co xénero.
Bloque 5. Educación Literaria	h,l	B5.4. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos.	Lectura expresiva de textos narrativos e análise das características destacadas en relación co xénero.
Bloque 5. Educación Literaria	h,l	B5.5. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e apreciación dos seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	Lectura expresiva de textos dramáticos e análise das características destacadas en relación co xénero.
Bloque 5. Educación Literaria	h,l,n	B5.6. Producción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	Elaboración de textos literarios sinxelos (contos, poemas, textos teatrais)
Bloque 5. Educación Literaria	h,l,n	B5.7. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas.	Análise do cómic e dos elementos característicos e elaboración de tiras e viñetas. Análise de cancións e dos elementos característicos.
Bloque 5. Educación Literaria	e,h,l	B5.8. Familiarización, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	Elaboración de traballos que requiran a consulta dos fondos da biblioteca, tanto manuais dixitais como impresos.

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Trasladar a idea xeral do texto a un resumo. • Indicar as ideas principais. • Interpretar a intención comunicativa. • Distinguir entre información e opinión.

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Ler con fluidez, con dicción, entoación e ritmo adecuados. • Producir textos de acordo con modelos previamente estipulados . • Elaborar un guión /borrador previo. • Consultar diferentes fontes de información : webs educativas, dicionarios e enciclopedias en distintos soportes, facendo uso guiado das bibliotecas e das TIC . • Utilizar os elementos discursivos necesarios para alcanzar a coherencia e a cohesión interna no texto (uso de conectores, concordancia verbal, puntuación...) • Respetar as normas fonéticas (con especial atención á pronuncia do n velar , e do fonema fricativo palatal e do vocalismo) , morfosintácticas (con especial atención á colocación do pronome átono ao xénero e número do substantivo, á comparación, á concordancia verbal... e aos demais aspectos traballados no curso) e ortográficas (uso de acentuación gráfica, puntuación dos textos etc.) • Adecuar o texto á situación comunicativa empregando o rexistro lingüístico que cumpra. • Empregar o léxico axeitado ao contexto comunicativo , incorporando os campos semánticos traballados na aula e evitando os castelanismos. • Empregar as TIC (procesadores de textos , correctores...) para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir os textos orais e escritos.
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • A acentuación gráfica. • O substantivo: o xénero e o número. • O adxectivo: graos do adxectivo. As estruturas comparativas. • Os determinantes: artigos, posesivos, demostrativos, indefinidos e numerais.
BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • A diversidade lingüística na Península Ibérica . Os Vínculos entre a lingua galega e a portuguesa e as leis básicas que regulan as linguas do Estado Español. • A orixe da lingua galega. • A situación actual da lingua, valorando positivamente a pluralidade lingüística e
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver un xuízo crítico sobre os aspectos temáticos da obra de lectura trimestral establecida (núcleos de interese, tema central ...) e unha facer unha descrición das súas características máis relevantes (nunha narración : personaxes, tempo, espazo...). • Realizar pequenos traballos expositivos sobre as obras de lectura obrigatoria e facer exposicións orais dos mesmos

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita(B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística , comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : <ul style="list-style-type: none"> - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Participación en debates. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Proba escrita ou oral sobre o libro de lectura que se marque cada trimestre. Realización de traballo expositivo sobre o libro (se o profesorado o determina así). Actividades orais de aula.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do alumno . Emprego oral do idioma durante as clases. Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...)

Especificamos a seguir os criterios e baremos de cualificación nas distintas probas:

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, farase en función dunha porcentaxe ponderada de tres partes:

- A) 80%: probas específicas de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumno/a esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación) tanto escrito coma oral; nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- B) 10%: lecturas obrigatorias, que se valorarán a través de preguntas específicas, inseridas nos exames parciais ao longo das tres avaliacións.
- C) 10%: valoración do proceso de aprendizaxe do alumno/a a través da observación e do rexistro das actitudes –atención, participación e esforzo-, do traballo diario e da práctica e competencia oral. No caso das clases non presenciais, a oralidade non vai ser valorada.

Ademais dos tradicionais exames (ou no seu defecto os traballos que os substitúan), terase en conta como instrumento válido o traballo do alumnado na aula e fóra dela. Será igual para as distintas etapas educativas e computará dentro do 10% mencionado anteriormente.

Os exames teñen que realizarse na data indicada e en caso de ausencia considerarase cualificado con 0. O profesorado poderá repetir o exame se a ausencia é debidamente xustificada mediante un certificado médico e/ou considera que as razóns expostas son suficientes para volver a realizar a proba.

Tamén será cualificado con 0 se un alumno/a é sorprendido copiando no transcurso do exame ou, logo de recollido o exame, se o profesorado tén probas manifestas de que foi copiado.

Non serán tidos en conta aqueles traballos que non sexan orixinais.

Para aprobar unha avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos (suma A+B+C). Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerarase a evolución do alumno/a ao longo de todo o curso.

A proba extraordinaria de setembro será cualificada de 1 a 10 e o alumno debe acadar un mínimo de 5 puntos. Ao tratarse de avaliación continua, o profesorado decidirá se se fan recuperacións dos exames ou non.

En todas as probas, exames e traballos terase en conta a presentación, ortografía e puntuación; polo tanto penalizarase o alumnado no caso de cometer ese tipo de erro. Será discreción do profesor/a valorar o grao de penalización, en calquera caso nunca excederá os dous puntos

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titoración da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia (opcional). • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titoración da materia a través da Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar.
	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas.
Cualificación		PONDERACIÓN	
		PARTICIPACIÓN (20%)	TRABALLO REALIZADO (80%)
		Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....10% Comunicación co profesorado..05% Actitude xeral fronte á materia.05%	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios..40% Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%
		NOTA: no caso de non seren necesarias as probas obxectivas, os exercicios/traballos de investigación/actividades sobre a lectura obrigatoria computarían o 80%.	

METODOLOXÍA PARA O ENSINO PRESENCIAL

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao

alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.

- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

(A metodoloxía para o ensino semipresencial e/ou non presencial está explicada ao principio desta programación.)

ACCÍONS DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumnado que suspenda algunha avaliación recibirá as indicacións oportunas por parte do profesorado para mellorar o seu rendemento e acadar unha cualificación satisfactoria en relación aos estándares mínimos de aprendizaxe.

Como a avaliación é continua, o alumnado que aprobe unha avaliación recupera a anterior e viceversa: se hai retroceso e non progreso no proceso de aprendizaxe, a cualificación responderá á nova capacitación na resolución dos estándares de aprendizaxe.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ANTERIOR

As actividades e tarefas servirán de complemento e apoio do traballo de aula que a profesora considere que o alumnado non dá seguido e asimilado. Centraranse en:

- a) Repasar conceptos que foran parcialmente asimilados e comprobar que os entendan ben.
- b) Practicar a corrección gramatical e ortográfica mediante actividades de tipo práctico: exercicios, ditados, etc.
- c) Reforzar estratexias que favorezan a comprensión de textos.
- d) Empregar os textos para practicar actividades de comprensión oral e escrita.

Todo o que se refire a esta recuperación desenvolverase durante o primeiro trimestre do curso.

TEMPORALIZACIÓN

O libro de texto que imos empregar é o de Lingua galega e Literatura 1º ESO (editorial Teide) está secuenciado en 9 unidades didácticas, a distribución das mesmas será inicialmente de tres unidades cada avaliación.

Unha distribución temporal plausible sería 10 sesións por unidade didáctica e, a maiores, varias sesións para realizar secuencias de aprendizaxe, revisar e ampliar conceptos e preparar probas de avaliacións ou atender a continxencias como a realización de actividades complementarias.

De todos xeitos, resulta bastante difícil ser precisos na temporalización, pois cada aula pode presentar ritmos e dinámicas diferentes, por iso o tempo de traballo con cada unidade didáctica poderá flexibilizarse en función da rápida ou lenta asimilación, da implicación e capacidade do alumnado, etc.

A temporalización inicial será a seguinte:

Primeira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: que é o texto? Os elementos da narración. A narración en imaxes. O cómic. O texto descritivo.

ORTOGRAFÍA: o alfabeto. O uso da maiúscula. A puntuación.

MORFOSINTAXE: o substantivo. O adxectivo. Formación do xénero e o número.

LÉXICO: a definición. Onomatopeas e interxeccións. O campo semántico.

LINGUA E SOCIEDADE: as linguas do mundo: un mundo de linguas. As linguas de Europa. As linguas da Península.

VOCABULARIO TEMÁTICO: que é o dicionario? As viaxes. A vestimenta.

Segunda avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o texto dialogado: a entrevista. Os textos da vida cotiá: o correo electrónico. O texto narrativo xornalístico: a noticia.

ORTOGRAFÍA: a sílaba. A acentuación (I): regras básicas. Acentuación de ditongos e hiatos.

MORFOSINTAXE: O verbo (I). O verbo (II). O subxuntivo e o imperativo. O verbo (III). As formas non persoais e a voz pasiva.

LÉXICO: sinonimia e antonimia. Monosemia e polisemia. A homonimia.

LINGUA E SOCIEDADE: a situación da nosa lingua. Usos (I). A situación da nosa lingua. Usos (II). A situación da nosa lingua. Prexuízos e actitudes.

VOCABULARIO TEMÁTICO: a paisaxe natural. A saúde. A paisaxe urbana.

Terceira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o texto poético. A métrica. O texto expositivo. O texto teatral.

ORTOGRAFÍA: uso de h / b / v. Os grupos cultos. Os grupos semicultos.

MORFOSINTAXE: o pronome persoal tónico. Os pronomes persoais átonos. O adverbio e as locucións adverbiais.

LÉXICO: familia léxica. Sufixos e prefixos. As frases feitas.

LINGUA E SOCIEDADE: as variedades lingüísticas. A variedade estándar. Os rexistros formal e informal.

VOCABULARIO TEMÁTICO: os sentimentos e a personalidade. Os deportes. Os espectáculos: teatro, música, cinema.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libro de texto: Lingua galega e Literatura 1º ESO (editorial Teide).

O libro de texto poderá ser completado con material diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo
- Presentacións dixitais preparadas polo profesorado ou polo propio alumnado.
- Vídeos e outros materiais audiovisuais aloxados na Rede.
- Páxinas Web e blogs sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.

Para o ensino semipresencial e/ou non presencial, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia (opcional)
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

7.2. PROGRAMACIÓN DE 2º DE ESO

OBXECTIVOS

1. Coñecer as características da linguaxe dos distintos medios de comunicación.
2. Analizar textos orais e escritos de medios de comunicación en formato dixital e en papel, para identificar ideas principais, comprender o contido e procesar a información mediante distintas ferramentas.
3. Distinguir ámbitos diferentes en textos orais, coñecer as súas características e os trazos que os diferencian.
4. Sintetizar e procesar información desde textos orais de distintos ámbitos.
5. Elaborar criterios para analizar criticamente o propósito comunicativo en textos orais diversos.
6. Elabora argumentacións propias para expoñer o propósito comunicativo dos textos orais.
7. Recoñecer as connotacións en informacións implícitas nun texto oral.
8. Coñecer e aplicar as regras fonéticas e prosódicas que rexen a lingua galega.
9. Amosar coidado e interese por elaborar producións propias con corrección gramática, ortográfica e fonética.
10. Empregar o coñecemento da lingua e os contidos traballados para producir textos orais propios con coherencia, cohesión e corrección. Utilizar con corrección nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.
11. Realizar exposicións orais sobre temas diversos seguindo unha estrutura ordenada e coherente, con soltura.
12. Coñecer e utilizar técnicas TIC que faciliten e axuden a mellorar as exposicións orais planificadas.
13. Elaborar opinións propias sobre temas diversos e expoñelas de maneira argumentada e ordenada en distintos contextos.
14. Participar de modo natural e por iniciativa propia en situacións de comunicación oral diversas: debates, corrección de exercicios, diálogos sobre temas, ... expoñendo e argumentando as ideas propias.
15. Coñecer e aplicar técnicas de comunicación oral nas exposicións ou en situacións diversas falando en público, coidando a postura, a modulación da voz, a estrutura do discurso, os medios empregados, etc.
16. Desenvolver estratexias para comprender mensaxes orais e escritas en situacións onde hai dificultades de comprensión.
17. Utilizar recursos dixitais e libros de texto para resolver dúbidas sobre vocabulario ou estruturas lingüísticas necesarias para producir con corrección na lingua galega.
18. Empregar os coñecementos da lingua para comprender e producir textos propios no contexto social no que nos desenvolvemos: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.
19. Coñecer os elementos fundamentais dos textos instrutivos e expositivos en contexto educativo: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. Utilizar ese coñecemento para comprender a mensaxe e utilizar as fontes de información con rigor.
20. Identificar e analizar as distintas fontes de información que son base esencial no proceso de adquisición de coñecementos.
21. Realizar lectura comprensiva de textos diversos: identificar ideas principais e secundarias, sintetizar e representar a información, elaborar argumentacións propias sobre o contido, relacionar o texto con experiencias ou outros coñecementos previos.
22. Realizar unha lectura en voz alta co dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.
23. Empregar estratexias metacognitivas para identificar canto e como aprendemos.
24. Coñecer os elementos esenciais e os tipos de noticias que aparecen nos medios de comunicación.

25. Elaborar noticias a partir dun modelo con coñecementos adquiridos.
26. Producir en formato papel ou dixital textos de distinta tipoloxía: cuestionarios, resumos, descrición, narracións e explicacións.
27. Producir textos escritos con un compoñente de goce persoal para comunicar experiencias, ideas e pensamentos.
28. Enriquecer con cada temática o léxico, vocabulario e frases da linguaxe habitual en lingua galega.
29. Empregar con soltura e precisión dicionarios e fontes de consulta para comprender textos, enriquecer o vocabulario e contrastar a fiabilidade das fontes empregadas.
31. Comprender que o uso de normas ortográficas e morfoloxías é necesario para o desenvolvemento da lingua.
32. Coñecer as normas de uso dos signos de puntuación e utilízalos en textos escritos con corrección.
33. Comprender a estrutura de substantivos e verbos para mellorar as habilidades de comprensión e produción lingüísticas.
34. Coñecer os elementos dunha oración desde o punto de vista sintáctico. Empregar este coñecemento para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.
35. Realizar autoavaliacións sobre o traballo de maneira realista co obxectivo de mellorar a aprendizaxe.
36. Enriquecer a competencia lingüística co uso das distintas linguas en distintos contextos educativos.
37. Recoñecer a riqueza na diversidade cultural a través das linguas propias de cada pobo.
38. Reflexionar sobre a situación sociolingüística galega desde unha perspectiva social, histórica e xeográfica.
39. Coñecer a historia e as razóns das iniciativas normalizadoras da lingua galegas e describir a situación legal das linguas do Estado español.
40. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.
41. Ler expresiva e comprensivamente en público textos diversos.
42. Coñecer as características de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, e comparalos sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.
43. Coñecer, identificar e interpretar recursos retóricos nos textos literarios.
44. Escribir de maneira autónoma textos de intención estética aplicando os coñecementos dos recursos literarios traballados.
45. Distinguir os trazos da linguaxe cinematográfica, identificalos e analízalos en diferentes obras de cine.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E MÍNIMOS ESIXIDOS

Na columna de mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter	CCL,CAA	Comprender o sentido global e identificar a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo. Elaborar esquemas ou

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos		resumos que recollan a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual.
B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1.Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	CCL,CAA	Dar conta dos datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. Comprender e seguir as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.
B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatória). LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	CCL,CSC, CSIE	Coñecer, valorar e usar as normas que rexen a cortesía na comunicación oral. Recoñecer a importancia dos aspectos prosódicos e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.
B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas	LGB1.4.1. Diferencia as Ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	CCL,CAA,CSIE, CSC	Diferenciar as ideas principais e as secundarias en programas de carácter informativo. Recoñecer e rexeitar usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual	CAA,CCL, CCEC	Recoñecer e rexeitar os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.
B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, asícomo a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado	CCL,CSC	Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación, con coherencia, cohesión e corrección. Participar en intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas da lingua galega. Empregar nas intervencións orais espontáneas fraseoloxía propia da lingua galega Usar nas intervencións orais espontáneas léxico rico e variado.
B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	CCL,CSC, CD, CAA, CSIEE	Consultar medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos a diferentes tarefas. Empregar as TIC para facer as presentacións máis claras e atractivas.
B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións	CCL,CSC, CAA	Intervir en debates e coloquios do ámbito educativo respectando as regras de interacción e as opinións alleas

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión	alleas. LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.		Cingirse ao tema e non divagar nos debates e coloquios. Expresar a opinión sobre unha obra de lectura e comparala coa doutros compañeiras/os.
B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo	LGB1.9.1. Elabora guións Para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. LGB1.9.2. Fai uso dos Aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	CAA,CCL,CSC ,CSIEE, CLL	Elaborar guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. Poñer en práctica os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal ao falar en público, así como o autocontrol. Incorporar progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. Axeitar a pronuncia á finalidade da práctica oral. Recoñecer a avaliar erros nos discursos orais propios e alleos e tratar, progresivamente, de evitalos.
B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.10.1. Participa en Conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. LGB1.10.4. Analiza	CCL,CSC,CSI EE,CCEC, CAA	Participar en conversas informais para intercambiar información e expresar a súa opinión. Desenvolverse correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo. Utilizar as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. Analizar similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.		
B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CCL,CCA	Analizar e sintetizar o contido dun texto en resumos e esquemas. Buscar o significado do léxico descoñecido, ben polo contexto, ben usando dicionarios. Identificar e relacionar a idea principal e as secundarias. Relacionar a información explícita e implícita dun escrito. Compilar e consultar información para a realización de determinadas tarefas e traballos.
B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto existente entre elas. LGB2.1.5. Compila Información para comprender e ampliar convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	CCL,CSC	Comprender e interpretar a información máis relevante de textos da vida cotiá e das relacións sociais. Comprender instrucións escritas de certa complexidade. Comprender e interpretar normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.
B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias). LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	CCL,CSC	Comprender e interpretar as noticias dos medios de comunicación. Localizar e entender a información destacada en portadas e titulares.
B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	CCL,CAA,CD	Comprender e interpretar textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos. Identificar as características específicas de textos expositivos e explicativos das distintas materias.

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	CCL,CAA,CD	Utilizar diversas fontes de información e integrar os coñecementos adquiridos nos seus textos orais e escritos. Coñecer e utilizar dicionarios impresos ou en versión dixital. Coñecer o funcionamento da biblioteca do centro.
B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas.	LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios. LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	CCL,CSC	Detectar mensaxes que transmiten prexuízos e evitar usos lingüísticos discriminatorios. Identificar e expresar posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto Interpretar o significado dun texto. Respectar as opinións dos demais.
B2.7. Ler en voz alta co dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación). LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	CCL,CD	Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados.
B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto	LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores). LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación	CCL,CD	Elaborar esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. Adecuar as producións ao rexistro formal e educativo. Utilizar elementos lingüísticos discursivos de cohesión interna do texto. Usar os signos de puntuación para a organización do texto. Revisar e reescribir os textos respectando as regras ortográficas e morfolóxicas. Usar as TIC para elaborar e presentar os textos.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	das ideas expresadas). LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.		
B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	CCL,CD,CSC	Producir textos propios da vida cotiá e das relacións persoais.
B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	LGB2.10.1. Produce, en Soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	CCL,CD,CSC	Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo.
B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	LGB2.11.1. Produce, en Formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	CCL,CD	Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, descrições e explicacións.
B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições	LGB2.12.1. Produce, en Formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. LGB2.12.2. Sintetiza e Resume narracións e descrições sen parafrasear o texto	CCL, CD	Producir, en formato papel ou dixital, textos narrativos e descritivos, descritivos de distinta tipoloxía. Sintetizar e resumir narracións e descrições sen parafrasear texto resumido.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	Resumido		
B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos	LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos.	CCL, CD	Usar as TIC para elaborar e presentar os textos.
B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios	LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	CCL, CSC, CCEC	
B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un Vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	Utilizar un vocabulario amplo e preciso, sobre todo nos campos léxicos traballados na aula.
B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega	CCL,CAA	Recoñecer e pronunciar correctamente os fonemas da lingua galega.
B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	CCL,CAA	Atopar a información lingüística necesaria, en diferentes soportes
B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos	LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas	CCL,CD	Completar, transformar e valorar textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta.
B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística,	CCL	Aplicar correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. Aplicar estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	gramatical e ortográfica dos textos		textos.
B3.6. Analizar e Usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CCL	Puntuar correctamente os textos producidos.
B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. LGB3.7.2. Exprésase, con Estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	CCL,CAA	Coñecer e utilizar adecuadamente substantivos e formas verbais para comprender e producir textos orais e escritos
B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto. LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	CCL,CAA	Identificar e usar distintos tipos de conectores (espaciais, de oposición e contraste) así como os principais mecanismos textuais de referencia.
B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	Completar, transformar e elaborar enunciados de maneira axeitada.
B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	CCL,CAA	Recoñecer os erros nas producións orais e escritas propias e alleas e propoñer solucións para a súa mellora..
B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se	LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e	CCL,CAA	Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, nomeadamente no Plan

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais	relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe		Proxecta. Evitar estereotipos lingüísticos ou culturais e valorar as competencias como persoa plurilingüe.
B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL,CAA	
B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos. LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego. LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural. LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración. LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de	CCL, CSC, CD, CCEC	Valorar a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Distinguir entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplicar estes conceptos ao caso galego. Coñecer as linguas que se falan en España e valorar a súa existencia como un elemento de riqueza cultural Valorar a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona Coñecer recursos en rede de lecer e educativos en lingua galega adaptados á súa idade.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran. LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.		
B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas. LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos	CCL	Describir a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno. Coñecer e valorar os topónimos galegos.
B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo. LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL,CSC	Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo. Analizar a súa propia práctica lingüística.
B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	CCL,CSC	Coñecer a situación legal do galego e das linguas do Estado español.
B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno	CCL,CSC	Coñecer o que é un prexuízo e identificar e analizar os existentes cara ao galego no seu contorno
B.4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego. LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos	CCL,CSC	Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego. Recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.	propios da xerxa estudantil. LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. LGB4.6.4. Rexeita os Prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.		variante unificadora. Rexeitar os prexuízos sobre as variedades dialectais.
B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	CCL	Ler obras literarias para desenvolver criterio lector; expoñer unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade. Describir os elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.
B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	CCL	Ler expresiva e comprensivamente poemas, determinar o tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.
B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	CCL	Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñecer os elementos estruturais e formais máis salientables

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
personaxes principais.			
B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros	CCL	
B5.5. Comparar Textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas tanto estruturais coma formais. LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	CCL	
B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	CCL	Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos característicos e os recursos retóricos.
B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula	CCL,CCEC	Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula
B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica. LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	CCL,CCEC	
B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos	LGLB5.9.1. Sérvese, Seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais,	CCL, CD	Empregar, seguindo pautas orientadoras, fondos e recursos de bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes	para a realización de traballos e cita axeitada destes.		

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,h,l,ñ	B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual	Escoita e comprensión de diferentes textos orais dos medios de comunicación audiovisual.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,h	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	Escoita, comprensión e análise de textos orais do ámbito académico.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,h,	B1.3. Desenvolvemento de Habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	Organización ordenada das Intervencións e opinións do alumnado, respectando a quenda de palabra e a exposición dos demais membros do grupo.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,e,h	B1.4. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas	Escoita e comprensión de diferentes textos orais dos medios de comunicación audiovisual.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	h,o	B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Intervencións orais con fonética e prosodia correcta.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	h,o	B1.6. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Producción de textos orais (diálogos, conversas) a partir da asunción de distintos roles.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,e,g,h	B1.7. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	Elaboración e gravación dun texto en soporte dixital.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,c,d,h,	B1.8. Participación activa en Situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	Preguntas breves dirixidas a manter a atención e o interese sobre os contidos que se traballan na aula.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,c,g, h,o	B1.9. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	Planificación, preparación e exposición dun texto expositivo tendo en conta as técnicas e estratexias necesarias para falar en público.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,d,h,l,ñ	B1.10. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativo.	Planificación, preparación e exposición de diferentes textos seguindo uns roles dados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	Aplicación de estratexias que facilitan a comprensión de textos (selección e subliñado da información importante e busca do vocabulario descoñecido).
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	Lectura e comprensión de textos relacionados coa vida cotiá (mensaxes electrónicas, normas, instrucións) elaborados polo propio alumnado.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.3. Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Lectura e análise de textos dos medios de comunicación.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	Lectura e análise de distintos textos do ámbito académico.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.5. Uso, progresivamente autónomo, as bibliotecas e das TIC para seleccionar información.	Busca guiada de información na rede e na biblioteca.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	c,d,h	B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.	Análise crítica da linguaxe utilizada en diferentes textos e en producións propias.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	h,ñ	B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.	Lectura en voz alta de diferentes textos.
Bloque 2. Comunicación	b,g,h	B2.8. Planificación e revisión do escrito en función da situación	Elaboración de guións e borradores previos á revisión

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
escrita. Ler e escribir		comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.	dos textos elaborados polo alumnado atendendo ás regras de adecuación, coherencia e cohesión.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.9. Producción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	Produción de distintos textos relacionados coa vida cotiá en soporte papel ou dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.10. Producción, en formato papel ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Elaboración dunha noticia en soporte dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.11. Producción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	Produción de diferentes textos relacionados coa vida académica (resumos, exposición e conclusións).
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.12. Producción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	Produción de diferentes textos en soporte impreso ou dixital de distinta tipoloxía (descripción, exposición...)
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h,f	B2.13. Uso das TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) tanto para a textualización, como para a revisión e mellora do escrito.	Aplicación dos correctores informáticos ás propias elaboración dos alumnos en soporte dixital.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,h	B2.14. Valoración da escritura como fonte de aprendizaxe e como forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	Actividade de autoavaliación da aprendizaxe da lingua.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	Estudo de vocabulario e fraseoloxía a partir de diversos textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,d,e	B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias	Estudo e análise das características fonéticas e fonolóxicas da lingua e discriminación de interferencias e textos orais
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,n,l	B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	Uso de dicionarios e manuais de consulta en soporte impreso ou dixital para a análise e produción dos textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.4. Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos.	Revisión dos propios textos e aplicación das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
Bloque 3.	b,e	B3.5. Aplicación e valoración das	Revisión dos propios textos e

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Funcionamento da lingua		normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	aplicación das pautas de cohesión textual.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	Análise das categorías gramaticais básicas nos textos traballados.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b, e	B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	Análise de substantivos e verbos partindo de diferentes textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos	Identificación e uso dos conectores textuais máis comúns e aplicación nas propias producións.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	Estudo e análise das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.10. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	Análise de producións propias e alleas utilizando o erro como punto de partida para a aprendizaxe.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b, e, h	B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Elaboración de presentacións ou vídeos, consultando distintas fontes en linguas diversas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	Reflexión e análise sobre aspectos gramaticais utilizando terminoloxía común a outras linguas do currículo.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e, f, h	B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos.	Uso dos recursos Abalar para realizar distintas tarefas de aula.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	Lectura e análise de textos que evidencien a proximidade do galego e do portugués.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.4. Situación sociolingüística do galego.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describa e analice a situación sociolingüística do galego.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	Participación en debates e visionado de produtos audiovisuais sobre os condicionantes do uso da lingua nas distintas funcións comunicativas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.6. Situación legal das linguas do Estado español.	Análise de textos sobre a situación sociolingüística e legal das linguas de España e recollida das conclusións.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.7. Prexuizos lingüísticos.	Análise e debate sobre os prexuizos vellos, novos, culturais e socioeconómicos detectados.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	Escoita, lectura e análise de diferentes textos orais e escritos pertencentes a distintas variedades xeográficas.
Bloque 5. Educación literaria	h,l	B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	Lectura de distintos textos e obras literarias
Bloque 5. Educación literaria	h,l	B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.	Lectura en voz alta de textos poéticos e escoita de cancións baseadas en poemas destacados da literatura galega.
Bloque 5. Educación literaria	h,l	B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	Lectura en voz alta e comprensiva de textos narrativos, analizando distintos aspectos formais e estruturais.
Bloque 5.	h,l	B5.4. Lectura dramatizada e	Lectura dramatizada e

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Educación literaria		comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	comprensiva de textos dramáticos analizando os elementos que caracterizan cada subxénero.
Bloque 5. Educación literaria	h,l	B5.5. Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	Transformación de textos dun xénero noutro (p.e. poesía en prosa).
Bloque 5. Educación literaria	h,l	B5.6. Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	Lectura, comentario e análise de textos literarios, identificando os trazos e recursos retóricos.
Bloque 5. Educación literaria	h,l,n	B5.7. Producción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula	Elaboración de textos literarios sinxelos (contos, poemas, textos teatrais).
Bloque 5. Educación literaria	h,l, n	B5.8. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	Análise de elementos cinematográficos para localizar os principais trazos característicos da linguaxe empregada.
Bloque 5. Educación literaria	e,h,l	B5.9. Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Elaboración de traballos que requiran a consulta dos fondos da biblioteca, tanto manuais dixitais como impresos.

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO E AOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

	O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar esquemas e resumos. • Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas. • Producir textos orais, tanto en intervencións espontáneas como planificadas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. • Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Analizar e sintetizar o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. • Identificar a idea principal e as secundarias e comprender a relación existente entre elas. • Utilizar, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integrar os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. • Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. • Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións. • Sintetizar e resumir narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. • Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. • Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. • Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. • Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. • Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.
BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • Distinguir entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplicar estes conceptos ao caso galego. • Coñecer as linguas que se falan en España e valorar a súa existencia como un elemento de riqueza cultural. • Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno. • Analizar a súa propia práctica lingüística e valorar a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. • Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Describir o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. • Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. • Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita (B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística , comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...
Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : <ul style="list-style-type: none"> - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Participación en debates. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Proba escrita ou oral sobre o libro de lectura que se marque cada trimestre (imprescindible para aprobar a materia). Realización de traballo expositivo sobre o libro (se a profesora o determina así). Actividades orais de aula.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do alumno (imprescindible para aprobar a materia). Emprego oral do idioma durante as clases (imprescindible para aprobar a materia). Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...)

Especificamos a seguir os criterios e baremos de cualificación nas distintas probas:

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, farase en función dunha porcentaxe ponderada de tres partes:

- 80%: probas específicas de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumno/a esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación) tanto escrito coma oral; nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- 10%: lecturas obrigatorias, que se valorarán a través de preguntas específicas inseridas nos exames parciais ao longo das tres avaliacións.
- 10%: valoración do proceso de aprendizaxe do alumno/a a través da observación e do rexistro das actitudes –atención, participación e esforzo-, do traballo diario e da práctica e competencia oral. No caso das aulas non presenciais, a oralidade non vai ser valorada.

Ademais dos tradicionais exames (ou no seu defecto os traballos que os substitúan), terase en conta como instrumento válido o traballo do alumnado na aula e fóra dela. Será igual para as distintas etapas educativas e computará dentro do 10% mencionado anteriormente.

Os exames teñen que realizarse na data indicada e en caso de ausencia considerarase cualificado con 0. O profesorado poderá repetir o exame se a ausencia é debidamente xustificada mediante un

certificado médico e/ou considera que as razóns expostas son suficientes para volver a realizar a proba.

Tamén será cualificado con 0 se un alumno/a é sorprendido copiando no transcurso do exame ou, logo de recollido o exame, se o profesorado tén probas manifestas de que foi copiado.

Non serán tidos en conta aqueles traballos que non sexan orixinais.

Para aprobar unha avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos (suma A+B+C). Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerárase a evolución do alumno/a ao longo de todo o curso.

A proba extraordinaria de setembro será cualificada de 1 a 10 e o alumno debe acadar un mínimo de 5 puntos. Ao tratarse de avaliación continua, o profesorado decidirá se se fan recuperacións dos exames ou non.

En todas as probas, exames e traballos terase en conta a presentación, ortografía e puntuación; polo tanto penalizarase o alumnado no caso de cometer ese tipo de erro. Será discreción do profesor/a valorar o grao de penalización, en calquera caso nunca excederá os dous puntos

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO								
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titoración da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia (opcional). • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titoración da materia a través da Clasroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 								
	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas. 								
Cualificación		PONDERACIÓN									
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>PARTICIPACIÓN (20%)</th> <th>TRABALLO REALIZADO (80%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....</td> <td>Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios..40%</td> </tr> <tr> <td>Comunicación co profesorado..05%</td> <td>Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%</td> </tr> <tr> <td>Actitude xeral fronte á materia.05%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		PARTICIPACIÓN (20%)	TRABALLO REALIZADO (80%)	Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios..40%	Comunicación co profesorado..05%	Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%	Actitude xeral fronte á materia.05%	
		PARTICIPACIÓN (20%)	TRABALLO REALIZADO (80%)								
Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios..40%										
Comunicación co profesorado..05%	Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%										
Actitude xeral fronte á materia.05%											

NOTA: no caso de non seren necesarias as probas obxectivas, os exercicios/traballos de investigación/actividades sobre a lectura obrigatoria computarían o 80%.

METODOLOXÍA

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.
- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

ACCIÓNS DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumnado que suspenda algunha avaliación recibirá as indicacións oportunas por parte do profesorado para mellorar o seu rendemento e acadar unha cualificación satisfactoria en relación aos estándares mínimos de aprendizaxe.

Como a avaliación é continua, o alumnado que aprobe unha avaliación recupera a anterior e viceversa: se hai retroceso e non progreso no proceso de aprendizaxe, a cualificación responderá á nova capacitación na resolución dos estándares de aprendizaxe.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ANTERIOR

As actividades e tarefas servirán de complemento e apoio do traballo de aula que a profesora considere que o alumnado non dá seguido e asimilado. Centraranse en:

- e) Repasar conceptos que foran parcialmente asimilados e comprobar que os entendan ben.
- f) Practicar a corrección gramatical e ortográfica mediante actividades de tipo práctico: exercicios, ditados, etc.
- g) Reforzar estratexias que favorezan a comprensión de textos.
- h) Empregar os textos para practicar actividades de comprensión oral e escrita.

Todo o que se refire a esta recuperación desenvolverase durante o primeiro trimestre do curso.

TEMPORALIZACIÓN

O libro de texto que imos empregar é o de Lingua galega e Literatura 2º ESO (editorial Teide) está secuenciado en 9 unidades didácticas, a distribución das mesmas será inicialmente de tres unidades cada avaliación.

Unha distribución temporal plausible sería 10 sesións por unidade didáctica e, a maiores, varias sesións para realizar secuencias de aprendizaxe, revisar e ampliar conceptos e preparar probas de avaliacións ou atender a continxencias como a realización de actividades complementarias.

De todos xeitos, resulta bastante difícil ser precisos na temporalización, pois cada aula pode presentar ritmos e dinámicas diferentes, por iso o tempo de traballo con cada unidade didáctica poderá flexibilizarse en función da rápida ou lenta asimilación, da implicación e capacidade do alumnado, etc.

A temporalización inicial será a seguinte:

Primeira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o texto literario. O texto poético. O texto teatral.

ORTOGRAFÍA: o punto e coma. Signos de puntuación.

MORFOSINTAXE: o verbo (I). O verbo (II). A frase.

LÉXICO: a estrutura das palabras: a derivación. Hiperonimia e hiponimia. Fraseoloxía e paremioloxía (I).

LINGUA E SOCIEDADE: lexislación esencial sobre a lingua. As leis e os nomes propios de lugar e de persoa. As linguas minorizadas.

VOCABULARIO TEMÁTICO: habelos hainos?. Chateamos? O tempo atmosférico.

Segunda avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: a descrición de persoas. Os textos dos medios de comunicación: a reportaxe. Os textos instrutivos.

ORTOGRAFÍA: a acentuación: regras básicas, ditongos e hiatos. O acento diacrítico. O uso do acento diacrítico en substantivos e adxectivos.

MORFOSINTAXE: os determinantes. A cohesión do texto. Procedementos e a puntuación. A frase preposicional.

LÉXICO: a composición. Sinonimia total e parcial. Fraseoloxía e paremioloxía (II).

LINGUA E SOCIEDADE: os usos da lingua galega: a Administración e a Xustiza. Situación da lingua galega na industria e no comercio. A lingua galega nos medios de comunicación e nas novas tecnoloxías.

VOCABULARIO TEMÁTICO: a lingua da Administración e da Xustiza. A alimentación: restaurantes e mercados. Daste maña?

Terceira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o texto expositivo. O texto argumentativo. A solicitude e a reclamación.

ORTOGRAFÍA: uso de **b** e **v**. A diérese. O apóstrofo. Uso de **x**, **s**, **l** e **ll**.

MORFOSINTAXE: ordinais, cuantificadores e indicadores. A frase adxectiva e adverbial. A cohesión do texto. Os pronomes átonos e a súa colocación.

LÉXICO: a definición (I). A definición (II). Fraseoloxía e paremioloxía (III).

LINGUA E SOCIEDADE: competencias lingüísticas. As variedades xeográficas (I). As variedades xeográficas (II).

VOCABULARIO TEMÁTICO: silencio, rodamos! Coida a túa lingua. Palabras enchoupadas.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libro de texto: Lingua galega e Literatura 2º ESO (editorial Teide).

O libro de texto poderá ser completado con material diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo
- Presentacións dixitais preparadas polo profesorado ou polo propio alumnado.
- Vídeos e outros materiais audiovisuais aloxados na Rede.
- Páxinas Web e blogs sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.

Para o ensino **semipresencial e/ou non presencial**, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia (opcional)
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

7.3. PROGRAMACIÓN DE 3º DE ESO

OBXECTIVOS

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. escoitar e comprender o sentido global de informacións procedentes da comunicación audiovisual.
3. escoitar con interese e respecto as intervencións orais e valorar as producións orais cunha fonética galega correcta.
4. Participar activamente en situacións propias do ámbito académico, manifestando a súa opinión e mostrando respecto cara á dos demais.
5. Coñecer e aplicar estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.
6. Producir discursos breves e comprensibles, adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados, sobre temas da vida cotiá ou académica.
7. Realizar exposicións orais planificadas con axuda das TIC.
8. Ler de maneira comprensiva e interpretar textos escritos en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
9. Ler en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego e rexeitando calquera tipo de prexuízo.
10. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter e manexar información e para producir creacións propias.
11. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá, das relacións sociais ou do ámbito académico, con adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
12. Coñecer e utilizar un léxico amplo e preciso.
13. Utilizar os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.
14. Coñecer e utilizar as categorías gramaticais para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.
15. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención a posibles interferencias.
16. Identificar e explicar as funcións oracionais e as unidades que as desempeñan.

17. Identificar os conectores e outros mecanismos que lles dan cohesión aos textos.
18. Recoñecer a estrutura dun texto e elaborar textos propios de acordo con eses parámetros.
19. Coñecer e aplicar as regras ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.
20. Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.
21. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.
22. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia, coñecer as principais iniciativas normalizadoras da lingua e identificar os prexuízos.
23. Coñecer os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
24. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.
25. Recoñecer e valorar as variedades da lingua, e identificar a estándar como variante unificadora.
26. Identificar as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.
27. Ler de maneira comprensiva, expresiva ou dramatizada textos de distintos xéneros da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.
28. Elaborar traballos, coa axuda das TIC, relacionados coas distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.
29. (Re)crear textos con intención literaria a partir dos modelos traballados na clase.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E MÍNIMOS ESIXIDOS

Na columna de Mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, o datos relevantes de textos orais dos medios de comunicación audiovisual.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes). LGB1.1.2. Interpreta textos orais e traslada a información relevante a esquemas ou resumos.	CCL	Recoñecer a definición dos conceptos texto, xénero textual e xéneros do ámbito de comunicación social. Clasificar diferentes xéneros periodísticos orais en función da intención comunicativa que vehiculan indicando, en cada caso, a secuencia discursiva prototípica (diálogo, narración, descrición, exposición, argumentación). Identificar a estrutura textual global dos xéneros noticia e entrevista (seccións, ou partes, que os constitúen) en mostras destes xéneros audiovisuais. Resumir de forma oral o contido dunha noticia e dunha entrevista emitidas por radio ou TV.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
<p>B1.2. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.</p>	<p>LGB1.2.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. LGB1.2.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. LGB1.2.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.</p>	<p>CCL,CAA,CSC</p>	<p>Identificar a información fundamental dunha noticia (que?, quen?, cando?, onde?, como?, por que?) emitida por radio ou por TV. Identificar o tema e a información máis relevante nunha entrevista realizada a un persoeiro da cultura galega (escritor, músico, actor, científico, pintor...) e indicar a intención comunicativa do entrevistado. Comparar dúas noticias que tratan o mesmo feito emitidas por distintos medios e indicar as diferenzas que existen en canto á información fundamental que proporcionan. Localizar en noticias e en entrevistas palabras e expresións que manifesten de modo implícito ou explícito prexuízos ou discriminacións e explicar cal é o prexuízo ou a discriminación que expresan.</p>
<p>B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.</p>	<p>LGB1.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. LGB1.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos. LGB1.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.</p>	<p>CCL,CAA</p>	<p>Recoñecer a definición do concepto de xéneros do ámbito académico. Clasificar diferentes xéneros académicos segundo a canle e segundo a intención comunicativa que vehiculan indicando en cada caso a secuencia discursiva e o rexistro prototípicos. Identificar a estrutura textual global dos xéneros presentación académica oral (PAO) e debate en mostras destes xéneros. Sinalar se o emisor utiliza o galego estándar ou se utiliza unha variedade dialectal indicando os trazos lingüísticos que a caracterizan e identificar o rexistro. Indicar cal é secuencia discursiva dominante nunha mostra dunha PAO e a intención comunicativa</p>

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
			do emisor. Identificar nunha mostra dunha PAO as explicacións.
B1.4. Comprender textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito académico (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas) e identificar as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, e diferenciar as explicacións dos argumentos.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito académico e elabora un esquema ou resumo. LGB1.4.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra.	CCL,CCA,CSC	Identificar a modalidade discursiva dunha mostra do xénero debate. Indicar a intención que vehicula a modalidade discursiva argumentativa. Tomar notas durante un debate e explicar cal é a tese defendida e os argumentos de apoio, así como a postura contraria e os seus argumentos correspondentes. Indicar que procedementos lingüísticos se utilizan para manifestar acordo cunha tese e para manifestar a postura en contra dela.
B1.5. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade académica, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.5.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). LGB1.5.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	CCL,CAA,CSC, CSIEE	Escoitar con atención as intervencións de compañeiros e profesor e respectar as súas ideas: non descualificalas, ridiculizalas ou desvalorizalas. Pedir a palabra con fórmulas e xestos adecuados e respectar a intervención dos demais: non interromper, nin solapar ou roubar a vez para intervir. Non utilizar expresións que manifesten algún tipo de prexuízo ou discriminación e, en caso de que se produzan, amosar rexeitamento ante a súa emisión. Utilizar os elementos paralingüísticos da comunicación (entoación, volume, énfase, ritmo, pausas...) adecuados e eficaces á situación comunicativa.
B1.6. Valorar as producións emitidas cunha	LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros	CCL,CAA,CCE C	Identificar erros de pronunciación nos fonemas característicos da

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autoavaliación e propón solucións para melloralas. LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega. LGB1.6.2. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.		lingua galega nas expresións orais tanto propias coma alleas. Autoavaliar a propia produción oral indicando os erros de pronunciación.
B1.7. Participar activamente en situación propias do ámbito académico e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	LGB1.7.1. Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais. LGB1.7.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións do moderador nos debates e coloquios. LGB1.7.3. Avalía as intervencións propias e alleas. LGB1.7.4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xesticula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida.	CCL,CSC,CAA	Participar construtivamente nas conversacións e debates, espontáneos ou planificados, que se desenvolven dentro da aula respectando as normas de petición e uso da palabra para expresar a propia opinión e atendendo ás indicacións dun moderador ou do propio profesor. Autoavaliar a propia produción oral indicando os erros de pronunciación. Intervir nas conversacións e debates achegando ideas, opinións ou información pertinentes con respecto ao tema tratado. Escoitar con atención as intervencións dos demais, tomar notas, reflexionar sobre o que se comunica e emitir unha valoración. Respectar o uso da palabra e non xesticular nin elevar a voz para interromper, solapar ou roubar a quenda no uso da palabra, intervenir cando corresponda e utilizar as fórmulas de apertura e peche do discurso adecuadas.
B1.8. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público,	LGB1.8.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	CAA,CCL,CSC,CSIEE	

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
<p>en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.</p>	<p>LGB1.8.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).</p> <p>LGB1.8.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.</p> <p>LGB1.8.4. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.</p> <p>LGB1.8.5. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.</p> <p>LGB1.8.6. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.</p> <p>LGB1.8.7. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.</p>		
<p>B1.9. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou académica.</p>	<p>LGB1.9.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.</p> <p>LGB1.9.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.</p> <p>LGB1.9.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.</p>	<p>CCL,CSC,CSIE E,CCEC,CD,CA A</p>	

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	LGB1.9.4. Realiza e explica resumos ou exposicións académicas sinxelas.		
B1.10. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	LGB1.10.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. LGB1.10.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	CD,CAA,CSEIE, CD,CCL,CSC	Utilizar as TIC para buscar e seleccionar información. Empregar as TIC para realizar traballos académicos utilizando diversos recursos para presentalos de forma visualmente atractiva.
B2.1. Aplicar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	LGB2.1.1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos. LGB2.1.2. Usa técnicas de ampliación e organización da información: táboas, cadros, gráficos e mapas conceptuais. LGB2.1.3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario. LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto	CCL,CAA	Subliñar a idea principal de cada un dos parágrafos do texto e resumir textos escritos incluíndo a información relevante. Organizar nun esquema ou nun cadro as ideas principais e as ideas secundarias dun texto. Utilizar dicionarios para buscar o significado de palabras. Identificar o significado literal de determinadas expresións e o sentido que posúen no contexto concreto en que se utilizan.
B2.2. Comprender e interpretar textos da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos. LGB2.2.2. Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).	CCL,CSC	
B2.3. Comprender e interpretar escritos propios dos medios de comunicación e distinguir entre información e opinión en entrevistas, crónicas e	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes. LGB2.3.2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos.	CCL,CSC	Identificar a estrutura (ou esquema) textual dos xéneros noticia e entrevista xornalísticas en mostras destes xéneros. Recoñecer a modalidade discursiva dominante nos xéneros noticia e entrevista xornalísticas e indicar a intención que

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
reportaxes.			vehiculan. Resumir o contido dunha mostra dos xéneros noticia e entrevista xornalísticas incluíndo a información fundamental. Identificar as marcas lingüísticas características e a forma prototípica de organizar as ideas da modalidade discursiva narrativa. Identificar en textos xornalísticos os trazos lingüísticos característicos da expresión da opinión e da transmisión de información.
B2.4. Comprender e interpretar textos de carácter académico, especialmente os expositivos e explicativos: enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios do ámbito académico, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas. LGB2.4.2. Consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe. LGB2.4.3. Interpreta, deduce e explica a información que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais.	CCL,CAA,CD	Resumir o contido de entradas de enciclopedias e de fragmentos de manuais de diferentes áreas de coñecemento. Identificar as marcas lingüísticas características e a forma de organizar as ideas da modalidade discursiva descritiva. Identificar as marcas lingüísticas características da modalidade discursiva expositiva Identificar as marcas lingüísticas características da modalidade discursiva argumentativa. Utilizar dicionarios enciclopédicos, manuais e webs para aclarar dúbidas sobre o contido dos textos. Interpretar a información expresada en gráficas e diagramas e explicala
B2.5. Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e explicativos.	LGB2.5.1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos. LGB2.5.2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.	CCL,CAA	
B2.6. Usar, de maneira case autónoma, os	LGB2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos	CCL,CAA,CD	

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
recursos que ofrecen as bibliotecas e outros recursos relacionados coas TIC para obter, organizar e seleccionar información.	buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.		
B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións.	LGB2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. LGB2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	CCL,CSC	
B2.8. Ler en voz alta, de xeito fluído, e respectar os patróns fonéticos do galego.	LGB2.8.1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto. LGB2.8.2. Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto.	CCL	Ler en voz alta con fluidez utilizando o volume, a entoación, o ritmo e as pausas adecuadas e acentuando correctamente as palabras. Ler en voz alta respectando os patróns fonéticos da lingua galega.
B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.	LGB2.9.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións e intervencións en foros.	CCL,CSC,CD	Redactar en soporte papel ou dixital unha mostra dos xéneros acta e convocatoria reproducindo o esquema textual destes xéneros así como o seu rexistro.
B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos informativos e de opinión, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos, fundamentalmente, entrevistas, crónicas, reportaxes.	CCL,CD	Reproducir por escrito en soporte papel ou dixital os xéneros noticia e entrevista xornalísticas seguindo o esquema textual destes xéneros, o modo de desenvolver o contido e o seu rexistro prototípicos.
B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos do ámbito académico: informes e proxectos sobre tarefas	LGB2.11.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	CCL,CD	Reproducir por escrito o xénero PAO seguindo o esquema textual deste xénero e o seu rexistro prototípico. Usar correctamente títulos, índice, paxinación e citas bibliográficas na presentación escrita

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
académicas das materias curriculares.	LGB2.11.2. Usa correctamente elementos formais nos traballos académicos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc.		dunha PAO.
B2.12. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	LGB2.12.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados. LGB2.12.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos. LGB2.12.3. Consulta fontes de información en distintos soportes para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito. LGB2.12.4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso. LGB2.12.5. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais). LGB2.12.6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais).	CCL,CAA,CD	Utilizar o rexistro adecuado en función dos factores presentes na situación comunicativa, e o xénero adecuado segundo o ámbito de uso. Producir textos coherentes mantendo a unidade temática e seleccionando a información precisa e pertinente para o desenvolvemento do tema, e utilizar marcadores discursivos para cohesionar o texto. Revisar os textos e corrixir, se fose preciso, a secuenciación das ideas, as contradicións, as repeticións innecesarias, os erros tipográficos, os gramaticais e os ortográficos.
B2.13. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.	LGB2.13.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	CCL,CD	Utilizar as TIC para realizar unha primeira corrección ortográfica das producións textuais.
B2.14. Utilizar as TIC como un medio de comunicación e	LGB2.14.1. Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos alleos e escribir e	CCL,CSC,CCE C,CD	

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
interrelación social a través da escritura.	dar a coñecer os propios en blogs, redes sociais de lectores e escritores.		
B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico temático e da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	CCL,CAA	Recoñecer o significado de terminoloxía específica das diferentes materias curriculares e utilízala nos propios escritos.
B3.2. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.	LGB3.2.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais. LGB3.2.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	CCL,CCA	Recoñecer a definición do concepto de palabra. Definir as diferentes categorías gramaticais de palabras (ou clase de palabras). Identificar a categoría gramatical das palabras e, dentro delas, a clase. Definir e recoñecer as diferentes categorías de grupos de palabras (sintagmas ou frases). Identificar en cada modalidade discursiva a clase de palabras que as caracterizan.
B.3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras e as posibilidades de combinación para crear novas palabras para crear novos elementos léxicos.	LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.	CCL,CCA	
B.3.4. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega.	CCL,CAA	
B.3.5. Usar progresiva, autónoma e eficazmente os dicionarios, as bibliotecas e outras fontes de consulta para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.	LGB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resollen as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	CCL,CD	
B.3.6. Aplicar as	LGB3.6.1. Emprega textos	CCL,CAA	Recoñecer e utilizar correctamente as regras

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
Normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	orais e escritos e respecta as normas gramaticais.		de acentuación de palabras. Utilizar correctamente a acentuación diacrítica. Escribir correctamente palabras con b/v; c/qu/z; g/gu.
B.3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación.	LGB3.7.1. Revisa os textos para puntuar correctamente.	CCL	Utilizar correctamente a coma, o punto e seguido, o punto e á parte e o punto e coma nos propios escritos para facilitar a comprensión do contido e cohesionar o texto.
B.3.8. Recoñecer, usar e explicar as funcións sintácticas oracionais e as unidades que as desempeñan.	LGB3.8.1. Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	CCL,CAA	Identificar o concepto de oración. Indicar cales son, segundo a actitude do emisor, as modalidades oracionais básicas. Clasificar as oracións simples como declarativas, interrogativas, imperativas e exclamativas. Identificar os constituíntes inmediatos da oración e definilos. Indicar que clase de palabras ou de grupo de palabras (sintagma) poden funcionar como suxeito e como predicado. Identificar o suxeito e o predicado en oracións simples e indicar a palabra que funciona como núcleo do SN e do SV. Recoñecer os complementos do predicado e indicar as clases de palabras que cumpren as funcións de OD, OI e atributo. Clasificar oracións simples en función da natureza do predicado como transitivas, intransitivas, pasivas e impersoais.
B.3.9. Recoñecer en textos de diversa natureza e usar nas producións propias os diferentes conectores	LGB3.9.1. Identifica, explica e usa distintos conectores, así como outros mecanismos que lle achegan cohesión a un texto.	CCL	Recoñecer e utilizar a repetición da mesma palabra ou dun lexema e o uso de sinónimos, hiperónimos e hipónimos como procedementos de cohesión textual. Recoñecer nos textos e

Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
textuais e os principais mecanismos de cohesión.			utilizar nos propios escritos marcadores discursivos.
B.3.10. Sintetizar o contido e identificar a estrutura de textos. Elaborar producións propias segundo estes parámetros.	LGB3.10.1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores.	CCL	Identificar o tema desenvolvido nun texto e indicar se o texto presenta unidade e progresión temáticas.
B.3.11. Comprender o sentido global e a intención comunicativa de textos orais e escritos.	LGB3.11.1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e a recoñece a postura de cada emisor.	CLC,CSC	Interpretar o sentido dunha mensaxe en función do contexto de produción e identificar a intención comunicativa do emisor
B.3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL,CAA,CD	
B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL,CAA	

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
<p>B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a importancia da lusofonía e incorporar ferramentas en rede desta comunidade cultural.</p>	<p>LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura. LGB4.1.2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega. LGB4.1.3. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura. LGB4.1.4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística. LGB4.1.5. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e a importancia desta na vida social e económica galega. LGB4.1.6. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias).</p>	<p>CCL,CSC,CD</p>	<p>Recoñecer a lingua como o instrumento de comunicación máis eficaz para o intercambio comunicativo entre individuos. Recoñecer a lingua como elementofundamental da identidade sociocultural e histórica dos grupos humanos, e identificar o galego como a lingua propia de Galicia. Diferenciar os conceptos de bilingüismo social, de bilingüismo individual e de diglosia. Identificar o concepto de bilingüismo, ou plurilingüismo, inclusivo. Recoñecer a competencia lingüística en dúas ou máis linguas como un beneficio intelectual para os individuos que a posúen. Recoñecer a lingua romance da que proceden o portugués e o galego, e indicar a partir de que momento histórico son consideradas como dúas linguas diferentes. Definir que é a lusofonía e identificar os territorios que forman parte da comunidade lusófona así como o número de falantes que a integran.</p>
<p>B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega.</p>	<p>LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia. LGB4.2.2. Analiza gráficas sobre o uso do galego segundo a idade das persoas. LGB4.2.3. Identifica os castelanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso.</p>	<p>CCL,CSC,CD</p>	<p>Explicar, fundamentándose en datos extraídos da realidade social, se o galego e o castelán son utilizados de forma equilibrada nos mesmos ámbitos e situacións de intercambio comunicativo. Aplicar os conceptos de bilingüismo e de diglosia á situación sociolingüística galega e explicar que conclusión se pode extraer. Analizar gráficas sobre o</p>

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
			<p>uso do galego en función da idade das persoas e explicar se nun determinado rango de idades o uso do galego e do castelán é equilibrado. Identificar os castelanismos na fraseoloxía utilizada na lingua oral e corxillos no propio discurso.</p>
<p>B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.</p>	<p>LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras da lingua galega. LGB4.3.2. Comprende o concepto normalización e explica o proceso normalizador do galego. LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.</p>	<p>CCL,CSC</p>	<p>Identificar o concepto de normalización lingüística e diferencialo do concepto de normalización. Recoñecer a necesidade da normativización dunha lingua como un elemento fundamental para a súa normalización Explicar que é o Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega. Relacionar o feito de usar a lingua galega en todos os ámbitos de interacción comunicativa coa normalización do idioma galego. Comprender que a contribución individual ao proceso de normalización lingüística é usando o galego en todos os ámbitos e situacións de comunicación</p>

<p>B4.4. Recoñecer os principios elementais na orixe e formación da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.</p>	<p>LGB4.4.1. Recoñece os principios elementais na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.</p> <p>LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.</p> <p>LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.</p> <p>LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.</p> <p>LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.</p>	<p>CCL,CSC,CD</p>	<p>Indicar cal é a lingua base na formación do galego e cales son as linguas de substrato e superestrato que contribuíron á súa conformación.</p> <p>Identificar e poñer exemplos de léxico común, antropónimos e topónimos de orixe preindoeuropea, celta, xermánica e árabe.</p> <p>Indicar cales son os grandes períodos e, dentro deles, as etapas da historia social da lingua galega comprendidos entre os séculos IX e 1916. Situalos tanto cronoloxicamente coma nas distintas idades nas que se enmarcan.</p> <p>Explicar a situación sociolingüística do galego nos diferentes períodos e etapas que se poden diferenciar na historia social desta lingua, indicando os seus ámbitos de uso.</p> <p>Describir os feitos políticos e económicos que determinan a situación sociolingüística do galego en cada período e etapa da historia da lingua dende o século IX ata 1916.</p> <p>Describir as consecuencias dos feitos políticos e económicos para o uso, a normativización e a valoración social do galego en cada período e etapa da historia da lingua.</p> <p>Buscar nas TIC e ler textos sobre a historia social da lingua galega e extraer información relacionada cos acontecementos políticos e económicos de cada período e coas súas consecuencias.</p>
<p>B4.5. Describir a situación sociolingüística e</p>	<p>LGB4.5.1. Coñece a lexislación estatal e autonómica que regula a</p>	<p>CCL,CSC</p>	<p>Coñecer a lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do</p>

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
legal das linguas do Estado español.	utilización do galego e a súa promoción.		galego e a súa promoción.
B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.6.1. Coñece o que é un prexuízo, detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL,CSC	Definir que é un prexuízo lingüístico, poñer exemplos de prexuízos lingüísticos con respecto á lingua galega e explicar a propia postura con respecto a eses prexuízos.
B4.7. Identificar e clasificar as variantes diastráticas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega, valorala como variante unificadora e apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.7.1. Identifica e clasifica as variantes diastráticas do galego. LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. LGB4.7.3. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	CCL,CSC	Utilizar a terminoloxía lingüística con rigor e precisión conceptuais diferenciando os conceptos variante e variedade lingüísticas. Recoñecer as variedades xeográficas (dialecto, ou xeolectos) e as variedades socioculturais (nivel de lingua, ou sociolecto) do galego identificando os trazos lingüísticos (conxunto homoxéneo de variantes) que as caracterizan. Recoñecer a variedade estándar galega como unha variedade supradialectal común a todos os falantes galegos. Identificar e utilizar nos propios escritos académicos os trazos lingüísticos característicos da variedade estándar galega. Identificar os trazos lingüísticos característicos da variedade dialectal propia da súa zona xeográfica e utilízalos na interacción oral.
B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	LGLB5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e	CCL	Recoñecer as definicións de literatura, de xéneros literarios e das súas clases. Identificar os principais subxéneros dentro de cada xénero. Identificar os principais recursos estilísticos da linguaxe literaria.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	<p> sinala os seus principais trazos característicos.</p>		<p>Recoñecer os grandes períodos (Lírica Medieval, Séculos Escuros, Ilustración, Rexurdimento) da historia da literatura galega desde o século IX ata 1916, e sinalalos cronoloxicamente indicando idade histórica e século(s). Identificar os xéneros, subxéneros e autores máis representativos de cada período desde o século IX ata 1916.</p>
<p>B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.</p>	<p>LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura. LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. LGLB5.2.4. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e</p>	<p>CCL</p>	<p>Seleccionar para ler e comentar, dunha escolma de poemas medievais, dúas cantigas de amor, dúas de amigo, dúas de escarnio e maldicir e dúas de Santa María. Seleccionar para ler e analizar, dunha escolma de poesía popular dos Séculos Escuros, un conto popular, unha lenda, unha cantiga de berce e unha cantiga de festa. Seleccionar para ler e analizar, dunha escolma de textos do Prerrexurdimento, un fragmento da obra A gaita gallega, de Xoán Manuel Pintos. Seleccionar para ler e analizar, dunha escolma de textos poéticos do Rexurdimento: dous poemas de Cantares gallegos e outros dous de Follas novas, de Rosalía de Castro; dous poemas de Queixumes dos pinos, de Eduardo Pondal, e dous poemas de Aires da miña terra e outros dous de O divino sainete, de Manuel Curros Enríquez. Ler os textos seleccionados e analizar o contexto de produción indicando: idade histórica e século da súa produción, así como o período da historia social da lingua galega e a época ou movemento literario nos que se inclúen. Analizar o contido e a forma dos textos literarios poéticos lidos indicando: tema e idea principal; rima, metro e estrofa; recursos literarios e características lingüísticas...</p>

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).		Analizar os textos narrativos lidos indicando o seu esquema textual, o tema e o argumento e o modo de desenvolver o seu contido. Comparar textos dunha mesma época ou movemento literario e establecer semellanzas e diferenzas.
B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes.	CCL	Ler de forma expresiva poemas, contos, lendas e diálogos teatrais da literatura galega comprendidos entre o século IX e o ano 1916. Escouitar textos da literatura galega, comprendidos entre o século IX e o ano 1916, resumir o seu contido e indicar tema e idea principal (ou argumento nos textos narrativos).
B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	CCL	Realizar un traballo en equipo sobre a Lírica medieval ou sobre a poesía do Rexurdimento.
B5.5. Consultar fontes básicas de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	LGLB5.5.1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas. LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	CCL,CD	Utilizar bibliografía específica para documentarse. Presentar un índice bibliográfico do material utilizado na realización do traballo. Utilizar as TIC para obter datos e material para elaborar o traballo e citar as fontes consultadas.
B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	CCL,CCEC	Crear textos con intención literaria, en verso ou en prosa, reproducindo os modelos dos analizados na aula.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
expresión dos sentimentos e xuízos.			

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.1. Comprensión e interpretación de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes.	Escoita e comprensión de diferentes textos orais dos medios de comunicación audiovisual (unha noticia, unha entrevista e unha reportaxe).
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.2. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas.	Análise crítica da linguaxe utilizada nos textos orais dos medios de comunicación audiovisual da actividade anterior.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	Lectura e actividades de comprensión dun texto expositivo e dun texto argumentativo.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais usados no ámbito académico (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	Escoita, comprensión e análise de textos orais do ámbito académico (unha presentación e unha mesa redonda).
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a,c,d, h,	B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	Organización ordenada das Intervencións e opinións do alumnado, respectando a quenda de palabra e a exposición dos demais membros do grupo.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	h,p	B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a,c,d, h	B1.7. Participación activa en situacións propias do ámbito académico e de	Preguntas breves dirixidas a manter a atención e o interese sobre os contidos que se traballan na aula.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión..	
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a,b,c, g,h,p	B1.8. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	Planificación, preparación e exposición dun texto expositivo tendo en conta as técnicas e estratexias necesarias para falar en público.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a,d,h,l ,o	B1.9. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e académica.	Planificación, preparación e exposición de diferentes textos seguindo uns roles dados.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	b,e,g, h,	10 Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.1. Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	Aplicación de estratexias que facilitan a comprensión de textos (selección e subliñado da información importante e busca do vocabulario descoñecido).
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	Análise de diferentes textos propios da vida cotiá atendendo sobre todo á comprensión do vocabulario, selección do tema, da idea principal e secundarias e da intención comunicativa.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.3. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes.	Análise de diferentes textos dos medio de comunicación audiovisual, atendendo sobre todo á comprensión do vocabulario, selección do tema, da idea principal e secundarias e da intención comunicativa.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,e,h	B2.4. Comprensión e interpretación dos textos propios do ámbito académico, especialmente os expositivos e explicativos (enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta).	Análise de diferentes textos propios do ámbito académico (unha entrada dun dicionario enciclopédico, unha exposición breve) atendendo sobre todo á comprensión do vocabulario, selección do tema, da idea principal e secundarias e da intención comunicativa.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,h	B2.5. Identificación do tema e dos subtemas, a estrutura comunicativa das mensaxes e a intención do emisor dos textos expositivos e	Análise dun texto expositivo atendendo sobre todo á comprensión do vocabulario, selección do tema, da idea principal e secundarias e da intención comunicativa.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		explicativos.	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,g, h	B2.6. Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	a,c,d, h	B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións.	Análise crítica da linguaxe utilizada en diferentes textos .
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	h,o	B2.8. Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego.	Lectura de diferentes textos en voz alta pondo en práctica os patróns fonéticos galegos
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.9. Producción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.	Escrita de diferentes textos da vida cotiá en formato dixital seguindo os modelos vistos e analizados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.10. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.	Escrita de diferentes textos dos medios de comunicación en formato dixital seguindo os modelos vistos e analizados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.11. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito académico a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	Escrita de diferentes textos da vida cotiá en formato dixital seguindo os modelos vistos e analizados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h,f	B2.12. Planificación, produción e revisión do texto con Adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	Aplicación de correctores ortográficos aos textos producidos e revisión das normas de adecuación, coherencia e cohesión coñecidas.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h	B2.13. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	Aplicación dos recursos informáticos para mellorar a presentación e corrixir erros nos textos producidos.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	a,d,e, h	B2.14. Uso das TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura.	Utilización do correo electrónico e do blog de aula como medio de comunicación escolar entre o profesor e o alumnado e entre o alumnado.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	Análise dun texto, atendendo ao vocabulario e a fraseoloxía utilizada.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.2. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	Análise das diferentes categorías gramaticais atendendo á súa relevancia segundo a tipoloxía textual.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,i	B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos	Revisión dos procedementos de creación de palabras e exemplificación con palabras

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		procedementos de creación de palabras (derivación e composición).	extraídas dos textos traballados.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,d,e	B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego con especial atención a posibles interferencias.	
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,n,l	B3.5. Uso progresivo, autónomo e eficaz dos dicionarios, das bibliotecas e doutras fontes de consulta en diferentes soportes, especialmente sobre cuestións de uso, de norma e como fonte de obtención de información.	
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.6. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.	Corrección de textos escritos aplicando as normas ortográficas estudadas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B.3.7. Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	Revisión das pautas de puntuación e cohesión e aplicación ás producións dos seus textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.8. Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.	Análise de unidades sintácticas extraídas dos textos traballados e aplicación na produción dos seus textos
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,b,e	B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os presentativos, secuenciadores de adición, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico.	Revisión das ferramentas de cohesión, análise dos mesmos nos textos traballados e aplicación na produción dos seus textos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b	B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios. Elaboración de textos tendendo a estes valores.	Análise da estrutura e coherencia nun texto e reelaborar textos sen coherencia para conseguir textos coherentes
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B.3.11. Recoñecemento e delimitación na intención comunicativa expresada.	Análise de textos, atendendo a intención comunicativa
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,h	B.3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e	Elaboración grupal dun vídeo (dunha temática relacionada con contidos transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	Elaboración grupal dun vídeo (dunha temática relacionada con contidos transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo. B4.3. A lusofonía.	Elaboración grupal dun vídeo (dunha temática relacionada con contidos transversais, aínda sen determinar) no que se recollan testemuños de diferentes alumnos e alumnas do centro que coñezan e usen linguas distintas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.4. Situación sociolingüística do galego, observación da situación sociolingüística en canto a usos e actitudes no contorno máis próximo (aula e barrio), con aproximación aos prexuízos lingüísticos máis evidentes.	Estudo de concertos sociolingüísticos e aplicación nun traballo grupal de investigación sobre a situación da lingua no seu contorno.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	Escoita e análise crítica de vídeos (aloxados na internet) de contidos relacionados coa utilización da lingua e co cambio de lingua levado a cabo por determinadas persoas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	l,o,p	B4.6. A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	Explicación con imaxes (material visual e audiovisual) da orixe e formación da lingua e comentario de textos relacionados coa historia social da lingua. Recollida da información en mapas conceptuais.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.	Busca de información en soporte dixital sobre a situación sociolingüística do Estado español e recollida de conclusións.

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.8. Prexuízos lingüísticos.	Análise e comentario de textos orais e recollida dos prexuízos detectados.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	Escoita e análise de diferentes textos orais e escritos pertencentes a distintas variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas. Traballo grupal de recollida e rexistro de textos orais e análise das características.
Bloque 5. Educación literaria.	h,l	B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	Estudo do contexto histórico e dos trazos característicos de cada período literario e recollida en esquemas e mapas conceptuais.
Bloque 5. Educación literaria.	h,l	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	Lectura e análise literaria de diferentes texto pertencentes a cada período literario estudado.
Bloque 5. Educación literaria.	h,l	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	Lecturas expresivas, recitais e dramatizacións de diferentes textos representativos de cada período literario estudado, individuais e en grupo.
Bloque 5. Educación literaria.	b,h,l	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	Análise e comentarios de textos literarios pertencentes a cada período estudado.
Bloque 5. Educación literaria.	e,h,l	B5.5. Consulta de fontes básicas de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	Busca na internet de información sobre autores e obras e elaboración de textos expositivos orais e escritos.
Bloque 5. Educación literaria.	h,l,n	B5.6. Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	Actividades de escrita literaria seguindo as distintas técnicas de obradoiros de literatura.

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO E AOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

	O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar técnicas de síntese do seu contido (subliñados, esquemas, resumos). • Interpretar o sentido global do texto identificando tema, ideas principais e secundarias. • Identificar a intención comunicativa do texto. • Distinguir entre información e opinión.
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Consultar diferentes fontes de información en distintos soportes para seleccionar os contidos relevantes . • Utilizar os elementos discursivos necesarios para alcanzar a coherencia e a cohesión interna no texto (uso de conectores, concordancia verbal, puntuación...) • Respectar as normas fonéticas (con especial atención á pronuncia do n velar , e do fonema fricativo palatal e do vocalismo) , morfosintácticas (con especial atención á colocación do pronome átono, ao xénero e número do substantivo, á comparación , á concordancia verbal... e os demais aspectos traballados no curso) e ortográficas (uso de acentuación gráfica, puntuación dos textos etc.) lingüístico que cumpra. • Empregar o léxico axeitado ao contexto comunicativo , incorporando os campos semánticos traballados na aula e evitando os castellanismos. • Empregar as TIC (procesadores de textos , correctores...) para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir os textos orais e escritos
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • A acentuación gráfica e os tiles diacríticos . • O substantivo: o xénero e o número. • O adxectivo: os graos e as estruturas comparativas. • Os determinantes: artigos, posesivos, demostrativos, indefinidos e numerais. • O pronome persoal . A colocación do pronome átono. Uso de te e che. O pronome de solidariedade. Concorrencias de pronomes átonos na oración. • O verbo : recoñecemento dos tempos verbais . Os verbos regulares e irregulares. As formas nominais e as perífrases verbais. • Os conectores oracionais como elementos de cohesión do texto. • Os campos semánticos traballados durante o curso.
BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e identificar os seguintes conceptos: bilingüismo, diglosia, normalización lingüística, prexuízo lingüístico. • Coñecer as etapas fundamentais da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata os Séculos Escuros, identificando as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de cada etapa) • Identificar os castellanismos nas producións lingüísticas e depuralos do propio discurso.
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e explicar razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata os Séculos Escuros. • Comentar ,de forma guiada , textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata os Séculos Escuros. • sinalar os seus trazos característicos e relacionalos co seu autor/a e co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. • Ler as obras marcadas para o primeiro e segundo trimestre como lecturas obrigatorias e desenvolver un xuízo crítico sobre os seus aspectos temáticos, e facer unha descrición das súas características máis relevantes (personaxes, tempo, espazo...).

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita (B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística, comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...
Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : <ul style="list-style-type: none"> - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Participación en debates. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Proba escrita ou oral sobre o libro de lectura que se marque cada trimestre (imprescindible para aprobar a materia). Realización de traballo expositivo sobre o libro (se a profesora o determina así). Actividades orais de aula.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do alumno (imprescindible para aprobar a materia). Emprego oral do idioma durante as clases (imprescindible para aprobar a materia). Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...)

Especificamos a seguir os criterios e baremos de cualificación nas distintas probas:

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, farase en función dunha porcentaxe ponderada de tres partes:

- A) 80%: probas específicas de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumno/a esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación) tanto escrito coma oral; nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- B) 10%: lecturas obrigatorias, que se valorarán a través de preguntas inseridas no exames parciais ao longo das tres avaliacións.
- C) 10%: valoración do proceso de aprendizaxe do alumno/a a través da observación e do rexistro das actitudes –atención, participación e esforzo-, do traballo diario e da práctica e competencia oral. No caso das clases non presenciais, a oralidade non vai ser valorada.

Ademais dos tradicionais exames (ou no seu defecto os traballos que os substitúan), terase en conta como instrumento válido o traballo do alumnado na aula e fóra dela. Será igual para as distintas etapas educativas e computará dentro do 10% mencionado anteriormente.

Os exames teñen que realizarse na data indicada e en caso de ausencia considerarase cualificado con 0. O profesorado poderá repetir o exame se a ausencia é debidamente xustificada mediante un certificado médico e/ou considera que as razóns expostas son suficientes para volver a realizar a proba.

Tamén será cualificado con 0 se un alumno/a é sorprendido copiando no transcurso do exame ou, logo de recollido o exame, se o profesorado tén probas manifestas de que foi copiado.

Non serán tidos en conta aqueles traballos que non sexan orixinais.

Para aprobar unha avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos (suma A+B+C). Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerarase a evolución do alumno/a ao longo de todo o curso.

A proba extraordinaria de setembro será cualificada de 1 a 10 e o alumno debe acadar un mínimo de 5 puntos. Ao tratarse de avaliación continua, o profesorado decidirá se se fan recuperacións dos exames ou non.

En todas as probas, exames e traballos terase en conta a presentación, ortografía e puntuación; polo tanto penalizarase o alumnado no caso de cometer ese tipo de erro. Será discreción do profesor/a valorar o grao de penalización, en calquera caso nunca excederá os dous puntos

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titulación da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia (opcional). • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titulación da materia a través da Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar.
	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas.
Cualificación		PONDERACIÓN	
		PARTICIPACIÓN (20%)	
		TRABALLO REALIZADO (80%)	
		Asistencia e participación nas actividades telemáticas..... 10%	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios.....40%
		Comunicación co profesorado.....05%	Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%
		Actitude xeral fronte á materia.....05%	

NOTA: no caso de non seren necesarias as probas obxectivas, os exercicios/traballos de investigación/actividades sobre a lectura obrigatoria computarían o 80%.

METODOLOXÍA

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.
- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

ACCIÓNS DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumnado que suspenda algunha avaliación recibirá as indicacións oportunas por parte do profesorado para mellorar o seu rendemento e acadar unha cualificación satisfactoria en relación aos estándares mínimos de aprendizaxe.

Como a avaliación é continua, o alumnado que aprobe unha avaliación recupera a anterior e viceversa: se hai retroceso e non progreso no proceso de aprendizaxe, a cualificación responderá á nova capacitación na resolución dos estándares de aprendizaxe.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ANTERIOR

As actividades e tarefas servirán de complemento e apoio do traballo de aula que a profesora considere que o alumnado non dá seguido e asimilado. Centraranse en:

- i) Repasar conceptos que foran parcialmente asimilados e comprobar que os entendan ben.
- j) Practicar a corrección gramatical e ortográfica mediante actividades de tipo práctico: exercicios, ditados, etc.
- k) Reforzar estratexias que favorezan a comprensión de textos.
- l) Empregar os textos para practicar actividades de comprensión oral e escrita.

Todo o que se refire a esta recuperación desenvolverase durante o primeiro trimestre do curso.

TEMPORALIZACIÓN

O libro de texto que imos empregar é o de Lingua galega e Literatura 3º ESO (editorial Teide) está secuenciado en 9 unidades didácticas, a distribución das mesmas será inicialmente de tres unidades cada avaliación.

Unha distribución temporal plausible sería 10 sesións por unidade didáctica e, a maiores, varias sesións para realizar secuencias de aprendizaxe, revisar e ampliar conceptos e preparar probas de avaliacións ou atender a continxencias como a realización de actividades complementarias.

De todos xeitos, resulta bastante difícil ser precisos na temporalización, pois cada aula pode presentar ritmos e dinámicas diferentes, por iso o tempo de traballo con cada unidade didáctica poderá flexibilizarse en función da rápida ou lenta asimilación, da implicación e capacidade do alumnado, etc.

A temporalización inicial será a seguinte:

Primeira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o texto expositivo. O texto expositivo: ámbito académico. Os textos prescritivos.

MORFOSINTAXE: a palabra. A frase. A oración (I)

LÉXICO: as derivacións. Derivación: formación de substantivos e adxectivos. Derivación: formación de verbos.

LINGUA E SOCIEDADE: a orixe do Galego. A diversidade lingüística en Europa. A lingua na época medieval.

HISTORIA DA LITERATURA: o texto literario. Os xéneros literarios. Etapas da literatura. A literatura popular. A época medieval: características. Lírica profana.

Segunda avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: as redes sociais. Os medios de comunicación. Os xéneros xornalísticos.

MORFOSINTAXE: a oración (II). As funcións de atributo, complemento directo e complemento indirecto. O complemento predicativo. O suplemento. O complemento circunstancial.

LÉXICO: as familias léxicas irregulares. A composición. A parasíntese.

LINGUA E SOCIEDADE: a diversidade lingüística no Estado Español. Conflito lingüístico. Os séculos escuros.

HISTORIA DA LITERATURA: lírica profana. Lírica relixiosa. A prosa. Os séculos escuros: literatura popular e culta.

Terceira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: os xéneros dos medios de comunicación. O texto expositivo: estrutura e tipos. O texto narrativo: o cine.

MORFOSINTAXE: procedementos de cohesión textual. Conectores textuais. A progresión temática.

LÉXICO: os préstamos. As interferencias. Siglas e acrónimos.

LINGUA E SOCIEDADE: o século XIX. Normalización e normativización. A variación lingüística. Niveis e rexistros.

HISTORIA DA LITERATURA: o Prerrexurdimento e o Rexurdimento. Rosalía de Castro. Curros Enríquez e Pondal.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libro de texto: Lingua galega e Literatura 3º ESO (editorial Teide).

O libro de texto poderá ser completado con material diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo
- Presentacións dixitais preparadas polo profesorado ou polo propio alumnado.
- Vídeos e outros materiais audiovisuais aloxados na Rede.
- Páxinas Web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.

Para o ensino **semipresencial e/ou non presencial**, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia (opcional)
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

7.4. PROGRAMACIÓN DE 4º DE ESO

OBXECTIVOS

1. Comprender e interpretar textos propios da comunicación audiovisual, con especial atención aos de carácter argumentativo e publicitario.
2. Comprender e interpretar textos orais de distinta natureza, con especial atención aos de carácter expositivo e argumentativo do ámbito educativo.
3. escoitar e producir textos orais cunha actitude crítica cara aos prexuízos e aplicando os coñecementos gramaticais para unha mellor expresión.
4. Producir textos orais adecuados á situación e á intención comunicativa, utilizando as estratexias necesarias para falar en público, así como as TIC.
5. Participar activamente en debates propostos sobre temas de interese e valorar a lingua oral como instrumento de relación social.
6. Utilizar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.
7. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá, relacionados co ámbito laboral, administrativo, comercial e educativo.
8. Comprender, interpretar e redactar (en papel ou en formato dixital) textos argumentativos, xornalísticos e publicitarios.
9. Ler de maneira reflexiva e crítica para identificar usos lingüísticos discriminatorios.
10. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria.
11. Utilizar técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e cohesionados, e valorar a escritura como fonte de enriquecemento persoal.
12. Utilizar as TIC para mellorar a presentación dos escritos, difundir textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.
13. Producir textos propios, en soporte impreso ou dixital, tanto da vida cotiá como de carácter xornalístico (cartas ao director ou columnas de opinión).
14. Utilizar un léxico amplo e adecuado, e identificar as relacións semánticas entre as palabras.

15. Recoñecer e utilizar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais.
16. Recoñecer e usar a fonética do galego.
17. Aplicar correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas do galego, e utilizar manuais de consulta de maneira eficaz.
18. Identificar a oración como un tipo de enunciado e analizar as relacións sintácticas entre os elementos que constitúen o predicado.
19. Recoñecer en textos propios e alleos a estrutura dun texto, así como a súa adecuación e os conectores que permiten cohesionar ideas e parágrafos.
20. Identificar os trazos que definen diferentes tipoloxías textuais, especialmente os textos argumentativos.
21. Desenvolver unha competencia lingüística integrada, utilizando os coñecementos dunha lingua para mellorar no uso doutras e participando en proxectos onde se usen distintas linguas.
22. Valorar as linguas como sinal de identidade dos pobos, apreciar o plurilingüismo e coñecer o ámbito da lusofonía.
23. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia, coñecer o proceso de normalización e evitar os prexuízos.
24. Coñecer os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.
25. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.
26. Recoñecer e valorar as variedades da lingua, e identificar a estándar como variante unificadora.
27. Identificar os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.
28. Ler de maneira comprensiva, expresiva ou dramatizada textos de distintos xéneros da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.
29. Elaborar traballos individuais ou en grupo, coa axuda das TIC, relacionados coa literatura galega desde 1916 ata a actualidade.
30. (Re)crear textos con intención literaria a partir dos modelos traballados na clase.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E MÍNIMOS ESIXIDOS

Na columna de Mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante. LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias. LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e Procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	CCL,CAA	Identificar a estrutura dun texto de carácter oral. Identificar e comprender textos propios dos medios de comunicación audiovisual. Analizar a estrutura e o contido.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
B1.2. Comprender e analizar textos expositivos e publicitarios, diferenciar neles información, opinión e persuasión.	LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización. LGB1.2.2. Analiza os Elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor) LGB1.2.3. Analiza os Elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	CCL,CAA, CSEIEE, CCEC	Comprender e analizar o contido e a forma dun texto expositivo e dunha mensaxe publicitaria oral
B1.3. Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	LGB1.3.1. Identifica a Intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	CCL,CSC, CAA	Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos: intención, tese e argumentos. Elaborar un esquema ou resumo.
B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a Intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL	Obter información relevante dun texto oral formal ou informal, escrito en galego estándar ou nunha variante dialectal.
B1.5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas	LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. LGB1.5.2. Coñece e aplica As normas que rexen a cortesía Na comunicación oral e respecta as opinións alleas. LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en	CCL, CSC, CSIEE	Elaborar unha breve exposición oral seguindo as pautas que deben rexela e tendo presentes os aspectos máis relevantes á hora de presentala en público.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	público.		
B1.6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.6.1. Recoñece a Emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. LGB1.6.2. Recoñece e Rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto	CCL,CSC, CAA, CCEC	Ler un texto coa pronuncia e a entoación axeitadas, atendendo ao contido e aos signos de puntuación.
B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, as como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL,CSC, CLL	Participar en intervencións orais espontáneas con fluidez, cun léxico rico e variado e cunha fonética, morfoloxía e sintaxe propias do galego
B1.8. Manifesta una actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias	LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación. LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	CCL,CSC, CAA	
B1.9. Realizar exposicións orais planificadas e	LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o	CAA,CCL,CSC , CSIEE, CLL	Planificar a presentación dun proxecto seguindo unhas pautas e empregando as

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC	contido, revisa os borradores e esquemas progresivamente, de evitalos. LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.		TIC. Presentar unha proposta de proxecto na que organice os contidos de xeito ordenado e claro.
B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas	LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	CCL, CAA	
B1.11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. LGB1.11.2 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL, CAA, CSC	
B1.12. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CSC, CCL, CSIEE, CCEC	Participar e desenvolverse con soltura en diferentes situacións cotiás e de estudo
B1.13. Valorar a lingua oral como un instrumento	LGB2.13.1. Identifica e describe os valores da	CSC, CCL, CSIEE, CAA	

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
Útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.	lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.		
B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais). LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión. LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto. LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos. LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	CCL,CCA	Resumir o contido dun texto e/ou elaborar un esquema no que se recollen as ideas principais. Buscar información nun texto para responder a determinadas cuestións. Obter información relativa a un tema a partir da lectura dun texto nun rexistro culto e comprender o significado do léxico presente nel.
B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.	LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial. LGB2 2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL,CSC	Diferenciar o esquema textual dun xénero do seu contido. Comprender e interpretar distintos tipos de textos do ámbito laboral, administrativo e comercial.
B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias,	LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	CCL,CD	Comprender e interpretar textos do ámbito educativo.

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet	LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.		
B2.4. Comprender e interpretar textos argumentativos	LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos. LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	CCL	Interpretar a intención do autor dun texto argumentativo e reflexionar sobre determinadas cuestións que lle suxire a súa lectura.4 Ser quen de interpretar o significado de dúas afirmacións contidas nun texto..
B2.5. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión	LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL,CSC	Indicar como se relaciona o título dun artigo co contido dese mesmo artigo. Diferenciar e explicar as diferenzas que existen entre un texto expositivo argumentativo e un artigo de opinión. Diferenciar entre noticia e reportaxe. Baseándose no contido, estrutura, ton e linguaxe dun texto xornalístico, explicar por que non é unha noticia. Recoñecer a intención comunicativa dun texto xornalístico en determinadas secuencias textuais.
B2.6. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios). LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	CCL,CSC	Analizar criticamente mensaxes persuasivas contidas en anuncios publicitarios.
B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias	LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias. LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	CCL,CSC	Reflexionar sobre o uso de termos ofensivos e politicamente incorrectos para referirse a determinados pobos ou colectivos sociais.
B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	CCL,CD, CAA, CSC	Buscar información sobre temas e personaxes relevantes na historia de Galicia.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
doutras fontes de información impresa ou en formato dixital.	LGB2.8.2. Sèrvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.		
B2.9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión	LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais. LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo. LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión. LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sèrvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente. LGB2.9.5. Revisa o texto Para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	CCL,CD,	Planificar unha proposta de proxecto definindo en primeiro termo os obxectivos, os medios dos que se dispón e o plan de traballo. Redactar a proposta de proxecto seguindo unha estrutura proposta. Revisar o texto para comprobar que empregou os trazos lingüísticos e formais dos textos expositivos.
B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións	LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega. LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc. LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos	CCL,CD,CAA, CSC	Empregar as TIC para mellorar a presentación de traballos e facilitar a corrección de textos escritos.

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	e de intercambio de opinións.		
B2.11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, administrativos e comerciais.	LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL,CD, CSC	Producir en formato papel ou dixital textos do ámbito laboral, administrativo e comercial.
B2.12. Producir, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	CCL, CD,CSC	
B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes	LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa. LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	CCL, CD, CSC	Producir textos argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información. Resumir un texto sen parafrasealo.
B2.14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo	LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como unha ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL, CSC, CCEC	
B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e	CCL, CAA	Recoñecer e explicar o significado de léxico variado relacionado con determinados temas. •Explicar o significado de diversos refráns e sinalar en que contextos se poden aplicar. •Recoñecer o significado de

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	escritas.		diferentes expresións propias da lingua galega e facer un uso correcto
B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	CCL,CAA	Recoñecer e usar correctamente perífrases e formas verbais.
B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.	LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica. LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras. LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	CCL,CAA	Recoñecer e usar os procedementos de creación de novas palabras. Identifica prefixos e sufixos e empregar a prefixación e a sufixación. Identificar a procedencia dalgunhas palabras do noso léxico.
B3.4. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar	CCL,CD	Expresarse empregando os patróns fonéticos do galego.
B3.5. Usar eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, para resolver dúbidas, para progresar na aprendizaxe autónoma e para enriquecer o propio vocabulario.	LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	CCL, CD	Saber usar os dicionarios e as TIC para resolver dúbidas e ampliar o léxico
3.6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos. LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL, CAA	Respectar as normas gramaticais en textos orais e escritos e recoñecer o valor funcional e social das mesmas
B3.7. Analizar e	LGB3.7.1. Analiza e usa	CCL	Usar correctamente a

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.		puntuación.
B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que organiza sintáctica e semanticamente. LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos. LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega. LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega. LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	CCL,CAA	Recoñecer e clasificar enunciados. Recoñecer os complementos dunha oración. Clasificar oracións segundo a modalidade e a natureza do predicado.
B3.9. Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	CCL, CAA	Localizar os conectores dun texto e explicar o seu valor.
B3.10. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, a vinculación e progresión temáticas, e elabora textos de acordo con estes parámetros.	LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas. LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos. LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos. LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	CCL,CAA	Identificar a estrutura dun texto. Elaborar textos cunha estrutura apropiada de acordo a uns parámetros.
B3.11. Identificar e explicar os trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.	LGB3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias. LGB3.11.2. Recoñece nun	CCL	

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.		
B3.12. Xustifica a adecuación dos textos, en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada.	LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual. LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	CCL,CAA	Xustificar a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual e ser quen de elaboralas correctamente.
B3.13. Participar en proxectos (elaboración de Materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL,CAA	
B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos	LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras	CCL,CAA	
B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de	LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e	CCL, CSC, CD, CCEC	Valorar as linguas como medio de expresión, de relación interpersonal e como sinal de identidade.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
<p>sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas no mundo do século XX.</p>	<p>argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura. LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura. LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI. LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).</p>		<p>Coñecer os territorios lusófonos e a importancia da lusofonía.</p>
<p>B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución.</p>	<p>LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística. LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual. LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos. LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada. LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.</p>	<p>CCL, CSC, CD</p>	<p>Coñecer a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística. Coñecer a situación sociolingüística de Galicia. Analizar a situación da lingua a partir da súa situación actual.</p>
<p>B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.</p>	<p>LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega. LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno. LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e</p>	<p>CCL, CSC</p>	<p>Valorar a contribución individual no proceso de normalización da lingua. Diferenciar claramente entre normalización e normativización. Coñecer os factores que contribúen á normalización.</p>

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	socialmente á normalización da lingua galega. LGB.4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.		
B4.4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916.	LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas. LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916. LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916. LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	CCL, CCEC, CD	Recoñecer a importancia das Irmandades da Fala na evolución social do galego. Coñecer os acontecementos máis importantes da historia social do galego e as distintas etapas desde 1916 ata a actualidade. Identificar as causas e as consecuencias deses feitos.
B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España	LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	CCL,CD	Coñecer a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analizar criticamente textos
B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada. LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente	CCL,CSC	Coñecer o que é un prexuízo. Detectar e analizar a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno e rebatelos argumentalmente.
B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as	LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	CCL,CSC	Coñecer a situación sociolingüística de Galicia e recoñecer e valorar as distintas variedades lingüísticas e os principais

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar.	LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega. LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora. LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentalmente calquera prexuízo sobre a variación diatópica. LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas		fenómenos que as caracterizan. Recoñecer as características da lingua estándar e valorar a súa función como variedade unificadora.
B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	CCL	Identificar e coñecer as etapas e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade e coñecer as súas principais características.
B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura. LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega	CCL	Lectura e comentario de textos representativos das principais etapas e xeracións desde 1916 ata a actualidade. Comparar textos literarios, distinguindo os trazos característicos.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe mínimos esixidos
	correspondente. LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.		
B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a actualidade	LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	CCL	Lectura expresiva e/ou dramatización de distintos tipos de textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Audicións de textos literarios.
B5.4. Elaborar Traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	CCL	Elabora traballos individual e/ou colectivamente analizando textos representativos dalgúns dos autores.
B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes	LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas. LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	CCL, CD	Emprego de recursos das TIC e consulta doutras fontes de información para a realización de traballos.
B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos	CCL, CCEC	

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.1. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención aos xéneros de carácter argumentativo	Visionado e escoita para a análise das características lingüísticas e non lingüísticas dun debate
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.2. Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación audiovisual.	Visionado e análise de anuncios publicitarios
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h,	B1.3. Comprensión e interpretación de textos orais expositivos e argumentativos do ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	Lectura, comprensión e análise de textos expositivos do ámbito educativo
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	d,e,h	B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	Escoita e análise de textos orais de diversa natureza, tendo en conta as características propias de cada modalidade e xénero
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a, c, d, h	B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	Organización ordenada das intervencións e opinións do alumnado, respectando a quenda de palabra e a exposición dos demais membros do grupo.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	h,o	B1.6. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Reflexión sobre as intervencións realizadas nas distintas actividades, valorando a calidade fonética e prosódica.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	h,o	B1.7. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección	Reflexión sobre as intervencións realizadas nas distintas actividades, valorando a calidade fonética e prosódica
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a,c,d,h,	B1.8. Escoita crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.	Reflexión sobre as intervencións realizadas nas distintas actividades para identificar e evitar prexuízos e mensaxes discriminatorias.
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	a, b, e, g, h,o	B1.9. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais, de técnicas para aprender a falar en público e uso das TIC	Exposición oral sobre un tema preparado previamente con axuda das TIC
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar	b,h	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas	Reflexión e avaliación das exposicións orais realizadas polo alumnado
Bloque 1. Comunicación	a, c, d, h	B1.11. Participación activa e argumentada en debates nos que	Organización de pequenos debates en pequenos grupos

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
oral. escoitar e falar		se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	con preparación previa
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a, d, h, l, ñ	B1.12. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	Intervencións orais dirixidas preparadas seguindo uns roles previos
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	h, o	B1.13. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	Reflexión e valoración sobre a lingua oral das intervencións feitas polo alumnado
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b, f, h	B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	Análise de textos escritos, baseándose na busca de palabras clave e ideas principais
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, e, h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial	Análise e comprensión de textos escritos propios da vida cotiá
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, e, h	B2.3. Comprensión e interpretación de textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	Análise e comprensión de textos escritos relacionados co ámbito educativo
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, e, h	B2.4. Comprensión e interpretación de textos argumentativos.	Comprensión de textos argumentativos e análise das características lingüísticas e estruturais
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, e, h	B2.5. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	Comprensión de textos xornalísticos de opinión e análise das características lingüísticas e estruturais
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, e, h	B2.6. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	Comprensión e análise de textos publicitarios extraídos dos medios de comunicación
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	c, d, h	B2.7. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos discriminatorias	Reflexión sobre a lingua utilizada nas distintas actividades para identificar e evitar prexuízos e mensaxes discriminatorias
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,f, h	B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria.	Busca dirixida de información a través das TIC e das bibliotecas
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f, h	B2.9. Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	Elaboración de textos escritos seguindo unhas pautas dadas
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,e,h,f	B2.10. Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	Elaboración e corrección dos propios textos do alumnado utilizando as TIC e as ferramentas de corrección ortográfica
Bloque 2.	b, e, h	B2.11. Producción, en soporte	Redacción e elaboración de

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Comunicación escrita. Ler e escribir		impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.	textos escritos propios da vida cotiá
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b, e, h	B2.12. Produción, en soporte impreso ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión.	Redacción e elaboración de textos xornalísticos de opinión
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b, e, h	B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	Redacción e elaboración de textos argumentativos
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d, h	B2.14. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal.	Reflexión e análise sobre a lingua utilizada nos textos elaborados polo propio alumnado
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	Análise dun texto, atendendo ao vocabulario e a fraseoloxía utilizada.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,l	B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases.	Revisión das formas verbais e análise de exemplos extraídos dos textos traballados
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,i	B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	Revisión dos procedementos de creación de palabras e exemplificación con palabras extraídas dos textos traballados.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a, d, e	B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias (apertura das vogais de grao medio, o n velar ou a entoación).	Intervencións orais espontáneas ou planificadas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e, n, l	B3.5. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa.	Procura do vocabulario descoñecido que aparece nos textos traballados usando dicionarios en papel e soporte electrónico
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b, e	B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Análise e corrección da lingua utilizada nos textos elaborados polo propio alumnado
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.7. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.	Análise e corrección da lingua utilizada nos textos elaborados polo propio alumnado tendo en conta os mecanismos de cohesión
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b, e	B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado	Análise e corrección da lingua utilizada nos textos elaborados polo propio alumnado
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e,h	B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de	Análise e corrección da lingua utilizada nos textos elaborados polo propio alumnado tendo en conta os

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		condición e hipótese e os conclusivos, e mais dos mecanismos de cohesión textual.	mecanismos de cohesión
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temática en textos alieos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes parámetros.	Comprensión e elaboración de textos tendo en conta as regras de coherencia
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a, b, e	B3.11. Identificación e explicación dos trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.	Comprensión e análise de textos argumentativos
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.12. Adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do tipo de texto.	Análise de textos tendo en conta as regras de adecuación
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e, h	B3.13. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Elaboración de materias multimedia, coa presenza de varias linguas, relacionados cos elementos transversais
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.14. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	Reflexión e análise sobre aspectos gramaticais utilizando terminoloxía común a outras linguas do currículo.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	Elaboración e exposición sobre o plurilingüismo no mundo, a lusofonía e o plurilingüismo no Estado Español
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución.	Elaboración e exposición sobre a situación sociolingüística de Galicia
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	Elaboración dun traballo sobre o proceso de normalización
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	Análise e reflexión sobre a historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. Elaboración dun

Bloque	Obx.	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	mapa conceptual
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	Elaboración e exposición sobre o plurilingüismo no mundo, a lusofonía e o plurilingüismo no Estado Español.
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.8. Prexuizos lingüísticos.	Identificación dos prexuizos lingüísticos a partir de textos e viñetas
Bloque 4. Lingua e sociedade	ñ, o	B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona. Utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	Escoita e análise de diferentes textos orais e escritos pertencentes a distintas variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas. Traballo grupal de recollida e rexistro de textos orais e análise das características.
Bloque 5. Educación literaria	h, l	B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Elaboración de esquemas que sinteticen a creación literaria desde 1916 ata a actualidade
Bloque 5. Educación literaria	h, l	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Lectura e análise literaria de diferentes texto pertencentes a cada período literario estudado.
Bloque 5. Educación literaria	h, l	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Lecturas expresivas, recitais e dramatizacións de diferentes textos representativos de cada período literario estudado, individuais e en grupo.
Bloque 5. Educación literaria	b, h, l	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Comentario de textos literarios
Bloque 5. Educación literaria	e, h, l	B5.5. Consulta de fontes de información variadas e de recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Busca na internet de información sobre autores e obras e elaboración de textos expositivos orais e escritos.
Bloque 5. Educación literaria	h, l, n	B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuizos.	Actividades de escrita literaria seguindo as distintas técnicas de obradoiros de literatura

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO E AOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar técnicas de síntese do contido de textos (subliñados, esquemas , resumos...) • Interpretar o sentido global do texto identificando tema, ideas principais e secundarias. • Identificar a intención comunicativa do texto. • Distinguir entre opinión e persuasión nas mensaxes publicitarias e identificar as estratexias empregadas. • Detectar prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación, Identificar a tese e os argumentos de diversos textos (cartas ao director, debates, textos de opinión dos medios...) • Participar con fluidez nas intervencións orais espontáneas producidas na aula, adecuándose á situación comunicativa. • Planificar producións oral de acordo cunhas pautas (estrutura e contido. • Empregar as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora. • Producir textos orais respectando as regras morfosintácticas da lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). • Producir textos orais empregando expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. • Empregar un léxico rico e variado evitando as interferencias co castelán. • Empregar o rexistro adecuado á situación comunicativa esixida polo tipo de texto.

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Analizar e interpretar textos publicitarios identificando a intención comunicativa, as mensaxes explícitas e implícitas , os contidos discriminatorios, os procedementos lingüísticos e non lingüísticos (fundamentalmente as imaxes) empregados , o rexistro empregado. • Analizar e interpretar textos argumentativos escritos de diferentes tipos (textos de opinión do xornal, campañas de concienciación, cartas ao director ...), distinguindo neles a intención comunicativa, a tese , os argumentos e a estrutura interna do texto. • Consultar diferentes fontes de información en distintos soportes para seleccionar os contidos relevantes . • Utilizar os elementos discursivos necesarios para alcanzar a coherencia e a cohesión interna no texto (uso de conectores, concordancia verbal, puntuación...) • Respetar as normas morfosintácticas (con especial atención ao uso dos pronomes átonos, o sistema verbal , o infinitivo conxugado e as perífrases verbais ...) e ortográficas (uso de acentuación gráfica, puntuación dos textos etc.) • Adecuar o texto á situación comunicativa empregando as formas de tratamento e o rexistro lingüístico que cumpra. • Empregar o léxico axeitado ao contexto comunicativo , incorporando os campos semánticos traballados na aula e evitando os castelanismos. • Empregar as TIC (procesadores de textos , correctores...) para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir os textos escritos propios. • Elaborar, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes, respectado a súa estrutura, expresando a tese e os argumentos con claridade. • Sintetizar a información e resumir textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer e usar a fraseoloxía e o léxico básico dos campos semánticos traballados. • Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega. • Aplicar correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos. • Recoñecer a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos. Clasificar oracións segundo a natureza do predicado. • Respetar a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega (en especial a do pronome átono) • Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna. • Elaborar textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.
BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer as etapas fundamentais da historia social da lingua galega desde 1916 ata 1975 (identificando as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de cada etapa) • Describir a situación sociolingüística de Galicia empregando a terminoloxía apropiada. • Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno. • Identificar os castelanismos nas producións lingüísticas e depuralos do propio discurso.

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e explicar razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde 1916 ata 1975. • Comentar de forma guiada , textos de obras da Literatura galega, desde 1916 ata 1975, sinalar os seus trazos característicos e relacionalos co seu autor/a e co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. • Ler expresiva, compresiva ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. • Ler autonomamente as obras marcadas trimestralmente como lecturas obrigatorias e desenvolver un xuízo crítico sobre os seus aspectos temáticos (núcleos de interese, tema central ...) e unha descrición das súas características formais máis relevantes . • Elaborar traballos individuais e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata 1975, consultando fontes de información variadas e empregando os diversos recursos das TIC.

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita(B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística, comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...
Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : <ul style="list-style-type: none"> - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Participación en debates. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Proba escrita ou oral sobre o libro de lectura que se marque cada trimestre (imprescindible para aprobar a materia). Realización de traballo expositivo sobre o libro (se a profesora o determina así). Actividades orais de aula.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do alumno (imprescindible para aprobar a materia). Emprego oral do idioma durante as clases (imprescindible para aprobar a materia). Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...)

Especificamos a seguir os criterios e baremos de cualificación nas distintas probas:

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, farase en función dunha porcentaxe ponderada de tres partes:

- A) 80%: probas específicas de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumno/a esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación) tanto escrito coma oral; nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- B) 10%: lecturas obrigatorias, que se valorarán a través de preguntas inseridas nos exames parciais ao longo de todo o curso.
- C) 10%: valoración do proceso de aprendizaxe do alumno/a a través da observación e do rexistro das actitudes –atención, participación e esforzo-, do traballo diario e da práctica e competencia oral. No caso das aulas non presenciais, a oralidade non vai ser valorada.

Ademais dos tradicionais exames (ou no seu defecto os traballos que os substitúan), terase en conta como instrumento válido o traballo do alumnado na aula e fóra dela. Será igual para as distintas etapas educativas e computará dentro do 10% mencionado anteriormente.

Os exames teñen que realizarse na data indicada e en caso de ausencia considerarase cualificado con 0. O profesorado poderá repetir o exame se a ausencia é debidamente xustificada mediante un certificado médico e/ou considera que as razóns expostas son suficientes para volver a realizar a proba.

Tamén será cualificado con 0 se un alumno/a é sorprendido copiando no transcurso do exame ou, logo de recollido o exame, se o profesorado tén probas manifestas de que foi copiado.

Non serán tidos en conta aqueles traballos que non sexan orixinais.

Para aprobar unha avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos (suma A+B+C). Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerarase a evolución do alumno/a ao longo de todo o curso.

A proba extraordinaria de setembro será cualificada de 1 a 10 e o alumno debe acadar un mínimo de 5 puntos. Ao tratarse de avaliación continua, o profesorado decidirá se se fan recuperacións dos exames ou non.

En todas as probas, exames e traballos terase en conta a presentación, ortografía e puntuación; polo tanto penalizarase o alumnado no caso de cometer ese tipo de erro. Será discreción do profesor/a valorar o grao de penalización, en calquera caso nunca excederá os dous puntos.

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titoración da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia (opcional). • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titoración da materia a través da Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar.

	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas.
Cualificación	PONDERACIÓN		
	PARTICIPACIÓN (20%)		TRABALLO REALIZADO (80%)
	Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....	10%	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios.....
Comunicación co profesorado.....	05%	Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....	40%
Actitude xeral fronte á materia.....	05%	NOTA: no caso de non seren necesarias as probas obxectivas, os exercicios/traballos de investigación/actividades sobre a lectura obrigatoria computarían o 80%.	

METODOLOXÍA

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.
- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

ACCIÓNS DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumnado que suspenda algunha avaliación recibirá as indicacións oportunas por parte do profesorado para mellorar o seu rendemento e acadar unha cualificación satisfactoria en relación aos estándares mínimos de aprendizaxe.

Como a avaliación é continua, o alumnado que aprobe unha avaliación recupera a anterior e viceversa: se hai retroceso e non progreso no proceso de aprendizaxe, a cualificación responderá á nova capacitación na resolución dos estándares de aprendizaxe.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ANTERIOR

As actividades e tarefas servirán de complemento e apoio do traballo de aula que a profesora considere que o alumnado non dá seguido e asimilado. Centraranse en:

- m) Repasar conceptos que foran parcialmente asimilados e comprobar que os entendan ben.
- n) Practicar a corrección gramatical e ortográfica mediante actividades de tipo práctico: exercicios, ditados, etc.
- o) Reforzar estratexias que favorezan a comprensión de textos.
- p) Empregar os textos para practicar actividades de comprensión oral e escrita.

Todo o que se refire a esta recuperación desenvolverase durante o primeiro trimestre do curso.

TEMPORALIZACIÓN

O libro de texto que imos empregar é o de Lingua galega e Literatura 4º ESO (editorial Teide) está secuenciado en 9 unidades didácticas, a distribución das mesmas será inicialmente de tres unidades cada avaliación.

Unha distribución temporal plausible sería 10 sesións por unidade didáctica e, a maiores, varias sesións para realizar secuencias de aprendizaxe, revisar e ampliar conceptos e preparar probas de avaliacións ou atender a continxencias como a realización de actividades complementarias.

De todos xeitos, resulta bastante difícil ser precisos na temporalización, pois cada aula pode presentar ritmos e dinámicas diferentes, por iso o tempo de traballo con cada unidade didáctica poderá flexibilizarse en función da rápida ou lenta asimilación, da implicación e capacidade do alumnado, etc.

A temporalización inicial será a seguinte:

Primeira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: a comunicación oral. Textos expositivos orais: relatorio e presentación. O texto argumentativo oral: o debate e a mesa redonda.

FONÉTICA E MORFOSINTAXE: o vocalismo. O consonantismo. Valores dos tempos verbais

PROPIEDADES TEXTUAIS: a produción dun texto: información e organización. A oración. O parágrafo.

LINGUA E SOCIEDADE: a lusofonía. A lingua no primeiro terzo do século XX. As actitudes, os prexuízos e o proceso de normalización lingüística.

HISTORIA DA LITERATURA: que é a literatura? Primeiro terzo do século XX (I). A poesía das Irmandades. Primeiro terzo do século XX (II). A narrativa de preguerra: Grupo Nós e Castelao.

Segunda avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: a publicidade oral e escrita. Por un uso non discriminatorio da lingua. Os textos do ámbito comercial.

FONÉTICA E MORFOSINTAXE: o infinitivo conxugado. Tipos de oración segundo a natureza do predicado. A oración composta (I): coordinación e xustaposición.

PROPIEDADES TEXTUAIS: uso das TIC: elaboración dun texto e presentacións. Os rexistros. A adecuación. A coherencia.

LINGUA E SOCIEDADE: os prexuízos lingüísticos. A lingua galega de 1936 a 1975. Uso e valoración da variedade estándar e das variedades xeográficas.

HISTORIA DA LITERATURA: as vangardas e Rafael Dieste. A narrativa de posguerra e do exilio. A poesía de posguerra.

Terceira avaliación:

LECTURA: lectura, comprensión e actividades de expresión relacionadas con textos diversos. Comprensión e expresión oral, comprensión escrita.

TIPOS DE TEXTOS: o currículo e a carta de presentación. Textos argumentativos dos medios de comunicación (I): as cartas á dirección e o editorial. Textos argumentativos dos medios de comunicación (II): o artigo e a columna, a tira cómica ou viñeta e a crítica.

FONÉTICA E MORFOSINTAXE: a oración composta (II). Subordinadas substantivas, adxectivas e adverbais. A oración composta (III): as bipolares causais, consecutivas e comparativas. A oración composta (IV): as bipolares adversativas, condicionais e concesivas.

PROPIEDADES TEXTUAIS: a cohesión. Os conectores dos textos argumentativos. Claves para unha boa escrita.

LINGUA E SOCIEDADE: a lingua galega desde 1975 ata hoxe. Presenza da lingua galega no ensino desde 1975. O audiovisual galego.

HISTORIA DA LITERATURA: a poesía galega a partir de 1975. A narrativa de 1975 ata a actualidade. O teatro dos séculos XX e XXI.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libro de texto: Lingua galega e Literatura 4º ESO (editorial Teide).

O libro de texto poderá ser completado con material diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo
- Presentacións dixitais preparadas polo profesorado ou polo propio alumnado.
- Vídeos e outros materiais audiovisuais aloxados na Rede.
- Páxinas Web e blogs sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.

Para o **ensino semipresencial e/ou non presencial**, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia (opcional)
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

7.5. PROGRAMACIÓN DE 1º DE BACHARELATO

OBXECTIVOS

A lei establece a adquisición das destrezas básicas que debe manexar o alumnado para ampliar a súa capacidade de comprensión e expresión oral e escrita e a súa educación literaria a través de catro bloques de contidos cuxos obxectivos específicos resumimos aquí: **Comunicación oral: escoitar e falar**

- Adquirir habilidades para comunicar con precisión as ideas propias.
- Realizar discursos elaborados e adecuados á situación comunicativa.
- escoitar os demais e interpretar correctamente as súas ideas.

Comunicación escrita: ler e escribir

- Aplicar estratexias de lectura para achegarse a textos con diferentes graos de complexidade.
- Entender textos de diversos xéneros.
- Recoñecer as ideas explícitas e implícitas dos textos.
- Desenvolver o pensamento crítico e creativo.
- Seguir un método estruturado no traballo escrito: planificación, creación de borradores, revisión e redacción.
- Escribir textos coherentes e adecuados.

Coñecemento da lingua

- Utilizar os mecanismos lingüísticos como base para un uso correcto da lingua.
- Interiorizar e usar adecuadamente as regras ortográficas e gramaticais.
- Reflexionar sobre as palabras, o seu uso e os seus valores significativos e expresivos dentro dun discurso, dun texto e dunha oración.
- Recoñecer as relacións gramaticais entre as palabras e os grupos de palabras dentro do texto.
- Afondar nas relacións textuais que fundamentan o discurso.
- Reflexionar sobre as variedades lingüísticas da lingua.

Lingua e sociedade

- Coñecer os principais conceptos de sociolingüística.
- Coñecer e valorar a diversidade lingüística, o plurilingüismo e a nosa relación coa lusofonía.

Educación literaria

- Formarse como lectores cultos e competentes.
- Ler, comprender e interpretar os textos literarios máis representativos da literatura galega.
- Achegarse aos xéneros literarios.
- Establecer as relacións entre o contexto sociocultural e a obra literaria.
- Desenvolver o gusto pola lectura de obras da literatura galega e universal.
- Desenvolver o gusto pola lectura de obras en xeral e de obras da literatura galega e universal de todos os tempos.
- Coñecer a literatura galega desde as súas orixes ata o Rexurdimento.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE MÍNIMOS ESIXIBLES

Na columna de Mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	CLL	Comprender e interpretar textos orais dos medios de comunicación e trasladar a información relevante a esquemas e resumos.

Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
	LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.		
B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias)	LGB1.2.1. Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais. LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia. LGB1.2.3. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito académico ou de divulgación científica e cultural. LGB1.2.4. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	CCL,CAA,CS C	Diferenciar as ideas principais e as secundarias e identificar a intención comunicativa de textos argumentativos como conferencias e presentacións.
B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series e películas).	LGB1.3.1. Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas). LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social. LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	CCL,CSC,CC EC,CAA	Identificar a intención comunicativa e as ideas principais de textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación
B1.4. Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto..	LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. LGB1.4.2. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas. LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CSC,CCL,CSI EE	Identificar as marcas de cohesión nun texto oral Recoñecer o rexistro e a súa adecuación. Distinguir textos coherentes e non coherentes.
B1.5. Realizar producións orais	LGB1.5.1. Planifica os seus	CAA,CCL,CSI EE,CAA	Elaborar un esquema para unha exposición

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas. LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. LGB1.5.4. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. LGB1.5.5. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.		Producir textos PAO adecuados á situación Utilizar as TIC para buscar información e presentar os textos de xeito atractivo. Utilizar con corrección a prosodia e a linguaxe corporal.
B1.6. Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito académico ou de divulgación científica e cultural.	LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. LGB1.6.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín. LGB1.6.3. Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos. LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	CCL,CSC,CSI EE	Expoñer un tema do currículo con claridade, corrección gramatical e precisión léxica.
B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL,CSC	Participar nas intervencións orais espontáneas de maneira adecuada. Respectar as regras morfosintácticas e a fonética galega. Evitar os castelanismos.
B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos	LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das	CCL,CSC,CSI EE	Achegar argumentos a un debate. Participar en debates ou coloquios respectando as

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	persoas interlocutoras. LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.		regras de interacción, intervención e cortesía.
B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CAA,CCL,CS C,CSIEE	Participar con intervencións breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou mais culto, sobre temas da vida cotiá ou académica.
B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma. LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	CCL,CAA,CSI EE,	Recoñecer os erros máis habituais da produción oral propia e allea: colocación do pronome átono, castelanismos, pobreza léxica, rexistro non adecuado e discurso pouco elaborado.
B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. LGB.1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL,CAA,CS C	
B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	LGB2.1.1. Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe. LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto. LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e	CCL,CAA,CS C,CD	Usar técnicas de síntese do contido dos textos: esquemas e resumos. Interpretar o sentido global dos textos e dar unha opinión. Distinguir temas e subtemas

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
	dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.		
B2.2. Compoñer producións escritas planificadas adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	LGB2.2.1. Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada. LGB2.2.2. Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro. LGB2.2.3. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións. LGB2.2.4. Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística. LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL,CSC	Compoñer textos escritos que cumpran as propiedades textuais.
B2.3. Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado do ámbito académico ou de divulgación científica e cultural.	LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios). LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito académico ou de divulgación científica e cultural. LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito académico ou de divulgación científica e cultural. LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito académico. LGB2.3.4. Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual. LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical. LGB2.3.6. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	CCL,CD,CAA CCL,CAA	Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e argumentativos. Distinguir as ideas principais e secundarias en textos expositivos e argumentativos. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos e argumentativos sobre distintas materias curriculares empregando léxico adecuado.
B2.4. Comprender, producir e valorar de forma crítica	LGB2.4.1. Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e	CCL,CSC	Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	periodísticos de carácter informativo ou de opinión. LGB2.4.2. Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios. LGB2.4.3. Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.		periodísticos de carácter informativo ou de opinión. Interpretar as mensaxes publicitarias e recoñecer os elementos de persuasión dos anuncios. Identificar e rexeitar as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.
B2.5. Caracterizar, identificar e producir textos descritivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.5.1. Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.	CCL,	
B2.6. Caracterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.6.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.	CCL	
B2.7. Caracterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.7.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.	CCL	Producir, identificar e analizar a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.
B2.8. Caracterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.8.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	CCL	Producir, identificar e analizar a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.
B2.9. Caracterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.9.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.	CCL	Producir, identificar e analizar a intención dos textos dialogados.
B2.10. Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que	LGB2.10.1. Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo. LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas	CCL,CD,CAA	Organizar e estruturar os contidos de textos de investigación. Usar as TIC para buscar información, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
ofrecen as TIC.	dixitais. LGB2.10.3. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.		elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.
B3.1. Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o alumnado.	LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe. LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	CCL	Revisar os textos escritos: normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas, así coma as súas propiedades. Entender e analizar textos e á linguaxe.
B3.2. Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.	LGB3.2.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa. LGB3.2.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.	CCL,CSC	Identificar as características dos rexistros lingüísticos en textos orais e escritos.
B3.3. Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	CCL,CSIEE,C AA	Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros que cumpran as regras de corrección gramatical e as propiedades textuais.
B3.4. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e	LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	CCL,CAA	Recoñecer substantivos e adxectivos e explicar os seus usos e valores.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
valores nos textos.			
B3.5. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.	LGB3.5.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL,CAA	Recoñecer os determinantes e explicar os seus usos e valores.
B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL,CAA	Recoñecer verbos e perífrases verbais e explicar os seus usos e valores.
B3.7. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.	LGB3.7.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	CCL,CAA	Identificar os distintos tipos de conectores e usalos nas producións escritas.
B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL,CAA	Recoñecer adverbios e explicar os seus usos e valores.
B3.9. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL,CAA	Recoñecer pronomes e explicar os seus usos e valores.
B.3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, películas, obras de teatro,	LGB3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro,	CCL,CAA,CD	

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		
B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL,CAA	
B.4.1. Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.	LGB4.1.1. Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	CCL,CSC	Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.
B.4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.	LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica. LGB4.2.2. Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega. LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	CCL,CSC,CC EC	Describir a diversidade lingüística en Europa e na Península Ibérica. Recoñecer a importancia da lusofonía. Diferenciar e explicar os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia.
B.4.3. Describir a historia da lingua do latín ao galego	LGB4.3.1. Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.	CCL,CSC	Describir a romanización e o nacemento das linguas romances.

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
e distinguir os elementos constitutivos deste.	LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).		Distinguir os elementos constitutivos do substrato, estrato e superestrato
B.4.4. Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.	LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo. LGB4.4.2. Distingue as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.	CCL	Recoñecer cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e dar exemplos. Distinguir familias léxicas irregulares e ser quen de poñer exemplos.
B.4.5. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo, o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo. LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística. LGB4.5.3. Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.	CCL,CSC	Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo. Describir o contexto histórico, cultural e sociolingüístico do galego antigo.
B.4.6. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos. LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística. LGB4.6.3. Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego. LGB4.6.4. Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios.	CCL,CSC	Describir o contexto histórico, cultural e sociolingüístico do galego medio. Recoñecer a repercusión desta etapa para a posterior historia social da lingua galega.
B.4.7. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e	LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916). LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o	CCL,CSC	Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916). Describir o contexto histórico, cultural e sociolingüístico do galego moderno (desde o século

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
identificalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916.	século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística. LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua. LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios. LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.		XIX ata 1916) Recoñecer a repercusión desta etapa para a posterior historia social da lingua galega
B5.1. Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega. LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios. LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	CCL	Definir "literatura" e "texto literario". Caracterizar os xéneros literarios e e analizar as súas características principais. Identificar as distintas etapas da literatura galega así como os autores e obras máis destacadas.
B5.2. Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	LGB5.2.1. Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade. LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.	CCL	Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais características e xéneros. Ler comprensivamente textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral.
B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes,	LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, define as características principais e	CCL	Coñecer o contexto histórico, cultural e sociolingüístico da literatura galega Definir as características

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.		principais e analizar a lírica profana, a lírica relixiosa e a prosa medieval.
B5.4. Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL	Ler e comentar textos representativos da literatura medieval: e relacionalos co contexto sociohistórico e sociolingüístico
B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.	CCL	Coñecer o contexto histórico, cultural e sociolingüístico da literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII). Definir as características das obras e autores principais deste período.
B5.6. Ler textos significativos da literatura do galego medio, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL	Ler e comentar textos representativos da literatura deste período e relacionalos co contexto sociohistórico e sociolingüístico.
B5.7. Identificar, analizar e describir a literatura do Rexurdimento: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento	LGB5.7.1. Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.	CCL	Coñecer o contexto histórico, cultural e sociolingüístico da literatura do Rexurdimento (Prerrexurdimento e Rexurdimento pleno ata 1916). Definir as características principais da literatura do

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Mínimos esixidos
e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais deste período.			Rexurdimento (Prerrexurdimento e Rexurdimento pleno ata 1916). Analizar as obras e os/as autores/as principais deste período
B5.8. Ler textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificando as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL	Ler e comentar textos representativos da literatura deste período e relacionalos co contexto sociohistórico e sociolingüístico

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,d,e	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa.	Escoita de audicións de natureza diversa.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,d,e	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito académico.	Escoita de textos expositivos e argumentativos.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,d,e,h	B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (entrevistas, documentais, series e películas).	Escoita de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (entrevistas, documentais, series e películas).
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,e,m	B1.4. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	Escoita de audicións diversas.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e	d,e,g,i,m	B1.5. Producción (planificación e execución de textos orais	Exposición oral planificada.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
falar		relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	e,g,i,l	B1.6. Presentación oral de textos expositivos e argumentativos, do ámbito académico e de divulgación científica e cultural.	Exposición oral planificada.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	e,h,	B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Intervención oral espontánea.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,e,m	B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	Intervención oral en debates.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,e,m	B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	Intervención oral en interaccións con diferentes rexistros.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,d,e	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e coñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	Intervención oral e crítica constructiva doutras intervencións.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	b,e,	B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Intervención oral en debate ou discusión planificada.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h,	B2.1. Aplicación de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	Análise e comentario guiados de textos escritos.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,h	B2.2. Planificación e produción de textos adecuados, coherentes e ben cohesionados; axustados ás normas gramaticais e ben presentados.	Redacción de textos planificados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,d,e,h	B2.3. Comprensión, produción e síntese de textos expositivos e argumentativos do ámbito académico e de divulgación	Análise e produción dun texto planificado.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		científica e cultural (dicionarios, glosarios e enciclopedias).	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,c,d,h	B2.4. Comprensión, produción e valoración de textos procedentes dos medios de comunicación social tanto os publicitarios como os periodísticos de carácter informativo e de opinión.	Resposta a cuestións formuladas sobre un texto presentado.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.5. Análise dos textos descritivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	Responder un cuestionario de comprensión sobre un texto descritivo.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.6. Análise dos textos expositivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	Responder un cuestionario de comprensión sobre un texto expositivo.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.7. Análise dos textos narrativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	Responder un cuestionario de comprensión sobre un texto narrativo.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.8. Análise dos textos argumentativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	Responder un cuestionario de comprensión sobre un texto argumentativo.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h b,e,f,h	B2.9. Análise dos textos dialogados: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas. B2.10. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas ou dixitais e posterior organización e revisión dos textos cos recursos que ofrecen as TIC.	Responder un cuestionario de comprensión sobre un texto dialogado. Consulta de fontes bibliográficas e procesamento da información localizada.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.1. Coñecemento e reflexión sobre os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e disciplinas lingüísticas.	Lectura, análise e síntese dun texto informativo sobre aspectos de Lingüística Xeral.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,b,e	B3.2. Coñecemento dos diferentes rexistros lingüísticos e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos ámbitos e valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado en relación coa situación comunicativa.	Produción de textos acaídos a distintos rexistros.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	a,b,c,e	B3.3. Produción de textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical,	Redacción e exposición oral dun texto axustado aos parámetros indicados.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.4. Caracterización morfolóxica, semántica e sintáctica do substantivo e do adxectivo.	Análise de substantivos e adxectivos dun texto.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.5. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes (artigo, demostrativo, posesivo, interrogativos, exclamativos, cuantificadores e identificadores).	Análise dos determinantes dun texto.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.6. Recoñecemento, descrición e uso da categoría verbal e das perífrases verbais.	Análise das distintas formas verbais e perífrases dun texto.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.7. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos conectores textuais.	Análise e uso correcto de conectores textuais nunha produción escrita.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	Identificación e caracterización dos adverbios e locucións adverbiais dun texto
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.9. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	Identificación e caracterización dos pronomes dun texto
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,h	B.3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Cuestionario de comprensión e expresión sobre una produción lingüística multilingüe.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.1. Funcións sociais da lingua.	
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.2. Diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica. B.4.3. A lusofonía. B.4.4. Multilingüismo e plurilingüismo. Lingua minoritaria e lingua minorizada. Conflito lingüístico e diglosia. Ecolingüismo.	Análise dun texto expositivo sobre a diversidade lingüística.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.5. Historia da lingua: do latín ao galego; situación lingüística	Produción dun texto expositivo sobre a historia da lingua galega.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		da Península antes da romanización; substrato e o estrato latino (principais evolucións fonéticas do latín ao galego). A Romanización e o nacemento das linguas romances; o superestrato.	
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.6. Cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e as familias léxicas irregulares.	Identificación e caracterización de distintas palabras.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.7. Historia da lingua: o galego antigo (Idade Media), emerxencia e declive, características lingüísticas, contexto histórico e cultural, e situación sociolingüística.	Análise e procesamento da información dun texto sobre a historia da lingua na Idade Media.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.8. Historia da lingua: galego medio; dialectalización da lingua (séculos XVI, XVII e XVIII); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	Análise e procesamento da información dun texto sobre a historia da lingua nos séculos XVI, XVII e XVIII.
Bloque 4. Lingua e sociedade	o,p	B.4.9. Historia da lingua: galego moderno (desde o século XIX ata 1916); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	Análise e procesamento da información dun texto sobre a historia da lingua no século XIX e ata 1916.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.1. Definición dos conceptos "literatura" e "texto literario", caracterización dos diferentes xéneros e análise dos seus principais recursos formais e descrición da cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	Localización e procesamento da información sobre literatura, texto literario, xéneros, recursos e cronoloxía xeral da historia da literatura galega.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.2. Definición de "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, relación histórica da súa vitalidade e mais das principais manifestacións e compilacións realizadas nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	Resumo e/ou esquema dun texto sobre literatura oral galega.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.3. A literatura medieval: contextualización sociohistórica e sociolingüística das súas orixes, definición das características principais e análise da lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	Análise e comentario de cantigas medievais.
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.4. Lectura de textos significativos da literatura medieval, identificación das	Lectura en voz alta de textos medievais propostos pola profesora.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		súas características temáticas e formais e relación destas co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.5. A literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción desta etapa, e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais.	Análise e comentario de textos do galego medio.
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.6. Lectura de textos significativos da literatura do galego medio, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	Lectura en voz alta de textos do galego medio propostos pola profesora.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.7. A literatura do Rexurdimento: contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais deste período.	Análise e comentario de textos do Rexurdimento
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.8. Lectura de textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	Lectura en voz alta de textos do Rexurdimento propostos pola profesora.

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO E AOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

	O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar técnicas de síntese do seu contido (subliñados, esquemas , resumos) • Interpretar o sentido global do texto identificando tema, ideas principais e secundarias. • Identificar a intención comunicativa do texto. • Distinguir entre información e opinión. • Recoñecer a estrutura formal e de contido do texto. • Elaborar un comentario crítico relacionando o contido do texto coas opinións e coñecementos propios.

O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:	
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Consultar diferentes fontes de información en distintos soportes para seleccionar os contidos relevantes . • Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación. • Respetar as normas fonéticas (con especial atención á pronuncia do n velar , e do fonema fricativo palatal e do vocalismo) , morfosintácticas (con especial atención á colocación do pronome átono, ao xénero e número do substantivo, á comparación , á concordancia verbal... e os demais aspectos traballados no curso) e ortográficas (uso de acentuación gráfica, puntuación dos textos etc.). • Empregar o léxico axeitado ao contexto comunicativo , incorporando os campos semánticos traballados na aula e evitando os castelanismos. • Empregar as TIC (procesadores de textos , correctores...) para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir os textos orais e escritos.
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz. • Recoñecer, analizar e explicar a estrutura morfolóxica das palabras. • Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo, adxectivo, determinante, pronome e verbo; explicar os seus usos e valores nos textos.
BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e identificar os seguintes conceptos: bilingüismo, diglosia, conflito lingüístico, normalización lingüística, ecolingüismo, normativización, lingua minoritaria e minorizada, prexuízo lingüístico, lusofonía. Ser quen de aplicarlos á comprensión da historia social e da situación actual da lingua galega. • Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e explicar razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata os Séculos Escuros. • Comentar textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata os Séculos Escuros, sinalar os seus trazos característicos e relacionalos co seu autor/a e co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. • Ler as obras marcadas para o primeiro e segundo trimestre como lecturas obrigatorias e desenvolver un xuízo crítico sobre os seus aspectos temáticos e facer unha descrición das súas características máis relevantes.

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDIMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN EN 1º BAC.

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita(B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística, comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...

Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : <ul style="list-style-type: none"> - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Participación en debates. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Proba escrita ou oral sobre o libro de lectura que se marque cada trimestre. Realización de traballo expositivo sobre o libro (se a profesora o determina así). Actividades orais de aula.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do alumno (imprescindible para aprobar a materia). Emprego oral do idioma durante as clases (imprescindible para aprobar a materia). Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...)

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Os mecanismos empregados por este Departamento para realizar a avaliación do alumnado son os seguintes:

Probas escritas

En cada avaliación haberá unha o máis probas escritas sobre os contidos da materia atendendo ao cumprimento dos criterios de avaliación. Estas probas versarán esencialmente sobre os contidos e destrezas que se desenvolveron durante ese período do curso e de acordo coa metodoloxía de traballo e as actividades desenvolvidas.

Nelas, o alumnado demostrará que adquiriu os contidos mínimos e as competencias esixidas no curso correspondente de Lingua e Literatura Galega. Os exames constarán de preguntas concretas sobre os contidos dos 3 bloques de cada curso: lingua, literatura e lingua e sociedade.

Ademais as probas medirán a competencia escrita, tanto a través das cuestións anteriores como a partir de textos para comprensión e expresión.

Realizárase como mínimo unha proba en cada avaliación; nos cursos inferiores a/o docente decidirá se realizar máis dunha proba ou dividila: por exemplo proba de lingua, de léxico, de literatura, etc.

Probas orais

Non é doado levar a cabo probas orais de maneira sistemática en cada avaliación, dado o tempo necesario e tendo en conta o elevado número de alumnos por aula neste centro educativo. Contamos, por suposto, coa observación directa a través da intervención e participación do alumnado na aula; isto xunto coas probas que sexa posible levar a cabo (p.ex. control oral nas obras de Lectura) medirá a competencia oral en lingua galega.

Lecturas

Todos os alumnos e alumnas deben ler unha obra literaria en cada avaliación. As lecturas serán acordadas no Departamento para cada avaliación.

Avaliarase a comprensión da obra por parte da alumna ou alumno a través dunha proba escrita ou oral; no nivel de Bacharelato ademais da comprensión da obra tamén se avaliará a reflexión crítica sobre a obra concreta, asemade tamén se valorará a expresión escrita ou oral da devandita proba

A realización de **traballos**, propostos para cada avaliación, pode ser de carácter voluntario ou obrigado, segundo considere a docente e tendo en conta a marcha da clase-grupo. Deben seguirse as pautas dadas previamente.

Comportamento, actitude e traballo

Neste apartado valorarase: a actitude cara á materia, o traballo na aula e na casa, a participación e cooperación na clase, a realización de actividades voluntarias e o esforzo e interese por aprender e mellorar.

O feito de recibir varias chamadas de atención por parte da profesora por incumprimentos pode levar á perda da valoración correspondente na nota final de avaliación. Nas clases de lingua galega e literatura é obrigado empregar a lingua galega –tanto coa profesora coma cos compañeiros/as– e valorarase negativamente o feito de non facelo. Por suposto, a corrección na relación que debe manter coa profesora dáse por feita.

En todas as probas, exames e traballos terase en conta a presentación, ortografía e puntuación; polo tanto penalizarase o alumnado no caso de cometer ese tipo de erro. Será discreción da profesora valorar o grao de penalización, en calquera caso nunca excederá os dous puntos; este criterio –de dous puntos– será o aplicado nos cursos de Bacharelato, en consonancia co regulamento das Probas de Acceso á Universidade: descontarase 0,05 por faltas de acentuación non diacrítica, 0,10 por faltas de acentuación diacrítica, grafías (*b/v, h, y...*) e 0,20 por erros graves (castelanismos...).

Recuperación

Os alumnos/as que non aproben a materia terán recuperacións parciais ou ben un exame final da materia impartida durante o curso. As recuperacións terán lugar nas semanas seguintes á avaliación mediante probas ou actividades propostas polo profesorado, ademais de modificar ou corrixir actitudes ou hábitos de traballo. Estas probas de recuperación contarán de maneira ponderada na nota final da avaliación.

Por último, o alumnado que non aprobe a materia terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro; será unha proba escrita sobre os contidos mínimos e competencias de toda a materia do curso correspondente.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ANTERIOR

Dado que neste curso xa se repasa (antes de ampliar) a ortografía, a gramática e a sintaxe, prestaráselle especial atención á sintaxe da oración composta que non se puido desenvolver no terceiro trimestre do pasado curso 2020-21.

Todo o que se refire a esta recuperación desenvolverase durante o primeiro trimestre do curso.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, farase en función dunha porcentaxe ponderada de tres partes:

- A) 80%: probas específicas de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumno esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación) tanto escrito coma oral; nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- B) 10%: lecturas obrigatorias, que se valorarán a través de probas específicas (unha por cada libro de lectura).
- C) 10%: valoración do proceso de aprendizaxe do alumno/a a través da observación e do rexistro das actitudes –atención, participación e esforzo-, do traballo diario e da práctica e competencia oral. Para aprobar unha avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos (suma A+B+C). Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerarase a evolución do alumno/a ao longo de todo o curso.

A proba extraordinaria de setembro será cualificada de 1 a 10 e o alumno debe acadar un mínimo de 5 puntos.

O alumnado que fose sorprendido utilizando métodos fraudulentos na realización dun exame obterá a cualificación de 0 nesa proba.

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titoración da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia. • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titoración da materia a través da Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar.
	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas.
Cualificación		PONDERACIÓN	
		PARTICIPACIÓN (20%)	
		TRABALLO REALIZADO (80%)	
		Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....10%	Exercicios/Traballos de investigación/Actividades sobre a lectura dos libros obrigatorios.....40%
Comunicación co profesorado.....05%	Probas obxectivas, no caso de seren precisas.....40%		
Actitude xeral fronte á materia.....05%			
NOTA: no caso de non seren necesarias as probas obxectivas, os exercicios/traballos de investigación/actividades sobre a lectura obrigatoria computarían o 80%.			

METODOLOXÍA

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.

- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.
- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

TEMPORALIZACIÓN

O libro de texto que imos empregar é o de Lingua e Literatura 1º BAC (Baía Edicións) está secuenciado en 14 unidades didácticas, a distribución das mesmas será inicialmente de cinco unidades nas dúas primeiras avaliacións e catro na terceira.

Unha distribución temporal plausible sería a dun período de dúas semanas ou 6 sesións por unidade didáctica e, a maiores, varias sesións para realizar secuencias de aprendizaxe, revisar e ampliar conceptos e preparar probas de avaliacións.

De todos xeitos, resulta bastante difícil ser precisos na temporalización, pois cada aula pode presentar ritmos e dinámicas diferentes, por iso o tempo de traballo con cada unidade didáctica poderá flexibilizarse en función da rápida ou lenta asimilación, da implicación e capacidade do alumnado, etc.

A temporalización inicial será a seguinte:

Primeira avaliación:

1. BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS
Análise e comentario de textos. Elaboración de textos argumentativos e artigos.
Actitude sociolingüística.
Desenvolvemento das Competencias Básicas.
2. BLOQUE 2: LINGUA E TEXTO
O signo lingüístico. A lingua. As disciplinas lingüísticas.
Unidade e Variedade das linguas. Os rexistros. Os desvíos normativos.
Tipos de textos. Textos expositivos e argumentativos. Textos xornalísticos.
3. BLOQUE 3: A SOCIOLINGÜÍSTICA e A HISTORIA da LINGUA Un mundo de linguas. O Plurilingüismo.
As orixes do galego.
4. BLOQUE 4: LITERATURA
Introdución á Literatura Galega.
Cronoloxía da Literatura Galega. A Literatura Medieval

Segunda avaliación:

1. BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS
Análise e comentario de textos. Elaboración de textos argumentativos e comentarios críticos.
Actitude sociolingüística.
Desenvolvemento das Competencias Básicas.
2. BLOQUE 2: LINGUA E TEXTO
O signo lingüístico. A lingua. As disciplinas lingüísticas. A Morfoloxía.
Unidade e Variedade das linguas. Os rexistros. Os desvíos normativos.
Tipos de textos. Textos dramáticos. Textos poéticos.

3. BLOQUE 3: A SOCIOLINGÜÍSTICA e A HISTORIA da LINGUA Un mundo de linguas. O Plurilingüismo.
A situación da Lingua na Idade Media. Os Séculos Escuros.
Dúas linguas nunha sociedade.
4. BLOQUE 4: LITERATURA
Cronoloxía da Literatura Galega. A Literatura Medieval A Literatura dos Séculos Escuros e a Ilustración.

Terceira avaliación:

1. BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS

Análise e comentario de textos. Elaboración de textos argumentativos e comentarios críticos.

Actitude sociolingüística.

Desenvolvemento das Competencias Básicas.

BLOQUE 2: LINGUA E TEXTO A Morfoloxía. Tipos de palabras.

Os rexistros. Os desvíos normativos.

Tipos de textos. Textos dramáticos. Textos narrativos.

A SOCIOLINGÜÍSTICA e A HISTORIA da LINGUA A situación da Lingua no Séc. XIX. O nacemento do Galeguismo.

A diglosia.

BLOQUE 4: LITERATURA

A Literatura do séc. XIX. Precusores e Rexurdimento. Rosalía, Curros e Pondal.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Recoméndase como libro de texto: Lingua e Literatura 1º Bacharelato. Baía Edicións

O libro de texto poderá ser completado con material diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo
- Presentacións dixitais preparadas polo profesorado ou polo propio alumnado.
- Vídeos e outros materiais audiovisuais aloxados na Rede.
- Páxinas Web e blogs sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.

Para o ensino **semipresencial e/ou non presencial**, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

7.6. PROGRAMACIÓN DE 2º DE BACHARELATO

OBXECTIVOS

A lei establece a adquisición das destrezas básicas que debe manexar o alumnado para ampliar a súa capacidade de comprensión e expresión oral e escrita e a súa educación literaria a través de catro bloques de contidos cuxos obxectivos específicos resumimos aquí:

Comunicación oral: escoitar e falar

- Adquirir habilidades para comunicar con precisión as ideas propias.
- Realizar discursos elaborados e adecuados á situación comunicativa.
- Escoitar os demais e interpretar correctamente as súas ideas.
- Comprender, interpretar e valorar textos orais.
- Expor oralmente textos de diversa tipoloxía.

Comunicación escrita: ler e escribir

- Aplicar estratexias de lectura para achegarse a textos con diferentes graos de complexidade.
- Entender textos de diversos xéneros.
- Recoñecer as ideas explícitas e implícitas dos textos.
- Desenvolver o pensamento crítico e creativo.
- Elaborar textos escritos de diversa tipoloxía.
- Seguir un método estruturado no traballo escrito: planificación, creación de borradores, revisión e redacción.
- Escribir textos coherentes e adecuados.

Coñecemento da lingua

- Utilizar os mecanismos lingüísticos como base para un uso correcto da lingua.
- Interiorizar e usar adecuadamente as regras ortográficas e gramaticais.
- Reflexionar sobre as palabras, o seu uso e os seus valores significativos e expresivos dentro dun discurso, dun texto e dunha oración.
- Recoñecer as relacións gramaticais entre as palabras e os grupos de palabras dentro do texto.
- Identificar as clases de palabras e as súas funcións sintácticas.
- Afondar nas relacións textuais que fundamentan o discurso.
- Reflexionar sobre as variedades lingüísticas da lingua.

Lingua e sociedade

- Coñecer e valorar a diversidade lingüística, o plurilingüismo e a nosa relación coa lusofonía.
- Coñecer a historia social da lingua de 1916 ata a actualidade.

Educación literaria

- Formarse como lectores cultos e competentes.
- Ler, comprender e interpretar os textos literarios máis representativos da literatura galega.
- Achegarse aos xéneros literarios.
- Establecer as relacións entre o contexto sociocultural e a obra literaria.
- Desenvolver o gusto pola lectura de obras da literatura galega e universal.
- Desenvolver o gusto pola lectura de obras en xeral e de obras da literatura galega e universal de todos os tempos.
- Coñecer a literatura galega de 1916 ata a actualidade.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE MÍNIMOS ESIXIBLES

Na columna de Mínimos esixidos, están recollidos os mínimos esixidos para cada criterio de avaliación.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais, audiovisuais e a situación en que se desenvolven. Captar o sentido global, a intención do discurso, a mensaxe e as súas ideas principais e secundarias.	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	CLL, CAA	Identificar a intención de diferentes textos orais, a idea principal e as secundarias. Recoller as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. Interpretar e emitir xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.
B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencia).	LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo). LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. LGB1.2.3. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	CCL,CAA	Identificar as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia. escoitar de maneira activa, tomar notas e formular preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.
B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais xornalísticos e publicitarios	LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais. LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social. LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias. LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos	CCL,CSC, CAA	Interpretar e identificar a intención comunicativa, o tema e a estrutura en textos publicitarios. Identificar as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social. Analizar os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer aos destinatarios ou destinatarias. Analizar de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evitar usos lingüísticos discriminatorios.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
<p>B1.4. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía, nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas</p>	<p>discriminatorios.</p> <p>LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.</p> <p>LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.</p> <p>LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p>	<p>CSC, CCL, CAA, CSIEE</p>	<p>Aplicar as normas de cortesía nas intervencións orais.</p> <p>Manexar a prosodia e a linguaxe corporal nas exposicións da aula.</p>
<p>B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público</p>	<p>LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.</p> <p>LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.</p> <p>LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.</p> <p>LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p> <p>LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.</p> <p>LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.</p> <p>LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.</p> <p>LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa</p>	<p>CAA, CCL, CDC SIEE, CSC</p>	<p>Planificar textos orais e producir discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. Consultar fontes de información diversas e revisar os borradores e esquemas.</p> <p>Presentar os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, e cínguindose ao tema.</p> <p>Empregar axeitadamente os elementos prosódicos, a linguaxe corporal adecuada, así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p> <p>Expresarse con facilidade e recorrer a paráfrases ou circunloquios cando non se encontra a expresión precisa.</p> <p>Utilizar o rexistro adecuado á situación comunicativa.</p> <p>Empregar as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada.</p>

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
	desexada, con coherencia, cohesión e corrección.		
B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL	Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. Participar con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas e fonéticas da lingua galega. Empregar nas intervencións orais espontáneas un léxico variado.
B1.7. Expor oralmente, con rigor e claridade, un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética. LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	CCL	Desenvolver un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética. Empregar léxico preciso e especializado e evitar o uso de coloquialismos e palabras comodín.
B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade	LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL,CAA, CSC	Desenvolver argumentos de forma comprensible e convincente. Aplicar as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respectar as quendas e as opinións alleas e empregar unha linguaxe non discriminatoria.
B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CSC,CCL, CSIEE	Desenvolverse con eficacia en situacións que xorden na vida diaria, tanto formais coma informais.
B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer, en exposicións orais	LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación	CCL,CAA	Recoñecer en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas e identificar interferencias lingüísticas e desviacións da norma.

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
propias e alleas, as dificultades expresivas.	inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma. LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.		
B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL,CAA,CSC	Recoñecer a emisión dunha pronuncia galega correcta, identificar os erros na produción oral allea e producir discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. Recoñecer e rexeitar argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.
B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para interpretar e producir textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	CCL,CAA, CD	Sintetizar as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. Interpretar o sentido global e identificar a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. Diferenciar as ideas principais e as secundarias e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. Utilizar recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.
B2.2. Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final. LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	CCL,CSC	Planificar os traballos seguindo unha orde predefinida e revisar o proceso de escritura para mellorar a produción final. Producir textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas controvertidos do currículo ou de actualidade social, científica ou cultural.	LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal. LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín. LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos	CCL,CSC	Desenvolver un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. Adecuar a expresión ás condicións da situación comunicativa e empregar os recursos expresivos propios do rexistro formal. Empregar léxico preciso e evitar o uso de coloquialismos ou palabras comodín. Organizar os contidos dos traballos en función duns obxectivos fixados previamente e defender a súa opinión con argumentos.
B2.4. Analizar e comentar textos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos. LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta	CCL	
B2.5. Extraer información de fontes bibliográficas e dixitais e utilizar as TIC ao longo de todo o proceso de escritura, desde a planificación, organización e produción do texto á súa revisión e corrección final.	LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo. LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía. LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	CCL, CAA, CD	Consultar información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo. Respestar as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita e bibliografía. Utilizar procesadores de texto e correctores ortográficos
B2.6. Describir as propiedades do texto e analizar os procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión nas producións propias e alleas.	LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos. LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	CCL, CAA	Recoñecer, describir e utilizar recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.
B3.1. Definir e identificar os fonemas da lingua	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	CCL, CAA, CCEC	Pronunciar correctamente,

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz	LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.		definir e identificar os fonemas e grupos consonánticos da lingua galega.
B3.2. Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural.	LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.	CCL,CCEC	Explicar as principais variedades dialectais e valorar a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.
B3.3. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.	LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras. LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica. LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica	CCL, CAA	Explicar os procedementos de formación das palabras. Recoñecer e explicar os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.
B3.4. Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e función sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.	LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	CAA	Recoñecer as diferentes estruturas sintácticas, explicar as relacións que se establecen e empregar a terminoloxía axeitada
B3.5. Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas	LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	CCL,CAA	Identificar e explicar as relacións e unidades semánticas.
B3.6. Participar en Proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL,CAA, CD	
B3.7. Reflexionar sobre o sistema e	LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de	CCL,CAA	

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.		
B4.1. Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	CCL,CSC	Coñecer o que é un prexuízo. Detectar e analizar a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno Elaborar traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.
B4.2. Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos.	LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	CCL,CCEC	Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. Recoñecer as interferencias lingüísticas no galego, sobre todo castelanismos, e tratar de evitalos no discurso oral e escrito.
B4.3. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978). LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. LGB4.3.5. Identifica o galego	CCL,CSC	Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego e o seu contexto histórico, así como as súas etapas.

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
	moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.		
B4.4. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a historia da lingua.	LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade). LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística. LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade	CCL, CSC	Recoñecer os principais elementos da evolución da lingua galega e da súa historia desde 1978 ata a actualidade, identificando os seus feitos máis relevantes.
B4.5. Elaborar unha Descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	CSC	Identificar as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.
B4.6. Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	CCL,CSC	
B5.1. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 a 1936: – Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. – Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. – Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	CCL	Ler autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega, sabendo relacionalos co seu contexto histórico. Comparar textos literarios, distinguindo os trazos característicos.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
<p>B5.2. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.</p>	<p>LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.</p>	<p>CCL</p>	<p>Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións de poemas recitados ou cantados, sinalar a temática ou temáticas abordadas e describir os valores estilísticos dos textos</p>
<p>B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura galega entre 1936 e 1975: – Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. – Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70. – Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.</p>	<p>LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70. LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.</p>	<p>CCL</p>	<p>Ler autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega, sabendo relacionalos co seu contexto histórico. Comparar textos literarios, distinguindo os trazos característicos.</p>
<p>B5.4. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto</p>	<p>LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega</p>	<p>CCL</p>	<p>Ler e comentar textos representativos da literatura, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e polo en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.</p>

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.		
B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1975 ata a actualidade: – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	CCL	Identificar obras ou textos representativos da literatura galega, sabendo relacionalos co seu contexto histórico.
B5.6. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen B5.7. Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra	LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade,	CCL CCL	Ler e comentar obras ou textos representativos da literatura galega, sabendo relacionalos co seu contexto sociohistórico e sociolingüístico Ler, analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixidos
completa de cada un dos períodos literarios referidos.	caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.7.1. Le, analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos		

ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDOS

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,g, h	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa.	Escoita e visualización de documentos audiovisuais de natureza diversa.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,h, i	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo.	Escoita de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,g, h	B1.3. Comprensión interpretación e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (xéneros informativos e de opinión, e da publicidade).	Escoita de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (entrevistas, documentais, series e películas).
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	a,b,e	B1.4. Desenvolvemento das habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	Escoita de audicións diversas.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	d,e,g, h,i, m	B1.5. Producción (planificación e execución de textos orais relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público	Exposición oral planificada.
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	e	B1.6. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e	Intervención oral espontánea

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		corrección.	
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar	e,g,h , i	B1.7. Exposición oral de textos expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural.	Exposición oral planificada.
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar	a,b,e	B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	Intervención oral en debates.
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar	a,b,c ,e,m	B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	Intervención oral en interaccións con diferentes rexistros.
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar	b,d,e	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	Intervención oral e crítica construtiva doutras intervencións.
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar	e	B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Intervención oral en debate ou discusión planificada.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,d,f, h,	B2.1. Comprensión e produción de textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial con axuda de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos.	Análise e comentario de textos escritos.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.2. Planificación, produción e revisión de textos de distintos ámbitos adecuados, coherentes e ben cohesionados; axustados ás normas morfolóxicas e gramaticais e ben presentados.	Redacción de textos planificados.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,d,f, h	B2.3. Produción de traballos educativos individuais e en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica e cultural.	Análise e produción dun texto planificado.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	d,f,h	B2.4. Análise e comentario de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	Análise de textos e resposta a cuestionarios e preguntas abertas sobre os mesmos.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e	b,e,f, h	B2.5. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas e dixitais e	Elaboración de traballos escritos sobre temas curriculares.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
escribir		posterior organización e revisión das producións cos recursos que ofrecen as TIC.	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	b,f,h	B2.6. Descrición das propiedades do texto e análise, nas producións propias e alleas, dos procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión.	Análise de textos escritos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.1. Pronuncia correcta dos fonemas propios do galego e das transformacións fonéticas que se dan nas palabras ao longo da cadea falada.	Intervencións orais espontáneas ou planificadas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	d,e	B3.2. Coñecemento e explicación das variedades dialectais de Galicia	Análise de textos dialectais e resposta a cuestións formuladas sobre o tema.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.3. Análise e explicación do léxico e dos seus procedementos de formación	Segmentación, análise e xustificación dos compoñentes de distintos elementos léxicos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.4. Observación, reflexión e explicación das unidades e funcións sintácticas	Análise xustificativa de distintas estruturas sintácticas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	e	B3.5. Reflexión e explicación das relacións e unidades semánticas.	Análise de distintas unidades semánticas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e,h	B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Elaboración de presentacións ou vídeos, consultando distintas fontes en linguas diversas.
Bloque 3. Funcionamento da lingua	b,e	B3.7. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	Reflexión e análise sobre aspectos gramaticais utilizando terminoloxía común a outras linguas do currículo.
Bloque 4. Lingua e sociedade	p	B4.1. Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos. B4.2. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.
Bloque 4. Lingua e sociedade	h,p	B4.3. Construción da variante estándar da lingua galega. B4.4. Interferencias lingüísticas: castelanismos.	Actividades de análise e caracterización da variedade estándar e identificación de desviacións do estándar e

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
			castelanismos.
Bloque 4. Lingua e sociedade	p	B4.5. Historia da lingua: galego moderno (desde 1916 ata 1978); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas	Lectura e análise de textos sobre o contexto histórico e a situación da lingua desde 1916 ata 1978.
Bloque 4. Lingua e sociedade	p	B4.6. Historia da lingua: galego moderno (desde 1978 ata a actualidade); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística; situación legal e características lingüísticas.	Lectura e análise de textos sobre o contexto histórico e a situación da lingua desde 1978 ata a actualidade.
Bloque 4. Lingua e sociedade	p	B4.7. Elaboración dunha descrición esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	Análise e reflexión sobre un esquema ou mapa conceptual coas etapas e trazos máis destacados da historia da lingua galega.
Bloque 4. Lingua e sociedade	p	B4.8. A evolución da conciencia lingüística.	Análise e reflexión de textos sociolingüísticos e xurídicos sobre dereitos e obrigas no plano lingüístico.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.1. Literatura galega de 1916 a 1936: – Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. – Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. – Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	Lectura e procesamento de información (libro de texto, explicación da profesora, presentacións multimedia...) sobre características, autores, obras e contexto histórico da produción literaria (poesía, narrativa e teatro) entre 1916 e 1936.
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.2. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	Análise de textos literarios (poesía, narrativa e teatro) e localización de trazos distintivos da literatura galega producida entre 1916 e 1936.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.3. Literatura galega entre 1936 e 1975: – Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. – Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira	Lectura e procesamento de información (libro de texto, explicación da profesora, presentacións multimedia...) sobre características, autores, obras e contexto histórico da produción literaria (poesía, narrativa e teatro) entre 1936 e 1975.

Bloque	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe
		Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70. – Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.4. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen. Análise de textos literarios (poesía, narrativa e teatro) e localización de trazos distintivos da literatura galega producida entre 1916 e 1936.	Análise de textos literarios (poesía, narrativa e teatro) e localización de trazos distintivos da literatura galega producida entre 1936 e 1975.
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.5. Literatura galega de 1975 ata a actualidade: – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	Lectura e procesamento de información (libro de texto, explicación da profesora, presentacións multimedia...) sobre características, autores, obras e contexto histórico da produción literaria (poesía, narrativa e teatro) entre 1975 e a actualidade.
Bloque 5. A literatura.	e,d,n	B5.6. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertence	Análise de textos literarios (poesía, narrativa e teatro) e localización de trazos distintivos da literatura galega producida entre 1975 e a actualidade..
Bloque 5. A literatura.	e,n	B5.7. Análise e comentario, a través de probas escritas ou traballos, cando menos dunha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	Lectura dunha selección de textos (ou dunha obra) de cada un dos tres períodos literarios estudados e exposición oral planificada sobre a época, contexto histórico, autor e obra.

TÁBOA QUE RECOLLE OS MÍNIMOS ESIXIDOS EN RELACIÓN AOS BLOQUES DE CONTIDO E AOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

	O ALUMNADO DEBERÁ SER CAPAZ DE:
BLOQUE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar técnicas de síntese do seu contido (subliñados, esquemas , resumos) • Interpretar o sentido global do texto identificando tema, ideas principais e secundarias. • Identificar a intención comunicativa do texto. • Distinguir entre información e opinión. • Recoñecer a estrutura formal e de contido do texto. • Elaborar un comentario crítico relacionando o contido do texto coas opinións e coñecementos propios.
BLOQUE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Consultar diferentes fontes de información en distintos soportes para seleccionar os contidos relevantes . • Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación. • Repectar as normas fonéticas (con especial atención á pronuncia do n velar , e do fonema fricativo palatal e do vocalismo) , morfosintácticas (con especial atención á colocación do pronome átono,ao xénero e número do substantivo, á comparación , á concordancia verbal... e os demais aspectos traballados no curso) e ortográficas (uso de acentuación gráfica, puntuación dos textos etc.) • Empregar o léxico axeitado ao contexto comunicativo , incorporando os campos semánticos traballados na aula e evitando os castelanismos. • Empregar as TIC (procesadores de textos , correctores...) para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir os textos orais e escritos
BLOQUE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz. • Explicar as principais variedades dialectais e valorar a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural. • Recoñecer, analizar e explicar a estrutura morfolóxica das palabras. • Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo, adxectivo, determinante, verbo, adverbio e pronome; explicar os seus usos e valores nos textos. • Recoñecer as diferentes estruturas sintácticas, e explicar as relacións que se establecen empregando a terminoloxía axeitada. • Identificar e explicar as relacións e unidades semánticas.

BLOQUE 4	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender e identificar os seguintes conceptos: bilingüismo, diglosia, conflito lingüístico, normalización lingüística, ecolingüismo, normativización, lingua minoritaria e minorizada, prexuízo lingüístico, lusofonía. Ser quen de aplicalos á comprensión da historia social e da situación actual da lingua galega. • Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, e determinar a súa repercusión nos usos. • Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos. • Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos. • Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal. • Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características..
BLOQUE 5	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 á actualidade: autores, obras, períodos e movementos literarios significativos. • Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 á actualidade, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN EN 2º BAC.

ENSINO PRESENCIAL

Estándares de aprendizaxe	Procedemento/instrumento de avaliación empregado
Os indicados para os bloques de Comunicación escrita(B2) Lingua e Sociedade (B4) Funcionamento da Lingua (B3) Lingua literaria (B5)	Probas escritas de diferentes tipos nas que se inclúen exames, exercicios de comprensión e redacción, resolución de exercicios e pequenas exposicións sobre contidos teóricos, interpretación de datos de sociolingüística , comentarios de textos literarios de acordo cunhas pautas...
Os indicados para o bloque de Comunicación oral (B1)	Probas orais individuais e/ou en grupo que incidirán sobre algunha das modalidades traballadas no trimestre : - Análise dunha presentación, charla ou conferencia sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. - Exposición sobre un tema previamente pactado.
Os indicados para o bloque de Literatura en relación coa lectura (B5)	Probas escritas sobre os textos que se marquen para cada trimestre.
Os indicados para todos os bloques.	Observación da actitude e traballo cotián do/a alumno./a Emprego oral do idioma durante as clases. Valoración de traballos específicos encomendados (redaccións, exercicios, exposicións orais na aula...).

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Realizarase como mínimo unha proba en cada avaliación. A docente decidirá se realiza máis dunha proba ou dividila: por exemplo proba de lingua, de léxico, de literatura, etc. O número de exames dependerá do reparto que se faga do bloque de contidos.

A valoración do rendemento do alumno/a, cualificada cun máximo de 10 puntos, realizarase:

- 100%: probas específicas (exames) de cada avaliación (unha como mínimo en cada trimestre) nas que as tarefas que deberá executar o alumnado esixan a utilización dos contidos e dos procedementos aprendidos, ademais dun nivel de expresión correcto e axeitado (coherencia, cohesión e adecuación); nas probas figurará a puntuación debidamente indicada.
- Para aprobar a avaliación será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos.
- No caso de non acadar un cinco nas probas escritas, poderán sumarse os traballos de clase sempre que o alumno ou alumna acade un 4,5 de nota mínima nos exames.

Os exames teñen que realizarse na data indicada, en caso de ausencia considerárase cualificado con 0 (cero). A profesora poderá repetir o exame se a ausencia é debidamente xustificada e considera que as razóns expostas son suficientes para volver a realizar a proba.

Tamén será cualificado con 0 (cero) se un alumno/a é sorprendido copiando no transcurso do exame ou, logo de recollido o exame, se a profesora ten probas manifestas de que foi copiado.

A proba extraordinaria de xuño será cualificada de 1 a 10 e o alumnado debe acadar un mínimo de 5 puntos. No caso de que fose sorprendido utilizando métodos fraudulentos, obterá unha cualificación de 0 (cero) nesta proba.

Especificamos tamén os baremos de cualificación en relación coa corrección lingüística nas probas escritas. Os erros poden ser:

- **Moi graves:** Aquelas solucións que son alleas ó sistema lingüístico do galego (tempos compostos, mala colocación do pronome persoal átono...). Descontaranse 0,2 puntos por cada un.
- **Graves:** Solucións ortográficas contrarias á norma lingüística (*b/v, h, y...*). Acentuación diacrítica. Descontaranse 0,1 puntos por cada un.
- **Leves:** Solucións galegas alleas ao estándar vixente. Acentuación non diacrítica. Penalizaranse con 0,05 puntos cada un deles.

ENSINO NON PRESENCIAL

		PARTICIPACIÓN	TRABALLO REALIZADO
Avaliación	Procedementos	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividade de instrución a través de videoconferencia. • Labor de titoración da materia a través de Classroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de ensino-aprendizaxe a través da Classroom de Google e/ou da Aula Virtual. • Actividades de instrución a través de videoconferencia. • Utilización do libro de texto e outros materiais de diferentes fontes. • Labor de titoración da materia a través da Clasroom e/ou mensaxería da Aula Virtual e do correo electrónico do IES de Sar.

		electrónico do IES de Sar.	
	Instrumentos	<ul style="list-style-type: none"> • Asistencia ás actividades telemáticas. • Participación nas clases. • Comunicación co profesorado. • Actitude xeral fronte á materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios correspondentes á temática impartida. • Traballos de investigación. • Actividades sobre os libros de lectura obrigatoria. • Probas obxectivas, no caso de seren precisas.
Cualificación	PONDERACIÓN		
	PARTICIPACIÓN (0,5%)		TRABALLO REALIZADO (99,5%)
	Asistencia e participación nas actividades telemáticas.....0,5%		Exercicios/Comentarios de textos.....0,5% Probas obxectivas (exames)...99%

METODOLOXÍA

Para desenvolver o currículo da materia, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- Adoptar un enfoque comunicativo que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas serán obxecto de especial atención, sen desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza (literarios, expositivos, argumentativos ...)
- Promover a utilización de diversas fontes para obter información.
- Propiciar as actividades que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo; utilizar unha metodoloxía dinámica que axude ao alumnado a aprender por si mesmo, a traballar individualmente e en equipo, oralmente e por escrito e a aplicar métodos de investigación apropiados.
- Ler, interpretar e valorar obras literarias.

ACCIÓNS DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumnado que suspenda algunha avaliación recibirá as indicacións oportunas por parte da profesora para mellorar o seu rendemento e acadar unha cualificación satisfactoria en relación aos estándares mínimos de aprendizaxe.

Recuperación da materia pendente de 1º curso.

Os contidos esixibles serán os mínimos esixidos para este nivel

O alumnado deberá presentarse ás probas convocadas especificamente para superar a materia pendente. Nesas probas será examinado dos contidos mínimos de 1º Bacharelato e superará o exame se acada unha cualificación igual ou superior a 5 puntos.

Para aclarar dúbidas o alumnado reunirse coa Xefa do Departamento no horario que se lle indique.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

A materia impartirase mediante apontamentos elaborados pola profesora. Adicionalmente usarase a Classroom, na que figurarán os apontamentos da materia e outro material necesario, como por exemplo os modelos ABAU

Para o ensino **semipresencial e/ou non presencial**, utilizaremos ademais:

- Classroom e/ou Aula Virtual
- Videoconferencia
- Espazo Abalar
- Correo electrónico

8. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL (considerando as conclusións principais dos informes individualizados elaborados á finalización do curso 2019/20) E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS (na ESO e 1º de Bacharelato)

Nas dúas primeiras semanas do curso realizarase unha proba de avaliación inicial para verificar o nivel co que chega o alumnado a cada curso, para saber cal é a situación media da aula e asemade para detectar posibles necesidades de reforzo, apoio ou outras medidas. Teranse tamén en conta os informes individualizados elaborados á finalización do curso 2019/20.

Unha vez realizadas as valoracións iniciais necesarias e de común acordo co conxunto do profesorado, tomaranse as medidas de atención á diversidade que cumpran (reforzos ,adaptacións metodolóxicas...) . Así mesmo realizaranse adaptacións curriculares precisas aos alumnos de necesidades educativas especiais e que se farán constar no seu momento. Como este tipo de medidas dependen das necesidades específicas dos alumnos e alumnas, teremos que ter en conta a avaliación inicial e tamén o asesoramento do Departamento de Orientación.

Neste curso farase tamén en 1º de Bacharelato.

Estas medidas axudan a coñecer o perfil de cada grupo e a detectar dificultades individuais ou colectivas merecedoras de medidas axeitadas.

Canto ao modelo desta avaliación inicial, no Departamento de Lingua Galega e Literatura, emprégase un modelo de proba bastante semellante en todos os cursos; dado que a aprendizaxe dunha lingua progresa en espiral, os contidos, as competencias e os obxectivos para cada un dos cursos só se distinguirán no grao de profundidade en que sexan traballados polo/a docente e no grao de autonomía que deberá mostrar o alumnado. Así pois, na proba cambia o grao de dificultade en relación ao nivel de aprendizaxe no que se atopa cada alumno/a e consta, basicamente, de tres partes:

- Avaliación da competencia comunicativa: actividades de comprensión e expresión a partir dun texto, habitualmente escrito.
- Cuestións sinxelas sobre contidos impartidos nos cursos anteriores: lingua, lingua e sociedade e literatura.
- Cuestións de tipo máis persoal que axuden a descubrir as potencialidades do alumnado: as súas calidades, preferencias e afeccións para telas en conta á hora de deseñar actividades, lecturas, traballos, etc.

Esta avaliación inicial deberá servir, entre outras cousas, para detectar cales das catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) son as máis deficitarias e darlles prioridades no desenvolvemento do currículo.

9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

Na ESO

Aqueles alumnos que promocionaron ao curso seguinte pero non aprobaron Lingua Galega e Literatura serán obxecto, ao longo do curso, dun seguimento levado a cabo polo profesor ou profesora do Departamento que imparta clase no grupo ao que pertence o alumno, que tamén valorará a súa actitude na aula, o esforzo por mellorar e o traballo diario.

Este seguimento farase mediante exercicios e/ou traballos programados polo seu profesor ou profesora. Entregaráselles ós alumnos pendentes unha serie de actividades de comprensión e expresión, exercicios de gramática, modelos de exame e referencias aos aspectos teóricos máis importantes, a fin de que poidan alcanzar os mínimos esixibles e superar a materia. Os exercicios e/ou traballos, para seren cualificados, deben presentarse nos prazos marcados polo profesorado correspondente; fóra de prazo consideraranse non presentados.

En caso de se considerar que teñen o nivel necesario (mínimos establecidos) o alumnado superarán a materia pendente; no caso contrario, teñen opción a realizar as probas periódicas que fixa a Xefatura de Estudos. Así mesmo nos meses de maio e setembro teñen dereito a unha proba final na que se examinarán dos contidos mínimos do curso correspondente e na que deben alcanzar un mínimo de 5 puntos.

En Bacharelato

Para os alumnos coa materia de 1º de Bacharelato pendente o Departamento acordou establecer un reparto da materia en dous exames, con datas fixadas con antelación suficiente pola Xefatura de Estudos:

- 1º exame: Literatura (teoría e comentario)
- 2º exame: Lingua (comprensión / expresión e gramática) e Lingua e Sociedade

O alumno que non supere o primeiro exame, examínase de toda a materia no segundo exame. Ademais o alumnado coa materia de Lingua Galega e Literatura pendente ten dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. En calquera dos casos debe alcanzar unha cualificación de 5 puntos sobre 10.

Os alumnos recibirán información e asesoramento por parte da profesora que imparta clase no grupo e da Xefa de Departamento, de cara á superación das devanditas probas.

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL

É evidente que en todos os grupos de alumnos atopamos diferentes niveis de competencia curricular, diferentes estilos de aprendizaxe (activo, reflexivo, teórico, pragmático, alumnos con estratexias cognitivas e outros que aprenden máis mecanicamente...) e diferentes graos de motivación. A atención a esta diversidade, sen precisar sempre de medidas extraordinarias, si esixe frecuentemente a adopción de medidas de atención ordinarias na aula, que sen supoñer unha modificación significativa do currículo, se adapten ás diferentes circunstancias persoais. Esta atención contéplase fundamentalmente na metodoloxía e nos materiais. Neste sentido é que cobra valor fundamental a avaliación inicial que se fai dos alumnos ao comezo de curso que serve para conducir a nosa actuación. No deseño das unidades didácticas contéplase obxectivos que responden a diferentes ritmos e niveis, procúrase un predominio dos contidos de procedemento e propóñense actividades de dificultade gradual que permiten diversos graos de profundidade dos diferentes contidos (iniciación, reforzo, resumo, ampliación, recuperación...) de xeito que os contidos poden ser tratados con distinto grao de dificultade, correspondéndolle ao profesor aplicarlas no momento adecuado para garantir a consecución dos mínimos esixidos. Na parte de Literatura por exemplo, cómpre ofrecer a posibilidade de ampliar a información sobre autores determinados en cada unidade. O tratamento monográfico destes, loxicamente, leva consigo un maior afondamento nos mesmos e, xa que logo, atender a un determinado grupo de alumnos. Certas actividades, como son as de investigación favorecen as técnicas de traballo autónomo e permiten a cada alumno aplicar o ritmo e a forma de traballo máis axeitada ás súas características individuais. Da mesma maneira, outro tipo de contidos como os gramaticais, poden ser reforzados para aqueles alumnos que o precisen, proporcionándolles actividades prácticas en fichas que incidan nos aspectos fundamentais tratados.

Unha vez realizadas as valoracións iniciais necesarias e de común acordo co conxunto de profesores, tomaranse as medidas de reforzo que cumpran cos alumnos que presenten dificultades. Así mesmo realizaranse adaptacións curriculares precisas aos alumnos de necesidades educativas especiais e que se farán constar no seu momento.

Como este tipo de medidas dependen das necesidades específicas dos alumnos e alumnas, teremos que ter en conta a avaliación inicial e o asesoramento do Departamento de Orientación. En todo caso, procurarase que o desenvolvemento destas medidas se realice dentro do posible integrado nas accións ordinarias do grupo de alumnos de referencia, aínda que seguindo as recomendacións do Departamento de Orientación e a opinión dos profesores ou profesoras, o apoio poderá ser impartido fóra da aula.

11. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

Educación moral e cívica

- A tipoloxía textual, sobre todo a argumentación e a exposición propiciarán a receptividade, o interese e o respecto polas opinións alleas expresadas a través da lingua oral e escrita. Tomar conciencia da importancia da arte de convencer para facilitar a convivencia.
- Lingua e sociedade: estes contidos axudarán a recoñecer a lingua galega como a propia de Galicia e valorar as linguas como produto das circunstancias históricas, políticas e culturais. Preténdese unha valoración xusta e equilibrada dos diversos pobos e culturas, evitando tópicos que atentan contra a dignidade humana. Mediante o respecto pola diversidade lingüística da Península acadaremos unha actitude de comprensión e tolerancia cara ás opcións lingüísticas non coincidentes coa propia.

Educación para a paz

- A comunicación humana: a importancia fundamental que ten nas nosas vidas poder comunicarnos cos demais e romper todo tipo de barreiras a través da lingua.

- A lírica medieval galego-portuguesa: a convivencia lingüística entre ambos os territorios; neste período de progreso, riqueza e paz, os señores feudais puideron esquecer a guerra e dedicarse a outros mesteres máis relacionados co lecer e coa cultura.
- A poesía comprometida dos poetas do século XX.

Educación para a igualdade entre os sexos

- A poesía lírica: expresa os sentimentos e emocións do poeta e ensínanos a valorar a dignidade persoal, a propia e a dos demais.
- A Rosalía «feminista»: os artigos xornalísticos, o *Conto gallego*, o prólogo de *Follas novas* (e o apartado «As viudas dos vivos e as viudas dos mortos») serven para propiciar unha reflexión sobre a discriminación sexual.

Educación ambiental

- A literatura de Rosalía, Pondal, Cabanillas... fainos amar e respectar a natureza como un dos bens máis prezados do ser humano e da nosa comunidade.

Educación sexual

- Interpretando o compoñente erótico das cantigas medievais e doutros textos de temática amorosa dos séculos XIX, XX e XXI.

Educación do consumidor

- O estudo dos medios de comunicación dá pé para espertar o espírito crítico ante as mensaxes que a publicidade emite.

Educación para o lecer

- O apartado dedicado á lectura, en concreto, e todos os temas de literatura, en xeral, propiciarán o hábito da lectura como fonte de pracer e como actividade gratificante e enriquecedora.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC DO CENTRO

O artigo 39 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia establece as pautas a seguir no ámbito da Educación dixital:

1. A consellería con competencias en materia de educación promoverá o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula como medio didáctico apropiado e valioso para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.
2. Os contornos virtuais de aprendizaxe que se empreguen nos centros docentes sostidos con fondos públicos facilitarán a aplicación de plans educativos específicos, deseñados polos centros docentes para a consecución de obxectivos concretos do currículo, e deberán contribuír á extensión do concepto de aula no tempo e no espazo.
3. A consellería con competencias en materia de educación ofrecerá plataformas dixitais e tecnolóxicas de acceso para toda a comunidade educativa, que poderán incorporar recursos didácticos achegados polas administracións educativas e outros axentes para o seu uso compartido.
4. Os centros docentes que desenvolvan o currículo nun contorno dixital deberán establecer un proxecto de educación dixital que formará parte do seu proxecto educativo e deberá contar coa

aprobación da consellería con competencias en materia de educación, segundo o procedemento que se estableza.

En virtude do anteriormente disposto, o Departamento de Lingua Galega e Literatura promoverá a aplicación da educación dixital a fin de impulsar novos métodos de ensinanza-aprendizaxe e de construción do coñecemento.

O proxecto dixital do Departamento afondará no traballo iniciado os cursos anteriores:

- Fomentar o uso das TIC como recurso educativo e para a elaboración de materiais de apoio.
- Participación activa na páxina web do centro.
- Busca de información na internet.
- Busca de palabras nos dicionarios da rede.
- Realización de exercicios con diferentes programas informáticos.
- Emprego dos tradutores da rede.
- Visita ás páxinas dos xornais galegos.
- Inclusión de presentacións multimedia nas aulas.
- Exhibición de materiais audiovisuais como recurso didáctico.
- Presentación de traballos por parte dos alumnos en soporte informático, como modo de fomentar o hábito de uso dos computadores e, con iso, a súa capacitación.
- escoita de audicións de poemas musicados e de música galega.
- Gravacións do uso da lingua en distintos contextos.
- Visionado de películas sobre as que se realizan posteriormente traballos.

13. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

A través das lecturas recomendadas e da selección de materiais curriculares para cada unidade didáctica, afróntanse distintos aspectos da educación en valores tales como:

- Convivencia democrática e resolución pacífica de conflitos.
- Respecto pola liberdade de conciencia, intimidade e dignidade de todos os membros da comunidade educativa.
- Coeducación e rexeitamento de calquera manifestación de discriminación e/ou violencia contra as mulleres.
- Alimentación e hábitos de vida saudables.

14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR

Para a aplicación do Plan lector propoñemos unha listaxe de lecturas, adaptadas a cada nivel educativo para así fomentar o gusto pola lectura, para mellorar a súa capacidade de comprensión e interpretación de mensaxes escritas e para formar o espírito crítico do alumnado, aproveitando os recursos da Biblioteca así como as TIC e fomentando a investigación.

O obxectivo deste plan lector é ler con fluidez, consolidar o hábito lector e facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.

Estas lecturas son as seguintes:

1º de ESO:

- Contos por palabras*. Agustín Fernández Paz
- Chamádeme Simbad*. Francisco Castro
- Esmeraldina, a pequena defunta*. Leticia Costas

2º de ESO:

- Cartas de inverno*. Agustín Fernández Paz
- O pintor do sombreiro de malvas Marcos Calveiro
- Nemo, o rapaz sen nome*. Davide Morosinoto

3º de ESO:

- Cousas*. Castelao
- Conta saldada*. Suso de Toro
- O corazón de Xúpiter*. Leticia Costas

4º de ESO

- Os vellos non deben de namorarse*. Castelao
- Merlín e familia*. Álvaro Cunqueiro
- A praia dos afogados*. Domingo Villar

1º de BACHARELATO

- Once portas*. Héctor Cajaraville. / *A arte de trobar*. Santiago Lopo (escoller unha)
- O lapis do carpinteiro*. Manuel Rivas / *Tes ata as dez*. Francisco Castro (escoller unha).
- Vento ferido*. Carlos Casares

15. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Vén sendo práctica de todos os anos, e queremos que siga a selo, a participación e organización desde este departamento, nas seguintes actividades complementarias:

- Actividades relacionadas co autor ao que este ano se lle dedica a celebración das Letras Galegas: difusión da súa obra en todos os grupos, elaboración de exposicións murais e dramatización da vida e obra realizada polo actor Serafín Marcos (tal e como se ven facendo nos cursos anteriores).
- Participación en encontros con autoras/es actuais, continuando coa tradición establecida nos últimos anos.
- A asistencia a representacións teatrais, musicais, audiovisuais ou actividades lúdico/culturais doutro tipo fica supeditada ás posibilidades ofrecidas na nosa cidade.
- Asistencia a filmes en galego na Sala Númax.

- Roteiro sobre Isaac Díaz Pardo.

ESTAS ACTIVIDADES REALIZARANSE NA MEDIDA QUE SE POIDAN LEVAR A CABO EN FUNCIÓN DA SITUACIÓN SOCIO-SANITARIA DO MOMENTO.

16. PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE

Esta programación será revisable durante e despois do curso académico, seleccionando aqueles aspectos que mellor se adecúen ao alumnado en cada momento e desbotando aqueles outros que non son operativos. Para isto, será revisada trimestralmente nunha xuntanza de departamento, tendo en conta tanto os resultados acadados polo alumnado, como a adecuación á temporalización proposta e as nosas propias impresións sobre a consecución dos obxectivos. Tales reunións terán como finalidade a proposta e valoración de posibles modificacións que deberán ser incluídas nas programacións de aula e das que cada profesor/a informará, de ser o caso, ao seu alumnado, que en todo momento terá acceso a calquera información da recollida neste documento.

A revisión desta programación consistirá:

1. Ao comezo do curso: recollida de datos e suxestións sobre esta Programación nas reunións de Departamento e nas reunións de coordinación que impliquen a membros de outros departamentos.
2. Ao longo do curso: recollida de información a través das reunións periódicas de departamento, das sesións de avaliación dos grupos e noutras reunións nas que se trate sobre as actividades realizadas polo Departamento. Preténdese así coñecer o estado de desenvolvemento da Programación e analizar as dificultades que se poidan ir presentando. Propoñer neste estado os cambios que se consideren necesarios.
3. Ao final do curso: realización dunha memoria cos datos achegados polo profesorado adscrito ó Departamento, así como aqueles outros datos de interese proporcionados polo resto da comunidade educativa a través de suxestións, contraste experiencias, etc. Dita memoria incluírá, logo da reflexión sobre o feito, as propostas de mellora que se considere convenientes, que quedarán marcadas na seguinte táboa:

ASPECTOS QUE HAI QUE AVALIAR	VALORACIÓN (Escala de 1 a 4)	PROPOSTAS DE MELLORA
Secuenciación e temporalización das unidades didácticas, así como, dentro destas, dos estándares de aprendizaxe.		
Recursos didácticos usados		
Realización da avaliación inicial		
Estratexias metodolóxicas seleccionadas		
Medidas de atención á diversidade implementadas		
Procedementos de avaliación aplicados		

Integración das TIC		
Contribución ao proxecto lector		
Accións de educación en valores e de contribución ao plan de convivencia		
Seguimento e revisión da programación ao longo do curso		
Actividades complementarias programadas		
Outros aspectos de interese a ter en consideración:		
1 indica desenvolvemento mínimo ou inexistente; 2, desenvolvemento deficiente; 3 desenvolvemento aceptable e 4 desenvolvemento esperado e desexado		

Achegamos así mesmo o modelo remitido pola Inspección en setembro de 2016, que serve para avaliar a práctica docente:

INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE		ESCALA			
		1	2	3	4
1	Explicar, como norma xeral, para todo o alumnado				
2	Explicar individualmente a cada alumno e alumna cando o precise				
3	Elaborar actividades atendendo á diversidade				
4	Utilizar distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar				
5	Combinar o traballo individual co traballo en equipo				
6	Potenciar estratexias de animación á lectura				
7	Potenciar estratexias de expresión e comprensión oral e escrita				
8	Incorporar as TIC aos procesos de ensino-aprendizaxe				
9	Prestar atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar				
10	Corrixir rapidamente as probas e traballos				
11	Debater co alumnado sobre a corrección das probas e traballos				
12	Posibilitar que o alumnado visualice e comente os seus acertos e erros				
13	Implicarse nas funcións de titoría e orientación				
14	Adequar os apoios e reforzos aos estándares de aprendizaxe				
15	Avaliar a eficacia dos programas de apoio, reforzo e recuperación				
1 indica desenvolvemento mínimo ou inexistente; 2, desenvolvemento deficiente; 3 desenvolvemento aceptable e 4 desenvolvemento esperado e desexado					

17. COMUNICACIÓN E INFORMACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Como é prescriptivo a Programación didáctica revísase e apróbana os membros do Departamento no mes de setembro, entrégase na Xefatura de Estudos, que a fai pública a través da páxina web do Instituto.

Os membros do Departamento teñen copia desta Programación, da que se informará a cada grupo de alumnos respecto aos contidos do curso, criterios de avaliación e de cualificación, así como dos materiais didácticos que se empregarán na aula. Esta información fornecérase ao comezo do curso lectivo, como se indica na Orde do 20 de xuño de 2019.

Ao inicio de curso, o profesor ou profesora responsable de cada departamento, da coordinación de ciclo na educación infantil e o titor ou titora de curso elaborará a información básica relativa á

programación didáctica, que dará a coñecer á comunidade educativa seguindo o procedemento establecido no centro para garantir a súa publicidade. Así mesmo, o profesorado informará o alumnado das programacións didácticas da súa área ou materia. Esta información básica incluírá os obxectivos, contidos, criterios de avaliación, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación do ciclo ou curso correspondente e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe avaliábeis e o seu grao mínimo de consecución.

Aproban esta Programación os membros do Departamento:

Don Santiago Conde Ramos
Dona Ana Castiñeira Rial
Dona Carme Lado Franco (na súa ausencia, Don Manuel Dopazo)
Dona Esperanza Mariño Davila

Santiago, a 13 de novembro de 2020

ANEXO

PROGRAMACIÓN
ARTES ESCÉNICAS
2º BAC.

1. INTRODUCCIÓN

A materia chamada Artes Escénicas propónse como unha ferramenta relevante na formación integral do ser humano, xa que non só trata o estudo das distintas manifestacións da teatralidade, senón que tamén permite aos nosos alumnos desenvolver comunicación, comunicación social, expresivas, creativas ou relacionadas coa resolución de problemas e a autonomía persoal. Así, os estudantes deben saber expresar, comunicar ou recibir pensamentos, emocións, sentimentos e ideas, mediante o uso das máis variadas técnicas e mediante habilidades específicas, propias das artes escénicas.

2. OBXECTIVOS

1. Adquirir un coñecemento amplo, sólido e experimentado persoalmente dos conceptos básicos relacionados coas artes escénicas.
2. Comprender as características fundamentais das distintas formas de representación escénica e de espectáculos, atendendo a diferentes posibilidades de materialización, a nivel técnico e estético.
3. Promover o estudo crítico da realidade artística e cultural, analizando as distintas manifestacións da teatralidade, na perspectiva sincrónica e diacrónica, e prestando especial atención ás manifestacións escénicas realizadas en Galicia.
4. Promover o traballo en grupo, favorecendo o coñecemento e comprensión da propia identidade e a dos demais, así como da realidade social, a través dos procesos de expresión, creación e comunicación propio das artes escénicas.
5. Estimular e potenciar o desenvolvemento e mellora de habilidades expresivas, creativas e de comunicación, a través do traballo individual e en grupo.
6. Desenvolver as habilidades, capacidades e habilidades necesarias para responder de xeito creativo, orixinalidade e organización ante calquera estímulo (situación ou conflito), no marco da ficción dramática e / ou escénica, empregando os máis diversos recursos, técnicas, códigos e linguaxes.
7. Empregar as artes escénicas para amosar, individual e colectivamente, sentimentos, emocións, pensamentos e ideas, facendo especial fincapé nos problemas e conflitos que afectan ao grupo ou ao comunidade.
8. Recoñecer e utilizar, con rigor artístico e coherencia estética, as múltiples formas de producir, recrear, interpretar e presentar a acción escénica e participar activamente no deseño, realización e representación de todo tipo de espectáculos escénicos, asumindo diferentes papeis, tarefas, funcións e responsabilidades.
9. Desenvolver a capacidade crítica necesaria para avaliar as producións escénicas propias e alleas, recoñecendo os seus presupostos artísticos, así como o contexto social, económico e cultural no que se atopan.
10. Valorar e gozar das artes escénicas como manifestación artística que forma parte do patrimonio cultural común dos pobos e participar activamente no seu mantemento e desenvolvemento.

3. CONTIDOS

Os contidos da materia estrutúranse en cinco grandes bloques:

BLOQUE I: As artes escénicas no seu contexto histórico, social e cultural. Unha visión xeral das artes escénicas, partindo da perspectiva histórica e xeográfica:

- Concepto e tipoloxía das artes escénicas.
- As artes escénicas e as grandes tradicións: Oriente e Occidente.
- As artes escénicas na súa historia: momentos fundamentais de desenvolvemento e transformación.
- Elementos comúns nas artes escénicas: ficción, dramatización e teatralidade.
- Natura, descrición e clasificación de códigos de significación escénica.
- As artes escénicas en Galicia.

BLOQUE II: A expresión e a comunicación escénica. Desenvolvemento de habilidades expresivas e creativas, a través dun conxunto de actividades fundamentalmente prácticas que permiten a exploración e uso dos diferentes códigos das artes escénicas:

- Exploración e desenvolvemento de instrumentos expresivos de interpretación no corpo, planos xestuais, orais e rítmico-musicais.
- Estudo da escena como espazo significativo.
- Exploración dos elementos básicos na ficción escénica: situación, personaxe, conflito e acción.
- Exploración e desenvolvemento de procesos de análise, caracterización e construción de personaxes.
- Exploración e dominio de técnicas para a creación de acción e ficción escénica: xogo dramático, improvisación, dramatización e creación colectiva.
- Análise e uso creativo de recursos literarios e outros materiais para a creación de acción e ficción escénica.
- Exploración e uso de recursos plásticos: deseño do escenario, de ferramentas escénicas, iluminación, espazo, personaxe, a través da roupa e a caracterización.

BLOQUE III: Interpretación en artes escénicas. Lanzamento de diferentes representacións de accións dramáticas, a través de proxectos de traballo dirixidos á construción de escenas nas que se recrean todo tipo de personaxes, situacións e conflitos.

- A interpretación na súa historia e nas grandes teorías do teatro.
- Paradigmas e escolas de interpretación.
- Técnicas básicas de interpretación.
- Análise de personaxes da situación, conflito e acción en ficción dramática e escénica.
- Deseño e implementación do modelo interpretativo.

BLOQUE IV: Realización dun proxecto de posta en escena. Este proxecto só será eliminado da aula se as circunstancias do alumnado e do centro o permiten. Trátase de exemplificar, con casos concretos, o camiño que leva do texto ao espectáculo:

- A posta en escena e a representación.
- Espectáculo escénico. Concepto, características e modalidades: danza, circo, ópera, teatro.
- Tipoloxías básicas do espectáculo escénico.
- Outras formas de presentación escénica: happening, performance, vídeo-teatro e teatro-danza.
- Deseño dun espectáculo: equipos, fases e áreas de traballo.
- A produción e realización dun proxecto de creación escénica.
- A dirección escénica.
- Os ensaios: tipoloxía, finalidades e organización.
- Creación e difusión de produtos escénicos en Galicia.

BLOQUE V: A recepción de espectáculos escénicos. Desenvolvemento de habilidades para a análise, comentario e interpretación de espectáculos escénicos.

-Público. Concepto e tipoloxías.

-Aspectos fundamentais nos procesos de recepción.

-Análise e comentario de espectáculos escénicos.

-Crítica escénica nos seus rexistros, modalidades e espazos básicos-Crítica ás representacións da realidade e dos discursos dramáticos e teatrais.

-O crítico escénico en Galicia.

4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE I: AS ARTES ESCÉNICAS E O SEU CONTEXTO HISTÓRICO:

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-b -h -l	B.1.1. Concepto e tipoloxía das artes escénicas. B.1.2. Elementos comúns ás artes escénicas. B.1.3 Natureza, descrición e clasificación dos códigos de significación escénica.	B.1.1 Demostrar unha comprensión sólida e crítica dos conceptos fundamentais das artes escénicas.	AEB1.1.1. Coñecer e valorar a xénese e a evolución histórica das modalidades do espectáculo escénico.	-CCEC
-m -n -eu	B.1.4. As artes escénicas e a súa gran tradición. B.1.5. As artes escénicas e a súa historia: momentos de cambio e transformación.	B.1.2. Identificar, comprender e explicar as características fundamentais do espectáculo, nunha perspectiva histórica	AEB1.2.1. Identifica os diferentes tipos de espectáculos escénicos presentes no contorno en función das súas características. AEB1.2.2. Explica, utilizando un vocabulario específico e adecuado, as características das formas de representación. AEB1.2.3. Recoñece e sitúa no tempo e no estilo os espectáculos vistos na aula.	-CECC -CAA -CD -CCL -CAA -CD -CSC
-b -d -h	B.1.2. Elementos comúns ás artes escénicas. B.1.3. Natureza, descrición e clasificación dos	B.1.3. Identificar, avaliar e saber utilizar os estilos escénicos e os paradigmas interpretativos.	AEB1.3.1. Emprega diferentes xeitos de crear mundos dramáticos baseados en criterios estéticos e artísticos.	-CAA -CSIEE

	códigos de significación escénica.		AEB1.3.2. Aplicar recursos expresivos dispoñible para a súa creación de personaxes.	-CAA -CCL -CMCCT
--	------------------------------------	--	---	------------------------

BLOQUE II: EXPRESIÓN E COMUNICACIÓN ESCÉNICA

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-n -j -e	B.2.1. Exploración e desenvolvemento harmónico dos instrumentos do intérprete: expresión corporal, xestual, oral e rítmico-musical. B.2.2. Explorando os elementos da expresión: carácter, situación, acción e conflito. B.2.3. Exploración e desenvolvemento de procesos: análise, caracterización e construción do personaxe. B.2.4. Exploración e desenvolvemento de técnicas: xogo dramático, improvisación, dramatización e creación colectiva. B.2.5. Análise e control de recursos literarios e outros materiais.	B.2.1. Demostrar as capacidades creativas e expresivas necesarias para a recreación da acción dramática.	AEB211 Desenvolve as túas habilidades expresivas e creativas AEB212. Demuestra participación na mellora das súas capacidades a través de traballo individual e colectivo.	-CCEC -CSC -CAA -CCL
-b -l -n	B.2.1. Exploración e desenvolvemento harmónico dos instrumentos do intérprete: expresión corporal, xestual, oral e rítmico-musical. B.2.2. Exploración dos elementos en expresión: carácter, situación, acción e conflito.	B.2.2. Interpretar pezas nas que se valoren as habilidades e habilidades adquiridas	AEB221 Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación AEB222 Colabora co grupo e respecta as regras para acadar un resultado segundo as súas propias posibilidades	-CAA -CD -CMCCT -CSC

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B.2.3. Exploración e desenvolvemento de procesos: análise, caracterización e construción do personaxe. B.2.4. Exploración e desenvolvemento de técnicas: xogo dramático, improvisación, dramatización e creación colectiva.			
-m -n -l -c	B.2.5. Análise do papel e do carácter. B.2.6. Estudo escénico como espazo significativo. B.2.7. Exploración e desenvolvemento de recursos plásticos: escenografía, vestuario, decoración, iluminación e recursos sonoros.	B.2.3. Coñecer e utilizar diferentes técnicas para a recreación de acción dramática e deseño de personaxes	AEB231 Constrúe personaxes e colócaos en todo tipo de situacións. AEB232 Manexa correctamente todos os conceptos relacionados co elementos que interveñen na expresión escénica.	-CCEC -CAA -CAA -CD

BLOQUE III: INTERPRETACIÓN NAS ARTES ESCÉNICAS

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-l -g	B.3.1. Presentación e estudo das teorías da interpretación.	B31. Investiga as teorías da interpretación.	AEB311 Coñece e explica razoadamente as teorías da interpretación.	-CAA -CD -CCL
-m -n -d	B.3.2. Análise de personaxes baseado na situación, acción ou conflito, os seus obxectivos e as súas funcións B.3.3. A partitura interpretativa e a súa execución.	B.3.2. A mosar motivación, interese e capacidade para o traballo en grupo e asunción de tarefas dentro dun proxecto colectivo.	AEB321 Xestiona fontes de información en documentación básica e procesos de investigación. Valora a implicación no traballo diario da aula e a participación activa.	-CCL -CSC
-h -b	B.3.2. Análise de personaxes baseado na situación, acción ou conflito, os seus obxectivos e as súas	B.3.3. Desenvolver habilidades, habilidades e habilidades expresivas e	AEB331 Mostra interese por desenvolver as súas propias capacidades	-CSIEE

	funcións B.3.3. A partitura interpretativa e a súa execución.	creativas para tratar a recreación da acción dramática.	expresivas e interpretativas.	
--	---	---	-------------------------------	--

BLOQUE IV: REPRESENTACIÓN E ESCENIFICACIÓN

obxectivos	Contidos	de Criterios de avaliación	de Estándares de aprendizaxe	de Competencias clave
-d -e -F -g -i	<p>B.4.1. O espectáculo escénico: concepto e características de cada arte escénica.</p> <p>B.4.2. Tipoloxías básicas do espectáculo escénico</p> <p>B.4.3. Outras formas de presentación do escenario: acontecer, representar ...</p> <p>B.4.4. Deseño dun espectáculo: equipos, fases e áreas de traballo</p> <p>B.4.5. Dramaturxia no deseño dun espectáculo escénico</p> <p>B.4.6. Producción e realización dun proxecto de creación escénica</p> <p>B.4.7. Dirección escénica de proxectos escénicos</p> <p>B.4.8. Ensaíos: tipoloxía, Finalidades e realización</p> <p>B.4.9. Exposición e distribución de produtos escénicos</p> <p>B.4.10. Coreografía na creación dun proxecto escénico</p>	B.4.1. Participar no deseño e implementación de proxectos escénicos asumindo diferentes funcións (na medida en que as circunstancias o permitan).	AEB411 Valora a participación na creación e exposición de espectáculos escénicos, asumindo as tarefas que en cada caso deben realizarse.	-CAA -CSIEE -CSC
-i -h -l	B.4.1. O espectáculo escénico: concepto e características de cada arte escénica.	B.4.2. Coñecer e comprender os procesos e fases presentes nun proxecto de posta	AEB421 Participa activamente no deseño e implementación dun proxecto escénico	-CSIEE

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B.4.2. Tipoloxías básicas do espectáculo escénico</p> <p>B.4.3. Outras formas de presentación do escenario: acontecer, representar ...</p> <p>B.4.4. Deseño dun espectáculo: equipos, fases e áreas de traballo</p> <p>B.4.5. Dramaturxia no deseño dun espectáculo escénico</p> <p>B.4.6. Produción e realización dun proxecto de creación escénica</p> <p>B.4.7. Dirección escénica de proxectos escénicos</p> <p>B.4.8. Probas: tipoloxía, finalidades e rendemento B.4.9. Exposición e distribución de produtos escénicos</p> <p>B.4.10. Coreografía na creación dun proxecto escénico</p>	<p>en escena, identificando e valorando as tarefas de cada creador</p>	<p>AEB422 Identifica as diferentes actividades e tarefas propias de cada papel</p>	<p>-CAA -CCEC</p>
<p>-g -l -n -c</p>	<p>B.4.1. O espectáculo escénico: concepto e características de cada arte escénica.</p> <p>B.4.2. Tipoloxías básicas do espectáculo escénico</p> <p>B.4.3. Outras formas de presentación do escenario: acontecer, representar ...</p> <p>B.4.4. Deseño dun espectáculo: equipos, fases e áreas de traballo</p>	<p>B.4.3. Organizar e planificar as probas e a distribución de tarefas, se as circunstancias do alumno e centro o permiten.</p>	<p>AEB431 Asume o papel a cumprir como membro da "nómina" teatral e realiza as súas funcións con responsabilidade.</p>	<p>-CAA -CSIEE -CCEC</p>

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B.4.5. Dramaturxia no deseño dun espectáculo escénico B.4.6. Produción e realización dun proxecto de creación escénica B.4.7. Dirección escénica de proxectos escénicos B.4.8. Ensaio: tipoloxía, Finalidades e realización B.4.9. Exposición e distribución de produtos escénicos B.4.10. Coreografía na creación dun proxecto escénico			

BLOQUE V: A RECEPCIÓN DE ESPECTÁCULOS ESCÉNICOS

obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-l -d -h	B.5.1. O público, concepto e tipoloxías B.5.2. Conceptos básicos do proceso de recepción B.5.3. Análise dos espectáculos escénicos B.5.4. Crítica de escenario nos seus aspectos básicos	B.5.1. Analiza e comenta cunha actitude reflexiva e un espírito crítico sobre calquera texto dramático ou espectáculo escénico	AEB511 Identifica e reflexiona de xeito crítico sobre as características de textos dramáticos e espectáculos teatrais AEB512 Realiza críticas escénicas rigorosas e utilizando a terminoloxía adecuada AEB513 Consulte as fontes de información adecuadas para a realización de traballos	-CAA -CSIEE -CCEC -CSC -CCL -CMCCT
-b -a -m -p	B.5.1. O público, concepto e tipoloxías	B.5.2. Coñecer o concepto de público e realizar unha lectura reflexiva e	AEB521 Coñece e describe o concepto de público e afondar no proceso de recepción	-CAA

	B.5.2. Conceptos básicos do proceso de recepción B.5.3. Análise de espectáculos escénicos B.5.4. Crítica de escenario nos seus aspectos básicos	crítica de eventos artísticos e culturais	AEB522 Inclúe complexidade do fenómeno artístico, saca as súas propias conclusións e elabora os coñecementos adquiridos na materia.	-CCEC
-b -l -p	B.5.1. O público, concepto e tipoloxías B.5.2. Aspectos básicos de proceso de recepción B.5.3. Análise dos espectáculos escénicos B.5.4. Crítica de escenario nos seus aspectos básicos	B.5.3. Analiza os procesos de creación e difusión escénica en Galicia	ADB531 Coñece, identifica e valora a oferta cultural das artes escénicas en Santiago de Compostela	-CCEC

5. ORGANIZACIÓN E SECUENCIA DE CONTIDOS:

1º TRIMESTRE. BLOQUES I E II:

- Concepto e tipoloxía das artes escénicas.
- As artes escénicas e as grandes tradicións: Oriente e Occidente.
- As artes escénicas na súa historia: momentos fundamentais de desenvolvemento e transformación.
- Elementos comúns nas artes escénicas: ficción, dramatización e teatralidade.
- Natura, descrición e clasificación de códigos de significación escénica.
- As artes escénicas en Galicia.

-Exploración e desenvolvemento de instrumentos expresivos de interpretación no corpo, planos xestuais, orais e rítmico-musicais.

-Estudo da escena como espazo significativo.

-Exploración dos elementos básicos na ficción escénica: situación, personaxe, conflito e acción.

-Exploración e desenvolvemento de procesos de análise, caracterización e construción de personaxes.

-Exploración e dominio de técnicas para a creación de acción e ficción escénica: xogo dramático, improvisación, dramatización e creación colectiva.

-Análise e uso creativo de recursos literarios e outros materiais para a creación de acción e ficción escénica.

-Exploración e uso de recursos plásticos: deseño do escenario, de ferramentas escénicas, iluminación, espazo, personaxe, a través da roupa e a caracterización.

2º TRIMESTRE: BLOQUES III e IV

- A interpretación na súa historia e nas grandes teorías do teatro.

- Paradigmas e escolas de interpretación.
- Técnicas básicas de interpretación.
- Análise de personaxes da situación, conflito e acción en ficción dramática e escénica.
- Deseño e implementación do modelo interpretativo.
- A posta en escena e a representación.
- Espectáculo escénico. Concepto, características e modalidades: danza, circo, ópera, teatro.
- Tipoloxías básicas do espectáculo escénico.
- Outras formas de presentación escénica: hapening, performance, vídeo-teatro e teatro-danza.

3º TRIMESTRE: BLOQUES III E IV

- Deseño dun espectáculo: equipos, fases e áreas de traballo.
- A produción e realización dun proxecto de creación escénica.
- A dirección escénica.
- Os ensaios: tipoloxía, finalidades e organización.
- Público. Concepto e tipoloxías.
- Aspectos fundamentais nos procesos de recepción.
- Análise e comentario de espectáculos escénicos.
- Crítica de escenarios nos seus rexistros, modalidades e espazos básicos.-Análise e comentario de espectáculos escénicos.
- Crítica de escenarios nos seus rexistros, modalidades e espazos básicos.

6. CONTIDO MÍNIMO BLOQUE I:

- Comprender o concepto de Arte Escénica e identificar os seus tipos.
- Coñecer os momentos fundamentais de desenvolvemento e transformación na historia das artes escénicas.
- Identificar e analizar os elementos comúns nas artes escénicas: ficción, dramatización e teatralidade.
- Coñecer a natureza, a descrición e a clasificación dos códigos de significación escénica.
- Coñecer a traxectoria das artes escénicas en Galicia.

BLOQUE II:

- Ser capaz de empregar os instrumentos expresivos de interpretación, no plano corporal, xestual, oral e rítmico-musical.
- Comprender o valor significativo do escenario nunha acción dramática.
- Coñecer e identificar os elementos básicos da ficción escénica.
- Comprender e recoñecer os mecanismos básicos para crear un personaxe.
- Aprender a utilizar os recursos plásticos nunha posta en escena. BLOQUE III:
- Comprender e coñecer a traxectoria da interpretación ao longo da historia.
- Coñecer os diferentes paradigmas e escolas de interpretación.
- Coñecer técnicas básicas de interpretación.
- Ser capaz de analizar personaxes da situación, conflito e acción na ficción escénica.

BLOQUES IV e V:

- Coñecer e identificar as modalidades básicas dos espectáculos escénicos: danza, circo, ópera, teatro.
- Participar no deseño dun proxecto de creación escénica e coñecer os mecanismos básicos de todas as súas facetas.
- Ser capaz de analizar e comentar espectáculos escénicos en todos os seus aspectos.

7. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Realización de probas orais e / ou escritas.
- Elaboración de traballos de investigación sobre un tema específico, empregando adecuadamente as distintas fontes de información.
- Exposicións orais sobre un tema previamente seleccionado na aula.
- Rexistro da lectura, comentario e análise reflexiva das obras de lectura propostas e / ou textos ou fragmentos significativos (tanto oralmente como por escrito), relacionados coas distintas facetas das artes escénicas.
- Rexistro da representación por parte do alumno de exercicios prácticos realizados na aula e relacionados cos contidos da materia: exercicios de expresión corporal, danza, dramatizacións ... etc.
- Rexistro da participación do alumno nas distintas actividades relacionadas coa realización dun proxecto de teatro de aula.

8. CRITERIO DE CUALIFICACIÓN:

A realización satisfactoria das probas escritas realizadas durante o curso constituirá o 80% da nota.

O 20% restante será computado por medio de lecturas e traballos diversos.

Para aprobar a materia será necesario acadar un 5 na nota final do curso.

A lectura de dúas obras contempladas pola CIUG para esta materia é obrigatoria:

- Casa de monecas de Ibsen.
- Saxo tenor de Vidal Bolaño.

9. ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS

As liñas de traballo na aula están orientadas á aplicación práctica dos conceptos e procedementos considerados en cada bloque temático. Inspirarémonos nunha metodoloxía activa que mobilice aos estudantes, individual e colectivamente, e fomente unha actitude investigadora e crítica para promover a adquisición e construción de coñecemento.

Os principios formulados deben ter en conta a importancia da selección das actividades da aula e das tarefas a asignar en cada actividade. Por este motivo, as actividades na aula deben desenvolverse en función dos seguintes parámetros:

- Seleccionar actividades variadas, con diferentes graos de complexidade, establecendo unha secuencia adecuada, de tal xeito que se recollan actividades de iniciación, exploración, aplicación, síntese e integración en proxectos de creación escénica.

- Iniciar, sempre que sexa posible, situacións problemáticas abertas.

- Potenciación da dimensión colectiva da actividade de aprendizaxe.

- Programar actividades que permitan amosar, analizar e contrastar as súas propias ideas e experiencias, así como as habilidades, habilidades e competencias xa adquiridas polos alumnos.

- Escoller actividades que permitan a interacción entre a estrutura da disciplina e a estrutura cognitiva dos alumnos.

- Propoñer actividades que fomenten a autonomía, a iniciativa persoal e a creatividade, incluída a incorporación de tecnoloxías da información e a comunicación para que os estudantes realicen pequenas tarefas de investigación e investigación, tanto en teoría como en o plano da praxe escénica.

- Propoñer actividades que permitan integrar todo o coñecemento que se está a adquirir, tanto no marco da disciplina como desde unha perspectiva máis global e interdisciplinar.

- Realizar permanentemente actividades que permitan ao grupo, tanto de xeito individual como colectivo, facer unha avaliación continua do traballo realizado, a través do intercambio, memorias, axendas e outros recursos para a recollida de datos, experiencias ou experiencias.

- Realizar regularmente mostras de traballo dentro do grupo, mentres que os espectáculos constitúen unha área fundamental na práctica profesional das artes escénicas e musicais.

10. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

Ao longo do curso levaranse a cabo diferentes actividades de recuperación. Estas actividades serán variadas, dependendo da parte da materia a recuperar. Os contidos puramente teóricos recuperaranse mediante a resolución de probas escritas específicas ou a realización dalgún traballo. Para recuperar a parte práctica da materia, propoñeráselle ao alumno que desenvolva e participe nunha actividade ou proxecto creativo. Dita participación, dada a natureza do asunto, podería ser

individual ou colectiva. As sancións por mal uso da linguaxe oral e / ou escrita poderían recuperarse lendo obras específicas seleccionadas pola profesora.

11. MATERIAIS E RECURSOS EDUCATIVOS

Apuntamentos elaborados pola profesora